

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Diplomová práce

**Středověká keramika z počátků 13. století v jihozápadních Čechách
(zpracování souboru středověké keramiky z archeologického výzkumu
hradu ve Strakonících).**

Bc. Pavel Brůžek

Plzeň 2019

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra archeologie

Studijní program Archeologie

Studijní obor Archeologie

Diplomová práce

**Středověká keramika z počátků 13. století v jihozápadních Čechách
(zpracování souboru středověké keramiky z archeologického výzkumu
hradu ve Strakonících)**

Bc. Pavel Brůžek

Vedoucí práce: Mgr. Ladislav Čapek, Ph.D.

Katedra Archeologie Fakulta filozofická

Západočeské univerzity

Plzeň 2019

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu literatury.

Plzeň 30. dubna 2019

Poděkování

Na tomto místě bych v první řadě poděkoval Mgr. Ladislavu Čapkovi PhD., jemuž vděčím za vedení práce, cenné rady a nezměrnou trpělivost a ochotu při konzultacích.

Mé poděkování patří také Mgr. Vlastimilu Královi a Mgr. Jiřímu Valkonymu za zapůjčení rozsáhlého keramického souboru a poskytnutí dokumentace výzkumu.

Dále mé poděkování patří mým přátelům a spolužákům za cenné rady, připomínky a pomoc při plnění povinností.

V neposlední řadě bych chtěl poděkovat své rodině, která mi studium umožnila a poskytla mi morální i materiální podporu.

Anotace

Cílem práce bude zpracování a vyhodnocení středověkého keramického souboru z 13. století z archeologického výzkumu hradu ve Strakonících z prostoru odkrytého zaniklého hradního křídla. Bude tak vytvořena relativní chronologie keramiky, pomocí níž bude možné datovat zjištěné zděné konstrukce a počátky výstavby hradního křídla. Výsledky práce budou zasazeny do širšího kontextu v jihozápadních Čechách s přihlédnutím k obdobným publikovaným keramickým souborům z regionu. V práci budou použity doporučené kvantifikační a statistické metody. Součástí práce bude databáze a kresebná dokumentace typologických, morfologických a výzdobných prvků.

Anotation

The aim of the work will be the processing and evaluation of medieval ceramic file from 13 th century of archaeological research of the castle in Strakonice, from the exposed area of the wrecked castle wing. This will create a relative chronology of ceramics, with which it will be possible to date detected brick structures and the beginnings of the construction of the castle wing. The results of the work will be placed in a wider context in the south-western Czech Republic taking into account the similar published ceramic files out of the region. There will be applied the recommended quantification and statistical methods in the work. The part of the work, it will be the database and drawing documentation of typological, morphological and decorative elements.

.

Obsah

1. Úvod.....	1
1.1. Cíle práce	2
2. Nástin středověkého osídlení v oblasti jižních Čech	2
3. Nástin stavu poznání středověké keramiky	4
4. Strakonice	7
4.1. Lokalizace a přírodní podmínky	7
4.2. Historie hradu	8
4.3. Současná podoba hradu	13
4.4. Stavební vývoj hradu	14
4.5. Dějiny bádání v rámci areálu strakonického hradu	18
5. Archeologický výzkum z roku 2006.....	21
5.1 Popis sond.....	23
5.1.1. Sonda 7	23
5.1.2. Sonda 8	24
5.1.3. Sonda 9	24
5.1.4. Sonda 13	25
5.1.5. Sonda 15	25
5.1.6. Sonda 51	26
5.1.7. Sonda 52	26
5.1.8. Sonda 54	27
5.1.9. Sonda 55	27
5.1.10. Sonda 63	28
5.1.11. Sonda 71	28
6. Metoda deskripce.....	29
6.1. Deskripce keramických tříd	30
6.1.1. Keramické třídy	31
6.2. Deskripce technologických kvalit.....	36
6.3. Deskripce typologických kvalit	36
6.4. Deskripce okrajů	36
6.4.1. Okraje hrnců	37
6.4.2. Okraje džbánů	39
6.4.3. Okraje mís a misek	39

6.4.4. Okraje poklic.....	40
6.4.5. Okraj zásobnic	41
6.5. Deskripce výzdoby	41
6.5.1. Skupina 1 – rytá	42
6.5.2. Skupina 2 – vrypy, vseky, vpichy	42
6.5.3. Skupina 3 – kolky na zásobnicích.....	43
6.5.4. Skupina 5 – kolkovaná (radélka)	43
6.5.5. Skupina 7 – kombinace rytá/vrypy	43
6.5.6. Skupina 8 – kombinace rytá/kolky	43
6.5.7. Skupina 10 – hrnčířské značky	43
6.6. Deskripce metrických vlastností	44
7. Analýza souborů keramiky	44
8. Syntéza souborů keramiky.....	79
9. Analogie ke keramickému souboru z II. nádvoří strakonického hradu	84
10. Interpretace a diskuse.....	90
11. Závěr	95
12. Použité zkratky	96
13. Seznam obrázků.....	97
14. Seznam grafů	100
15. Seznam tabulek	102
16. Použitá literatura:	103
16.1. Prameny	108
16.2. Internetové zdroje	108
17. Přílohy.....	109
17. 1. Popis stratigrafických jednotek.....	109
17.2. Obrazová příloha.....	143
17.3. Tabulky	173

1. Úvod

Tato diplomová práce se zabývá zpracováním a vyhodnocením keramického souboru ze 13. století, který pochází z archeologického výzkumu z nádvoří strakonického hradu. Strakonický hrad patří mezi nejvýznamnější jihočeské památky středověku. Hradní areál se zde nachází na soutoku řek Otavy a Volyňky (obr. 1), které ze severovýchodní strany tvoří přirozenou ochrannou bariéru (Valkony 2006, 2; Birnbaumová 1947, 2; Hejna 1985, 75). První nepřímá písemná zpráva týkající se strakonického hradu pochází z roku 1225. O deset let později je pak již jeho existence potvrzena listinou krále Václava I., kde Bavor ze Strakonic figuruje jako svědek (Menclová 1972, 82). Hrad je výjimečný také tím, že od roku 1248 nebyl pouze sídlem Bavorů. Sídliila zde také jedna z nejvýznamnějších komend řádu johanitů (Menclová 1972, 82 – 83).

První archeologický výzkum v areálu hradu prováděl v roce 1937 Bedřich Dubský. Větší pozornosti bylo areálu strakonického hradu věnováno v 70. a 80. letech minulého století. V letech 1975 a 1976 prováděl výzkumy Antonín Hejna (Hejna 1985), výzkumy v letech 1977 a 1982 vedl Jan Michálek a v roce 1985 Jiří Fröhlich (Fröhlich 1985; Michálek – Fröhlich, 1988). Velký plošný výzkum v souvislosti s rekonstrukcí hradního areálu proběhl v roce 2006 a byl provedený společností ARCHAIA Praha o. p. s. pod vedením J. Valkonyho a K. Kašáka ve spolupráci s Janem Michálkem (Michálek 2008; Valkony 2008). Posledním archeologickým výzkumem byl výzkum studny v roce 2014 provedený společností ZIP o. p. s. (Milsimerová 2014).

Zpracovaný keramický soubor pochází z výzkumu z roku 2006, konkrétně z prostoru II. hradního nádvoří, kde bylo odkryto zaniklé hradní křídlo. Vybrány byly stratigrafické jednotky, jejichž keramický materiál má těžiště ve 13. století

1.1. Cíle práce

Cílem práce je zpracování a vyhodnocení středověkého keramického souboru ze 13. století z archeologického výzkumu hradu ve Strakonících z prostoru odkrytého zaniklého hradního křídla. Bude tak vytvořena relativní chronologie keramiky, pomocí níž bude možné datovat zjištěné zděné konstrukce a počátky výstavby hradního křídla. Výsledky budou zasazeny do širšího kontextu vývoje středověké keramiky ve 13. století v jihozápadních Čechách s přihlédnutím k obdobným publikovaným keramickým souborům z regionu. V práci jsou využity kvantifikační a statistické metody. Součástí práce je databáze a kresebná dokumentace typologických, morfologických a výzdobných prvků.

2. Nástin středověkého osídlení v oblasti jižních Čech

Počátky osídlení v tomto okrese sahají hluboko do pravěku. Pro 9. až 12. století je zde pomocí archeologických výzkumů doložena řada slovanských lokalit. Písemná zpráva z roku 1045 informující o darování obce Škůdr břevnovskému klášteru knížetem Břetislavem dokládá, že nejpozději v 11. století byly osídlené i odlehlé končiny Strakonicka. K dokončení základního rozvržení zdejšího osídlení došlo nepochybně v průběhu raného středověku. Nemalý vliv na to jistě měly dálkové komunikace vedoucí skrze zdejší území. Procházela tudy Zlatá stezka, jejíž počátek spadá do 11. století, směřující do Prachatic přes Vodňany a Písek. Velký význam pro vnitřní Strakonicko měla vimperská větev Zlaté stezky, vedoucí přes Strakonice a Blatnou. Se Zlatou stezkou souvisela i „březnická“ cesta, zvaná také Vintířova, vedoucí do jihozápadních Čech. Dále je nutné zmínit Lineckou stezku směřující od vyšebrodského průsmyku k Netolicím. Důležité obchodní uzly zdejších cest, které umožňovaly překonání říčních toků, se mimo Strakonice nacházely také ve Volyni, Vodňanech a v Blatné. Po vyraždění rodu Slavníkovců roku 995 se dostávají majetky ve zdejší oblasti do držení Přemyslovců, od kterých v 11. a 12. století získávají statky církevní

instituce, převážně johanité. Patrně ve 12. století se na Strakonicku usazuje rod Bavorů, který zde postupně vybudoval rozsáhlé panství, obsahující ve druhé polovině 13. století i Blatnou, a získává neobyčejně významné společenské postavení. Do poloviny 12. století zde vzniká i v rámci územních majetků církve a Bavorů ze Strakonice celá řada menších feudálních sídel, jejichž množství v pozdějším středověku dále roste a stává se důležitým rysem této oblasti (*Durdík – Kašička – Nechvátal 1995, 9, 10, 199; Kašička – Nechvátal 2014, 13*).

Příkladem menších opevněných venkovských areálů z časného přemyslovského období, navazující svou situací a charakterem na opevněné útvary doby hradištní, jsou lokality Srdov, datovaný do druhé poloviny 12. století, a Radošovice, datované do 10. – 12. století. Zcela ojedinělým je doklad existence románského vodního hrádku. Fragment této stavby se nachází na nádvoří blatenského zámku. Stavba vznikla pravděpodobně v poslední třetině 12. století a je rekonstruována jako centrální apsidová kaple se čtyřmi apsidami v nástavbě nad kvadratickým půdorysem přízemí. Součástí palácového křídla, uzavírajícího dnešní nádvoří, byla také kaple (*Kašička – Nechvátal 2014, 13*).

Ve druhé polovině 13. století vznikaly na Strakonicku hrádky na zvýšených ostrožnách. Do této skupiny patří starší stavební fáze volyňské kapitulní tvrze, dále sídlo Bavora III. nad údolím Blanice v Bavorově, „Slepičí hrádek“ u Bělčic a zaniklý hrádek nad Mladějovicemi. V Radomyšli bylo v souvislosti s raně gotickou přestavbou kostela ve druhé polovině 13. století zřejmě přeneseno sídlo církevní vrchnosti za východní závěr prodloužené kostelní stavby. Stavba měla charakter řádové kurie s funkcí fary. Zbylá zemanská sídla závěru 13. století byla na Strakonicku převážně dřevěná. Byla opevněna od počátku jako v Doubravici u Volyně nebo ve Strunkovicích, nebo byla tvořena dvorci jako pravděpodobně v Blanici, Jiníně, Střídci, Nabřehovicích, Truskovicích a Vísce. Dalšími výraznými stavbami jsou zde strakonický hrad, kterému bude věnována samostatná kapitola (kapitola 4.) a hrad Střela, jehož počátky by mohly spadat do období staršího, než strakonický hrad (*Kašička – Nechvátal 2014, 13 – 14*).

Ve 13. století jsou Přemyslem Otakarem II. na nedalekém Písecku zakládány hrady Myšenec, Orlík, Písek, Strakonice a Zvíkov a i zde došlo k založení řady menších feudálních sídel. Mezi nejvýraznější je možno zařadit Horní tvrz v Kestřanech poprvé

zmiňovanou v písemných pramenech v roce 1315 (*Durdík – Kašička – Nechvátal 1995, 9, 10, 199, 202, 203; Kašička – Nechvátal 2014, 13 – 14*).

V průběhu 14. století a v krátkém období století 15. před vypuknutím husitské revoluce vzniká v oblasti Strakonicka neobyčejně velké množství tvrzí stavěných nyní z kamene. Tento počet se téměř zdvojnásobil. Mezi nově vzniklé patří například věžovité tvrze v Buzicích, Dobříši, Doubravci u Volyně a Hvížd'alka v Kalenicích. Sídla ve Volyni, Uzeničkách, Cehnicích mají palácovou dispozici. Dále vzniká „Starý zámek“ v Libějovicích, tvrz s dvorcem ve Lnářích. Ve 14. století má své počátky i dnešní zámek ve Škvořeticích, který je nástupcem čtverhranné vodní tvrze. Dále pak tvrze v Česticích, Čichticích, Drahonicích, Chelčicích, Kraselově, Lažanech, Tažovicích, Předslavicích, Slaníku, Sudoměři, Velkých Nepodřicích, Staré Dobevi a v celé řadě jiných míst (*Durdík – Kašička – Nechvátal 1995, 201; Kašička – Nechvátal 2014, 13 – 14*).

Zásadním zásahem do rázu krajiny byla i stavba mohutného šlechtického hradu Helfenburku u Bavorova, k jehož výstavbě dal roku 1355 povolení Karel IV. (*Kašička – Nechvátal 2014, 14*).

3. Nástin stavu poznání středověké keramiky

Keramické fragmenty patří mezi nejčastější archeologické prameny a bývají všudypřítomné ve všech typech středověkých archeologických kontextů a sídlištních situací z prostředí měst, vesnic, šlechtických sídel apod. V popředí zájmu badatelů jsou především díky jejich vlastnostem umožňujícím datování, distribuci sociálně–ekonomických aktivit v prostoru a poznání každodenního života (*Čapek 2015, 14*).

I přes několik pokusů v rámci české archeologie středověku stále chybí jasné teoretické vymezení studia kuchyňské, stolní a zásobní keramiky. Dominují zde především přístupy směřující k poznání typologické chronologie za účelem datování nálezových situací, nebo sledování vývojových změn společnosti a prostředí

v čase (např. Frolík 1995, 107 – 118; Macháček 2001, 8; Procházka – Peška 2007, 143 – 146). Postupně se studium středověké keramiky prosazuje do sféry ekonomických vztahů zprostředkovaných distribucí a rozšířením v rámci distribučních okruhů. To se však potýká s potížemi s regionální variabilitou keramiky a přístupů k jejímu výzkumu. Keramika však může pomocí svých datovacích atributů zachytit i dynamiku a sekvenci jednotlivých sociálně-ekonomických otázek, které souvisejí s ekonomikou výroby, obchodem, distribucí a sociálními vztahy (Čapek 2015, 18 – 19).

V české archeologii došlo k nastínění témat studia raně středověké keramiky poprvé na druhém keramickém kolokviu v Mikulčicích v roce 1994 ve studii I. Boháčové. Autorka vymezila tři základní témata: výrobu keramiky, užití keramiky a procesy archeologizace (Boháčová 1995, 122 – 125) (Čapek 2015, 18).

Postrádáme studie, které by cílily svou pozornost na roli keramiky ve společnosti a ve sféře materiální kultury. Keramika zároveň může vypovídat o funkci a statusu jednotlivých objektů a kontextů. Nemusela sloužit pouze ke svému primárnímu účelu, mohla mít řadu sekundárních funkcí. Vzájemné vztahy (podobnosti a rozdíly mezi funkcí, technologií a typologií keramiky, užitím a konzumpcí keramiky v rámci jednotlivých částí sídelního areálu) dokládají výzkumy v oblasti etnoarcheologie. V případě novověkých nádob lze variabilitu funkcí studovat pomocí etnografie. Prostřednictvím keramiky mohlo také docházet k vyjádření exprese, která může být v podobě výzdoby, značky nebo barvy. Skrze keramiku je možné studovat konzumpční chování, a to zejména v případě mladší středověké a novověké keramiky, kdy dochází k její masové produkci a spotřebě. Konzumpční chování odráží řadu sociálních a kulturních vztahů v samotné struktuře společnosti, mezi jednotlivými společenskými třídami a sociálními skupinami. Konzumpce se nejlépe projevuje v biografích objektů (jímky, studny a smetiště), především v sociálním a ekonomickém prostředí vázaném na tržní a distribuční mechanismy. Rozdíly ve složení keramických souborů a charakteru konzumpčního chování je možné sledovat mezi jednotlivými městskými centry i v rámci jejich sociálních topografií. V současné době dochází k rozvoji petroarcheologických, mineralogicko-geologických, geochemických, fyzikálně-chemických, tedy obecně archeometrických metod, které se stále častěji uplatňují i při výzkumu středověké keramiky (Čapek 2015, 18 – 19).

V prostředí českého a moravského bádání o historické keramice, až na výjimky, chybí podstatné syntézy o teorii a metodě i obecné shrnutí stavu poznání keramiky jednotlivých regionů. Poslední syntézou středověké keramiky v Čechách a na Moravě je práce V. Nekudy a K. Reichertové (1968), která zpřístupněné keramické soubory často prezentovala bez podrobnějších nálezových okolností. Tato syntéza dnes může sloužit pouze jako základní přehled. Dnes již nedosahuje potřebné kvality (Čapek 2015, 20).

Počátkem 90. let 20. století se slibně a nadějně vyvíjelo studium raně středověké keramiky i s přihlédnutím ke stavu výzkumu v okolních zemích, základním shrnutím jsou publikace z Mikulčic (Poláček ed. 1995; Staňa ed. 1995). Výrazně lepší stav bádání o keramice je na úrovni jednotlivých regionů. Zde je poznání jednotlivých distribučních okruhů na srovnatelné úrovni jako u zahraničních studií z Německa a Polska. Na území Čech nejdále došel výzkum v poznání regionální výroby a produkce raně středověké keramiky především v pražské sídelní aglomeraci, budeme-li o Praze a jejím okolí uvažovat jako o samostatném regionu. Pro raně středověkou keramiku 10. – 13. století jsou dobře popsány jednotlivé vývojové technologické a morfologické řady, včetně ustálené terminologie a nomenklatury. Problém nastává při vzájemné synchronizaci jednotlivých keramických sekvencí z různých částí pražské aglomerace (Praha, Malá Strana, Staré Město) a jejich absolutní datace, získané ze stratigrafických situací různé výpovědní hodnoty (Pavlů 1971; Čicháková 1984, 211 – 288; Hrdlička 1993, 93 – 112; Boháčová 1993, 508 – 571; Čicháková 2001; Boháčová 2009, 87– 90; Čicháková 2012). Opakem pak je málo známá produkce středověké keramiky 13. – 15. století (Boháčová 1991, 115 – 137) (Čapek 2015, 21).

Dále pak dosáhl i dlouholetý regionální výzkum významných výsledků v severních Čechách. Projevuje se to i v případě raně středověké keramiky typologicky vázané na významná hradska centra 10. – 12. století (Bubeník – Meduna 1994, 183 – 192) i mladší keramiky 13. – 15. století vycházející ze zpracovaných souborů z vrcholně středověkých měst a panských sídel (Zápotocký 1978, 171 – 238; Gabriel – Smetana 1983, 119 – 138) (Čapek 2015, 21).

V oblasti jižní Moravy jsou dobře zpracovány soubory keramiky 9. století pocházející z významných velkomoravských center Pohanska u Břeclavi a Mikulčic (Macháček 2001; Poláček 1995, 131 – 195). V případě mladší keramiky nejdále

dospělo regionální poznání brněnské a obecně jihomoravské keramiky 12. – 13. století, které vychází z rozboru dobře stratifikovaných keramických souborů ze středověkého Brna a jeho okolí. Kriticky zhodnoceny jsou pak i jiné zpracované soubory z tohoto období z jiných částí Moravy (*Procházka – Peška 2007a, 143 – 147*). Z oblasti jižních, západních a východních Čech či z příhraničních oblastí je stále málo informací (*Čapek 2015, 21*).

Problémem vzniku nové syntézy věnující se středověké keramice z Čech a Moravy je roztržitost přístupů k jejímu studiu a aplikování metod, které se často opírají o osobní badatelské znalosti vývoje regionální typologie a morfologie keramiky. Tyto výsledky bývají velmi často jen problematicky porovnatelné. Problémy pak plynou i z povahy lokalit, jejich stratifikace a také ze stavu okolností získávání keramických souborů během záchranného či systematického výzkumu (*Čapek 2015, 21*).

4. Strakonice

4.1. Lokalizace a přírodní podmínky

Strakonický hrad se nachází v jihočeském městě Strakonice rozkládajícím se na soutoku řek Otavy a Volyňky. Město leží ve vzdálenosti cca 60 kilometrů severozápadně od Českých Budějovic a 100 kilometrů jihozápadně od hlavního města Prahy. Dnešní město se nalézá v nadmořské výšce 390 – 430 metrů nad mořem. Hrad samotný se nachází ve výšce 393 – 397 metrů nad mořem.

Celé území Čech, stejně jako okolí města Strakonice, je součástí Českého masivu. Konkrétně se jedná o oblast moldanubika (*Chlupáč 2011, 13*). Hlavním typem horniny zastoupeným na skalní ostrožně na soutoku řek Otavy a Volyňky je biotitická pararula (*Michálek 2008; 206*). Půdní substrát v areálu strakonického hradu tvoří kombinace fluvizemí a pseudoglejí (*Kozák 2009, 80, 114*).

Nejvýznamnějším tokem protékajícím Strakonnicemi je řeka Otava, do níž se před skalní ostrožnou strakonického hradu vlévá řeka Volyňka. Areál hradu se tedy nachází nad soutokem dvou řek (*Vlček ed. 1984, 212*).

Město Strakonice, včetně jeho hradu, se nachází v podnebí mírně teplém a mírně vlhkém s mírnou zimou. Nejsevernější část Strakonicka společně s jeho jihem jsou chladnější a vlhčí. Východ Strakonicka je místo teplejší a sušší s mírnou zimou. Průměrné lednové teploty jsou v rozmezí od -2°C do -3°C . Průměrná červencová teplota v přímém okolí řeky Otavy je zde lehce nad 17°C . Severní část pak má $16 - 17^{\circ}\text{C}$. Roční průměrná teplota je $7 - 7,4^{\circ}\text{C}$. Na severu a jihu Strakonicka je průměrná roční teplota 6 až $7,2^{\circ}\text{C}$. Průměrné lednové srážky jsou na tomto území 20 až 30 mm, přičemž ve východní části je srážek méně než 25 mm, na jihozápadě a severu jsou 30 až 35 mm. Průměr srážek v červenci je 80 až 90 mm. Celkové roční srážky jsou $500 - 550$ mm (*Michálek 2008, 261*).

4.2. Historie hradu

Poloha strakonického hradu využívá soutoku Otavy a Volyňky (obr. 2). Z jižní a západní strany je uměle ohraničen vytvořeným vodním příkopem (*Valkony 2006, 2*).

Místo, kde se dnes nalézá strakonický hrad, bylo na základě archeologických výzkumů osídlené v různých obdobích pravěku (*Michálek – Fröhlich 1998; Michálek 2008*). Raně středověké (mladohradištní) osídlení hradní ostrožny bylo doloženo již výzkumy J. Fröhliche, J. Michálka a A. Hejny v 80. letech 20. století (*Fröhlich 1985; Hejna 1985; Michálek – Fröhlich 1988*). Výzkumem A. Hejny, na místě dnešní kapitulní síně, byla odkryta stavba z přelomu 11. a 12. století, interpretovaná jako nejstarší, patrně vlastnický kostel, kolem něhož se nacházelo rozsáhlé kostrové pohřebiště, které je svojí rozlohou a umístěním podobné mladohradištnímu kostrovému pohřebišti v Radomyšli (*Hejna 1985, 75 – 77; Valkony 2006, 2 – 5*). Zvláštní pozornost bude věnována sídelnímu vývoji hradního areálu v 1. polovině 13. století, které je předmětem diplomové práce.

Strakonický hrad je od svého počátku propojen se šlechtickým rodem Bavorů. Moravští Bavorové jsou v královských listinách zmiňováni od roku 1146. První konkrétní zmínka o přítomnosti Bavorů na Strakonicku pochází z roku 1225 v listině Přemysla Otakara I., kdy je zmiňován rod Bavorů v zastoupení Bolemily, pravděpodobně manželky Bavora I. Ta si vyžádala listinné potvrzení své donace ve prospěch řádu svatého Jana Jeruzalémského. Špitální řád Johanitů tak dostává několik okolních vesnic. Strakonice jako takové nejsou v tomto dokumentu vysloveně zmiňovány. První přímá zmínka je pak z roku 1235, kdy je na listině krále Václava I. Bavor ze Strakonic (zřejmě manžel dříve zmíněné Bolemily) uvedený jako svědek. Z toho vyplývá, že ve Strakonících měl tou dobou již zavedené opevněné sídlo (*Menclová 1972, 82; Kašička – Nechvátal 2014, 75; Svoboda 2010, 17 – 27*).

Další písemná zmínka týkající se panského sídla ve Strakonících je z roku 1243. Zde jistý „nobillis vir Bawarius de Straconitz“ daroval řádu johanitů kostel a dům (špitál) s věnem s výjimkou knížecího domu (ecclesiam ed domum (hospitalis) cum doto excepta domo principis). Protislužbou za tento dar bylo Bavorovo odpuštění jeho hříchů a odpuštění hříchů jeho manželky Bolemily, syna a hříchů Bavorových rodičů. Po prvním známém Bavorovi ze Strakonic přebírá jeho majetek jeho syn Bavor II. O jeho případných zásazích do hradního organismu dostupné prameny mlčí. V roce 1308 dochází k rozdělení rodového majetku mezi syny Bavora II. Bavor III. získává Horažďovice a Bavorov a Strakonice připadají do držení Vilému Bavorovi. K roku 1308 lze předpokládat i doklad o osídlení Strakonic jako města (*Menclová 1972, 82 – 83; Kašička – Nechvátal 2014, 273 – 274; Svoboda 2010, 17 – 27*).

Hradní část vlastněná od roku 1243 řádem svatého Jana Jeruzalémského nebyla asi od počátku sídlem české provincie. K nezanedbatelnému obohacení Johanitů pak došlo v rámci získání majetku řádu Templářů po jejich zrušení v roce 1312. Roku 1318 dochází na žádost převora k vydání listiny Vilémem ze Strakonic, ve které potvrzuje privilegia zdejší komendy. Její součástí byla v této době polovina hradu, ve které leží klášter svatého Vojtěcha, v rozloze od brány u kuchyně až k bráně proti mostům i s touto bránou, vlastní klášter či kostel se všemi klenoty a špitál na mostě i s jeho příslušenstvím (dnešní kostel svaté Markéty). Dále mlýn u paty kratšího mostu zvaný Kosmův i mlýn nad větším městem strakonickým. Na základě listiny z roku 1337 se dozvídáme, že paní Afra věnovala klášteru 50 kop. Ke konventu v této době patřila

rovněž zahrada nacházející se patrně při východní části hradu (*Menclová 1972, 82 – 83; Kašička – Nechvátal 2014, 274; Svoboda 2010, 17 – 27*).

Po smrti Viléma se Strakonice dostávají zpět do majetku druhé větve Bavorů, konkrétně se jedná o Bavora IV. na Blatné. Statku se ujal roku 1367 a jeho jméno se v písemných pramenech objevuje až do roku 1380. Od tohoto okamžiku již není soužití světské šlechty a řádových bratrů poklidné, jako tomu bývalo dříve. Dokladem této změny vztahů je listina komtura Jana Písaře z roku 1373, kde je Bavor IV. výslovně zmiňován dvěma členy konventu jako bezbožný světský pán, který působí klášteru mnoho zla. Po smrti bezdětného Bavora IV. připadá světská část strakonického hradu do držení Zdeňka Lva z Rožmitálu. Po něm se majetky dostávají do správy Vikéře z Jevišovic. Další změnou je rok 1402, kdy byla odkoupena druhá část hradu řádem svatého Jana od již zmíněného Vikéře z Jevišovic a dochází ke sjednocení hradního komplexu (*Menclová 1972, 82 – 83; Kašička – Nechvátal 2014, 274; Svoboda 2010, 17 – 27*).

V roce 1420 došlo k poničení pražského řádového konventu a sídla velkopřevora v důsledku husitské revoluce. Následkem toho bylo hlavní sídlo řádu přeneseno do Strakonice. Velkopřevorové Jindřich z Hradce (1401 – 1421) a Václav z Michalovic (1434 – 1451) usilovali o maximální navýšení obranyschopnosti hradu. V roce 1449 se hrad stává významným střediskem katolické strany, tak zvané Jednoty strakonické, která byla zaměřena proti Jiřímu z Poděbrad. Rozsáhlé přestavby, které jsou uměleckohistorickou literaturou připisovány velkopřevorovi Janovi z Rožmberka (1511 – 1532) doposud nejsou doloženy prameny (*Menclová 1972, 82 – 83; Kašička – Nechvátal 2014, 274 – 275; Svoboda 2010, 17 – 27*).

Součástí majetku johanitů byl hrad až do roku 1925, kdy po nátlaku státu a památkového ústavu na stavební úpravy a rekonstrukce došlo k prodeji. Sídlo bylo od řádu odkoupeno Václavem Pilařem a Čeňkem Prokopem za 1 600 000 korun československých. Ti ho o necelých deset let (1934) později prodávají Zdeňce Havránkové za 4 670 000 korun československých. Do vlastnictví města Strakonice se pak hrad dostává po 2. světové válce (*Menclová 1972, 82 – 83; Kašička – Nechvátal 2014, 274 – 281; Svoboda 2010, 17 – 27*).

Rod Bavorů ze Strakonice

Erb, který představoval rod Bavorů ze Strakonice, je tvořený modrou střelou (s hrotem směřujícím do levého horního rohu) na zlatém pozadí (*Halada 1992, 14 – 15*).

O původu tohoto šlechtického rodu se vedly táhlé pře. Jejich náplní byly celkem tři varianty vysvětlující původ Bavorů, u kterých můžeme o přímém dokladu jejich existence mluvit až s listinou z roku 1243. Jednou z možností byl příchod z ciziny. Kromě podobnosti ve jméně není pro tuto variantu žádný doklad. Další možností je původ přímo v jižních Čechách. Zde však vzniká otázka, jak by do majetku tohoto rodu přišly Ivanovice na Hané, které, jak ukazují dobové listiny, byly v majetku Bavora. Původ tohoto významného rodu, jak bude vysvětleno níže, je s největší pravděpodobností na Moravě (*Svoboda 2010, 9 – 32*).

V roce 1167 je v rámci listiny uváděn velmož Bavor, který daroval premonstrátům Ivanovice a všechny své vsi, které vlastnil na Moravě, kromě jedné, kterou daruje svému vnukovi Dluhomilovi (pravděpodobně se jedná o otce Bavora I.). Listina je sice falzum, ale po věcné stránce by měla být podle Václava Hrubého správná. Další falzum, tentokrát z roku 1183, uvádí, že Ivanovice daroval řádu johanitů Trojan a jeho bratři, synové Dluhomila. Dluhomil je dále zmiňován jako číšník v listině knížete Soběslava II. v roce 1175. V roce 1177 je Dluhomil zmiňovaný jako maršálek. V rámci významných rodů bylo zvykem opakovat jména vážených zástupců, v tomto případě jména Dluhomil a Bavor. V rámci této úvahy je možné zmínit rok 1123, kdy je Dluhomil zmiňován Kosmou. V tomto případě však vyjma jména není žádné spojení s rodem pánů ze Strakonice. Jistí Bavor, Dluhomil a Petr se objevují na dalších falzech z roku 1192. Roku 1193 je Bavor uváděn v rámci darovací listiny ve prospěch plaského klášteřa. V letech 1180 – 1182 je jako olomoucký biskup uváděn Bavor a v první čtvrtině 13. století je další Bavor v listinách zmiňován v roli olomouckého komorníka. V letech 1211 – 1224 jsou zmiňováni Bavor a Bavor, syn Dluhomilův. Na základě těchto listin je možné dohledat jména, nikoliv však majetky, které by byly v držení rodu. Je však možné usuzovat, že polem působnosti bylo okolí Olomouce a střední Morava. V jižních Čechách se Bavoři poprvé objevili pravděpodobně už roku 1167, kdy měli být pověřeni správou Prácheňska. V roce 1225 jsou zmiňováni v zastoupení

Bolemily a v roce 1235 je již jednoznačně uváděn Bavor ze Strakonice (*Svoboda 2010, 17 – 27; Menclová 1972, 82; Kašička – Nechvátal 2014, 75*).

Řád svatého Jana Jeruzalémského

Strakonický hrad je neodmyslitelně spojen s působením rytířského řádu johanitů, v průběhu své existence nesl tento řád velké množství jmen. Řád svatého Jana Jeruzalémského podle chrámu, který mu byl dán ve Svaté zemi. Po odchodu na Rhodos byli jeho příslušníci známí též jako rhodští rytíři a po přesunu na Maltu jako maltézští rytíři. Dále jsou známí jako johanité či špitálníci (anglicky Hospitallers) (*Bridge 1995; Hroch – Hrochová 1975; Waldstein-Wartenberg 2008*).

Jejich oděv nese bílý kříž na černém pozadí. Tyto barvy zprvu využívala jak „civilní“, tak i „bojová“ složka řádu. Na počátku 12. století došlo k odlišení bratří ve zbrani. Ti pak nesli barvy shodné s řádovou standartou, kde byl bílý kříž na červeném poli (*Waldstein-Wartenberg 2008*).

První zmínky o existenci řádu pocházejí z roku 1050. Jeho původním posláním bylo starat se o nemocné a raněné, je spojen s charitativní činností a po celé Evropě zakládal své komendy. Komenda byl komplex staveb s ústředním kostelem, který byl prostřednictvím rajskeho dvora spojen s kapitulní síní a s příbytky pro členy řádu. Součástí komend byly rovněž i špitály či nemocnice (*Waldstein-Wartenberg 2008*).

Do Čech řád přichází v roce 1150. Sídlo zemského mistra bylo v Praze. Později došlo k přesunutí hlavní komendy do Strakonice. Další komendy se nacházely v Mladé Boleslavi, Českém Dubu, Kadani nebo např. v Pičíně. Významnou komendou byly právě Strakonice, kam byl řád pozván Vilémem Bavorem ze Strakonice. Hradní komplex je pak unikátní tím, že se zde nacházely dva samostatně fungující celky. Bavorská část a část johanitská byly dříve odděleny dnes již neexistujícím křídlem. Součástí hradu je tak komenda s kapitulní síní. Dokladem movitosti johanitů jsou fresky nacházející se po celém obvodu ambitu, které zachycují život Ježíše Krista. K roku 1373 byla strakonická komenda tvořená 4 řádovými rytíři a 11 kněžími. Průměrný počet strávníků však byl 70. Do tohoto čísla je třeba započítat osoby pomáhající řádovým bratrům s povinnostmi

i lidi využívající jejich špitálnických služeb. Hrad dále procházel různými přestavbami a úpravami. Jednou z nich bylo i přistavění kostela svatého Prokopa. Jeho vstup z ambitu výrazně poškodil již zmíněné fresky. (Valkony 2006, 3 – 4; Kašička – Nechvátal 2014, 274 – 281).

4.3. Současná podoba hradu

Půdorys hradu je tvořen protáhlým trojúhelníkem (obr. 3). Ze severu přiléhá komplex k řece Otavě. Na západní straně se nachází příkop. Budovy jsou vystavěny kolem tří hradních nádvoří. Nejvýraznější soubor budov je možné nalézt na jižní straně komplexu. Jsou umístěné na nevýrazném skalním hřebenu. Nachází se zde kostel svatého Prokopa s konventem, kvadraturou a kapitulní síní. Dále je zde protáhlá palácová budova. Součástí kvadratury je věž zvaná Jelenka. Ta vybočuje z linie, kterou tvoří výše zmíněné budovy, směrem na jih a zasahuje do hradního příkopu. Západně od této věže z linie vystupuje nepřilíš výrazná půlkruhová bašta. Východně od zakončení kostela se nachází patrová budova „rezidence“, která je pravoúhle zalomená západním směrem, zde navazuje na severní zámecké křídlo. V místě návaznosti obou budov se nachází na jejich severní straně rozměrná půlkruhová bašta zasahující do řečiště Otavy. Tyto severní stavby poskytovaly prostory pro objekty spíše hospodářského charakteru. Nalézal se zde pivovar a sýpka. Západním směrem jsou dnes pracoviště muzea a kanceláří. Za průjezdem na III. nádvoří byly dříve prostory hradní kuchyně a purkrabství. Severní křídlo je spojeno s objekty konventu příčným traktem s průjezdem na II. hradní nádvoří. Tento prostor je směrem ze západu uzavřen hradbou, jejíž součástí je dominantní válcová věž Rumpál s břitem. Třetí nádvoří dnes uprostřed zabírají torza bývalého mlýna a na západě objekty třetí brány. Celý komplex je pak ohraničen přirozeně ze severu řekou Otavou, na východě řekou Volyňkou a na jižní a západní straně doposud zdatelným příkopem s valem. Dnešní vstup do hradu vede průjezdem jednopatrové rezidence na jihovýchodní straně komplexu (Kašička – Nechvátal 2014, 281). Více o stavební podobě Kašička – Nechvátal (2014), Valkony (2006; 2008), Kuthan (1976) Heroutová – Líbal – Vilímková (1967), Birmbaumová (1947), Sedláček (1897) a další.

4.4. Stavební vývoj hradu

Z důvodů většího množství středověkých stavebních úprav lze dnes jen velice obtížně určit podobu původního bavorského sídla. Jeho umístění se předpokládá v blízkosti skalnatého hřebene s možným napojením na starý románský kostelík. U kostela se pak předpokládá přítomnost kurie románského velmože společně s jejím zázemím. Hřbitov, patřící k tomuto kostelu, zasahoval i do míst, kde dnes vede hradní cesta na první nádvoří. O jeho stáří svědčí nález denáru z období první vlády Bořivoje II. (1101 – 1107) (*Hejna 1985, 85; Kašička – Nechvátal 2014, 302*).

Počátky bavorského sídla jsou pak kladeny do 20. let 13. století. A. Birnbaumová datovala založení hradu do první čtvrtiny 13. století. Za palác považovala budovu kapitulní síně a jihozápadní část hradu s palácem, věží a kaplí přiřadila až k Bavorovi II. Darovanou budovu situovala mezi palác a kostel. V. Mencl dospěl na základě slohové analýzy k datování do druhé poloviny 12. století, přičemž předpokládal, že v roce 1243 bylo vše postaveno, pouze klášter na předhradí přestal být majetkem svého zakladatele. Za románské považovala tyto části hradu i D. Menclová. Významný byl její postřeh, že mezi jižní hradební zdí a lodí kostela vznikla úzká ulička, která byla později připojena jako boční loď ke kostelu. (*Birnbaumová 1971, 12; Mencl 1958, 139; Varhaník 1995, 78*)

Přítomnost významného šlechtického rodu Bavorů na Strakonicku v tomto období může potvrdit znak bavorské střely umístěný na náhrobku v Radomyšlí u Strakonic, který je datován do 12. století. V roce 1243 získává na základě darovací listiny Bavora I. řád svatého Jana Jeruzalémského „kostel ve Strakonících a dům s nadáním kromě domu zakladatelova“. Je třeba brát v úvahu, že donační listina mohla být vyhotovena, aby potvrdila již daný stav. K převodu majetků mohlo tedy dojít již před rokem 1243. Dále pak pod pojmem „dům“ nesmíme rozumět jediný objekt. Není jisté, zda byl zmíněný kostel založen jako panský v rámci první fáze budování hradu, nebo zda byl převzat kostel starší. Jednalo se však o menší stavbu, která nedosahovala rozměrů kostela klášterního. Celá část hradu, která byla řádu Johanitů darována, byla po roce 1243 postupně zcela přestavěna. Starší konstrukce jsou podle D. Líbala patrné ve zdivu západní části dnešní kostelní lodi, která v podkruchtí vykazuje nápadný zlom. Za dům zakladatelův lze pokládat západní díl jižního křídla, nápadně připomínající

jednotraktovou dispozici raně gotických domů pražského Havelského města s nárožní věží čtvercového půdorysu. Předpokládat je také možné starší dochované konstrukce v některých dílech hradebního obvodu, převážně v jižní části. Výstavbou těchto dispozic se obvykle z obranných důvodů začínalo (*Hejna 1985, 85; Kašička – Nechvátal 2014, 305*).

V průběhu následujících zhruba 80 let, v období, kdy strakonický hrad spravoval Bavor I. a následně Bavor II. a Bavor III., zřejmě docházelo k rozsáhlým stavebním akcím. Během těchto úprav došlo k ustálení hradního obvodu a jeho rozvrhu do dnešní podoby. Ještě ve 13. století došlo k prostorovému vymezení bavorského a johanitského majetku v podobě hradního křídla a příčným pásem se studní, která byla zpřístupněna pro obě strany, a k následnému vybudování bavorského příčného křídla, které zcela jasně vymezovalo oba prostory hradu. V návaznosti na toto rozdělení bylo potřeba upravit místo vstupu. Původní vstup do hradního komplexu vedl ze severního předhradí, jež bylo podél řeky Otavy průjezdné z obou směrů, a odtud nejstarší bránou do druhého nádvoří. Po rozdělení majetku vznikla potřeba nového vstupu, který by sloužil řádovému konventu. Tento vchod se nacházel při východním hrotu hradní dispozice. Pravidelný půdorys kostela s osově navazující křížovou chodbou s přiloženým severním traktem pod skalním hřebenem a s uzavřením souboru od západu kapitulní síní odpovídá jednotnému stavebnímu plánu. V něm, i když k jeho realizaci docházelo postupně, bylo počítáno se všemi potřebami konventu. Obsahoval shromažďovací a ubytovací prostory, kuchyni, sklady a další nepostradatelná zařízení nutná pro obvyklý chod řádu. Na postupnou realizaci předem dané koncepce poukazují konstrukce mající dosud románskou povahu a portály přechodného charakteru. Samotný špitál, který byl pro komendy johanitského řádu typický a který je v tomto případě v pramenech uváděn, není součástí hradního komplexu. Pravděpodobně se nalézal v místě dnešního městského kostela svaté Markéty (*Kašička – Nechvátal 2014, 305*).

Darovaný kostel byl pravděpodobně použit jako první kněžiště klášterního kostela s přistavovanou lodí. Klenby podkruchtí v západním dílu přistavované lodi jsou románského charakteru, stejně jako portál na kruchtě patřící do poloviny 13. století. Loď byla původně plochostropá. Koncem 13. století došlo k přestavbě kostelního kněžiště, které má podobný dvojboký závěr jako pražský johanitský kostel. Mezitím došlo k rozestavění celého konventu. V této době došlo i k výstavbě věže nad úvodním dílem kněžiště. Vysoké umístění oken v jižním boku lodi značí, že zde již stála hradební

zed'. Kostel byl zřejmě dokončen před koncem 13. století. Velkou zásluhu na dostavbě kostela a konventu nesl Bavor III. (cca 1280 – 1318). V rámci pravidelných prací došlo k zaklenutí ambity terakotovými články a k přístavbě patra nad ambity, které bylo rozšířeno nad dodatečně přizděné lomené pasy při bocích rajskeho dvora. Nejstarší vrstvy malířské výzdoby se kladou před rok 1300. Christologický cyklus je z let 1320 – 1340. Zbylé malby vznikly kolem roku 1340 (*Kašička – Nechvátal 2014, 305, 306*).

Vedle budování johanitské části hradu docházelo k přestavbám druhého, západního, dílu hradu. Před rokem 1243 zde stál zmiňovaný palác s věží v jihozápadní části hradu. V protilehlé části hradu stála budova purkrabství. Orientace tohoto objektu a síla jeho severní podélné zdi vedou k domněnce, že hradní soubor byl původně užší a jeho užší hranice probíhala při nádvoří stavební čáře dnešního severního křídla. Ve třetí čtvrtině 13. století dochází na pokyn Bavora II., který byl tou dobou purkrabím královského hradu Zvíkov, k vybudování západní hradby s válcovitou věží s břitem, podobné věži na hradě Zvíkov. Společně se zesílením a zvýšením západní hradby došlo k ustálení severního hradebního obvodu do dnešní podoby. V tomto rozšířeném prostoru pak vznikla hradní kuchyně vedle brány s cihelnou věžovitou nástavbou vedoucí k severnímu předhradí. Při severní hradbě pak byly dostavěny budovy převážně hospodářského charakteru (*Kašička – Nechvátal 2014, 306*).

V období vrcholné gotiky až do husitské revoluce nedošlo k žádným jednoznačně datovatelným zásahům. Pokud teprve v počátku 14. století nedošlo k posunutí hradního obvodu směrem k severu, lze souběžně předpokládat, že věž Jelenka má své předhusitské počátky. S posunutím severní hradby souvisela i výstavba brány k severnímu předhradí s cihelnou věžovitou nástavbou. V roce 1402 se dostává do majetků johanitského řádu i západní část strakonického hradu. Sjednocení komplexu pod jednoho majitele mělo za následek odstranění příčného bavorského křídla dělicího dnešní II. nádvoří. Tímto sloučením dosáhlo velké nádvoří dnešního rozsahu. Lze také předpokládat, že byly provedeny stavební úpravy bavorského paláce, který dále sloužil jako sídlo velkopřevora. V období husitské revoluce bylo přesunuto hlavní sídlo řádu v Čechách z Prahy na strakonický hrad. V souvislosti s tím došlo k stavebním úpravám za účelem posílení obranyschopnosti hradu. V pozdně gotickém období bylo zřejmě přebudováno opevnění severního předhradí s novou západní bránou a hradební zdí podél toku řeky Otavy, zakončené východně půlválcovou dělovou baštou v místech

starší zaniklé věže. Východní část hradního jádra byla zesílena hradebním prstencem. Jeho úsek je dochován v jižním dílu barokní rezidence. Vodní příkop byl napájen z Otavy. Pro zvýšení obranyschopnosti došlo k vybudování rybníka napájeného z Volyňky (*Kašička – Nechvátal 2014, 306 – 308*).

Z roku 1591 pochází podrobný popis hradu, kde je zmiňována dnes již zaniklá „nová“ věž umístěná nad bránou do severního předhradí. V rámci severního předhradí je uváděn při řece mlýn s vodárenskou věží. Z roku 1601 pochází nejstarší vyobrazení podoby hradu na Willenbergově dřevorytu (obr. 6). Ten zachycuje hradní komplex z jihovýchodní strany. Zde je patrná hustá hradní zástavba mezi hradem a břehem rybníka. Pohledu dominuje nárožní palácová věž, která výškově přesahuje věž Rumpál (*Kašička – Nechvátal 2014, 308*).

Za velkopřevora Jana z Rožmberka probíhaly práce na Jelence a její výmalbě. V tomto období také zřejmě došlo k pozdně gotickému zaklenutí hlavní lodi kapitulního chrámu a k zasvěcení kostela svatému Prokopovi. Také došlo k nástavbě druhého patra dílu palácového křídla a raně renesanční úpravě západní brány. V období velkopřevora Václava Zajíce z Hazmburku (1555 – 1571) došlo pravděpodobně k výstavbě reprezentačních prostor v prvním patře severního křídla. Nacházela se zde bohatě zdobená jídelna a několik pokojů pro hosty. U východní brány stála větší zděná budova. Z té zůstaly pouze fragmenty konstrukce při dnešním průjezdu. V sousedství západní brány severního předhradí stála dodnes dochovaná protáhlá stájová budova. Na konci 16. století je na hradě zmiňována kovárna, pekárna, pivovar nebo kaple s ostatky svatého Jiří. Na konci 16. století došlo k rekonstrukci pražského velkopřevorství Panny Marie pod řetězem a následně bylo hlavní sídlo řádu přesunuto zpět do Prahy. Podle popisu z roku 1637 byl hrad v období třicetileté války značně poškozen. Následně však byl řádem znovu opraven. V této době došlo ke snížení věže nad severní bránou a zanikla i věž na severním boku proti věži kostelní. Po roce 1660 byla snížena i nárožní věž bavorského paláce na úroveň jeho hlavní římsy. V průběhu 17. století pak probíhaly pouze práce opravného charakteru. Mezi lety 1714 a 1721 došlo k vybudování a následnému rozšíření velkopřevorské rezidence v čele východního hrotu hradní dispozice. Ve století 19. se stavební změny týkaly především hospodářského zázemí na severním předhradí. Byla zde vystavěna kočárová kolna, došlo k přestavbě zámeckého mlýna. Jižní a severní palác byl upraven na byty a pracovny panských úředníků. Na konci 19. století byla při objektu rezidence přistavěna válcovitá věžička, která byla

v roce 1936 při stavbě silnice zbořena. Dále došlo k železobetonovým zásahům v rámci věže Rumpál a k úpravám jižního paláce pro potřeby muzea. V letech 1934 – 1940 byl vybourán západní díl bývalého pivovaru, který nahradila novostavba s byty. V období po 2. světové válce dochází k restauračním zásahům (*Kašička – Nechvátal 2014, 309 – 312*).

4.5. Dějiny bádání v rámci areálu strakonického hradu

První archeologický výzkum strakonického hradu proběhl v roce 1937. Tento záchranný výzkum byl vyvolán nutností provedení výkopu pro vodovodní potrubí v bráně hradu mezi I. a II. nádvořím. Práce vedl Bedřich Dubský. Nalezen byl mladohradištní kostrový hrob se dvěma bronzovými esovitými záušnicemi. Kosterní pozůstatky nebyly vyzdviženy, nebo se nedochovaly (*Michálek 2008, 261; Valkony 2008, 304*).

V roce 1954 došlo k vyhloubení 35 sond v interiéru kostela svatého Prokopa. Získány byly převážně keramické nálezy pocházející ze 13. až 15. století. Sonda K 8 obsahovala 4 fragmenty keramiky datované do střední doby bronzové (mohylová kultura). Přesné datum ani autor tohoto výzkumu nejsou známi (*Michálek 2008, 262*).

V letech 1975 a 1976 došlo k realizaci výzkumu v areálu strakonického hradu v souvislosti s rekonstrukcí inženýrských sítí a objektů. Archeologické práce zde vedl Antonín Hejna z Archeologického ústavu ČSAV v Praze. V roce 1975 byla oblastí výzkumu severní a západní část interiéru kapitulní síně. Získány byly keramické zlomky mohylové kultury a chámské kultury. Dále došlo k doložení torza objektu s kamennou konstrukcí orientovaného východ – západ s rozsahem vnitřní plochy 3,3 × 5,4 m. Na základě jeho orientace a podle situace nalezených hrobů neporušených zdívkou podél severní a jižní stěny je pravděpodobné, že šlo o sakrální stavbu z doby před založením johanitské komendy, která je interpretována jako tribunový kostel. Keramický materiál se zde nacházel převážně v ploše pod podlažím kapitulní síně a ojediněle na jihovýchodní straně nádvoří a na ploše kvadratury rajskeho dvora. Mezi fragmenty nádob zde byl zastoupen hrnc (56×), misky-poklice (12×) a úlomek okraje

zásobnice (1×). Keramická hmota byla tmavošedá s výrazným obsahem tuhy. V rámci 56 fragmentů okrajů bylo rozlišeno 21 odlišných typů. Charakteristickým znakem této keramiky byla výzdoba. Ta se zde vyskytovala v podobě ryté vlnice v jednom i více pásech (12×), častý byl motiv ryté rýhy (10×) a motiv vrypu (10×). Tyto výzdobné prvky se vyskytovaly i ve vzájemných kombinacích. Dále byl zjištěn plaménkový vryp (2×) a plochá plastická lišta (1×). Byly zjištěny dvě značky na dnech nádoby, motiv kříže v kruhu a neurčitelný motiv se dvěma kolnými pruhy a třemi paprskovitě proloženými pruhy. Na základě celkové charakteristiky této skupiny keramiky je možno ji časově zařadit do 1. poloviny 13. století. Soubor je možno srovnávat s nálezy z nedaleké Radomyšle a Volyně, které jsou taktéž datovány do 13. století. Nálezová situace umožňuje fragmenty zařadit přesněji, a to do doby před založením západního traktu komendy, tedy do 1. třetiny 13. století. Ze severní plochy nádvoří pochází mladší keramický soubor obsahující okraje hrnců (184×), mís, pánví a pekáčů (100×), džbánů (36×), poklic (17×) a kahanů (2×). Tyto fragmenty byly na základě charakteristických znaků datovány do období od přelomu 14. a 15. století do konce 16. století. Ojediněle se našly i mladší zástupci (*Michálek 2008, 262; Hejna 1985 77 – 86; Valkony 2008, 304*).

V roce 1976 došlo k archeologickému výzkumu v jižní a severní části II. nádvoří, v rajském dvoře, při západní hraně věže Rumpál a ve věži Jelence. Jednalo se o pokračování prací Antonína Hejny z předešlého roku. Výzkum prokázal v místě rajského dvora existenci kostrového pohřebiště z doby před založením komendy, které je časově shodné s hroby nalezenými pod kapitulní síní. Keramiku získanou ze zkušebních sond je možné rozčlenit do dvou skupin. První skupina pochází z doby před příchodem johanitů, nebo z rané fáze existence komendy, a druhá skupina z období plné existence řádového sídla (*Michálek 2008, 262 – 263; Hejna 1985 77 – 86; Valkony 2008, 304*).

Ve dnech 14. až 16. prosince 1977 došlo k hloubení výkopu pro vodovodní potrubí severně od kostela svatého Prokopa a východně od brány na II. nádvoří. Vyzdviženo bylo celkem 7 kostrových mladohradištních hrobů, dva středověké střepy a jeden odštěpek šedého silicitu (*Michálek 2008, 263; Valkony 2008, 304*).

V roce 1982 severně od kapitulní síně probíhal záchranný archeologický výzkum z důvodů rekonstrukce trafostanice. Vyzdviženo bylo 8 mladohradištních

středověkých hrobů. Získána byla pravěká keramika zařazená do mohylové kultury, čepelovitý úštěp z rohovce zařazený do chámské kultury a jeden pár bronzových záušnic. (*Michálek 2008, 263; Michálek – Fröhlich 1988 95*).

V roce 1985 byla vybagrována rýha pro elektrický kabel, která se nacházela v severozápadním rohu I. nádvoří východně od brány a severozápadně od kostela svatého Prokopa. Průzkum provedený Jiřím Fröhlichem odhalil 5 kostrových hrobů. Jeden z nich obsahoval stříbrný denár Bořivoje II. Nález této mince je datován do 12. století. Dále byly získány fragmenty keramiky pocházející z 12. a 13. století. V blízkosti hrobů byly nalezeny 2 zlomky pravěké keramiky pravděpodobně mohylové kultury (*Michálek 2008, 264; Michálek – Fröhlich 1988, 108*).

V roce 2006 došlo k archeologickému výzkumu (P 36/2006). Tomu je věnována samostatná kapitola číslo 3.

Druhá etapa revitalizace strakonického hradu vyvolala v období od 28. července do 31. října 2014 záchranný archeologický výzkum. Jeho cílem byla studna nacházející se na druhém hradním nádvoří, k jejímuž objevení došlo v rámci prací v roce 2006 a která byla prozkoumána jen zčásti. Výzkum byl realizován Muzeem středního Pootaví ve Strakonících ve spolupráci s firmou ZIP o. p. s. (*Milsimerová 2014, 3*).

5. Archeologický výzkum z roku 2006

Z důvodů plánované výstavby teplovodu, částečné rekonstrukce sítí a výměny dláždění byl v areálu strakonického hradu proveden předstihový archeologický výzkum. Ten se uskutečnil v rozmezí 1. dubna až 15. června v roce 2006. Ve zbytku roku (od 15. června do 30. prosince) pak probíhalo následné zpracování nálezů a vytváření dokumentace do podoby nálezové zprávy. Hlavním úkolem tohoto výzkumu byla záchrana a dokumentace památek, jejichž fyzická existence byla ohrožena plánovanými stavebními pracemi. Investorem akce bylo město Strakonice. Archeologický výzkum byl proveden Muzeem středního Pootaví ve Strakonících pod vedením Jana Michálka za spolupráce společnosti Archaia Praha o.p.s. (Jiří Valkony, Karel Kašák) (*Valkony 2006, 2*).

Archeologický výzkum proběhl celkem ve třech na sebe navazujících etapách vázaných na postupně předávané plochy. Na první ploše, nacházející se v severovýchodní části hradního nádvoří, byla vyměřena čtvercová síť o rozměrech 4 × 4 m s ponecháním kontrolních bloků o šířce 1 metru. Ponechání kontrolních bloků může umožnit v tomto místě další archeologické práce. V prostorách této plochy byla předpokládána stratigrafická situace s mocností až 1,5 m a byla zde naplánovaná trasa teplovodu. V případě druhé a třetí plochy došlo k užití metody pravidelné čtvercové sítě o hraně čtverce 4 m. V průběhu exkavace se postupovalo po jednotlivých stratigrafických jednotkách (uloženiny, výkopy, stavební konstrukce, stykové plochy a hroby). Následně došlo k postupnému rozebírání zjištěných stratigrafických jednotek a k vyjmutí movitých archeologických nálezů (*Valkony 2006, 5*).

Základní kresebná dokumentace byla pořízena v měřítku 1 : 20. Plošné situace byly dokumentovány fotogrammetricky a v případě hrobů došlo k jejich zakreslení. Jednotlivé archeologické situace byly dokumentovány fotograficky a průběžně geodeticky zaměřovány. Archeologické nálezy byly laboratorně zpracovány a vybrané předměty byly poslány ke konzervaci. K antropologickému posouzení byly zaslány vybrané hroby. Výsledkem základního vyhodnocení terénní dokumentace je grafické vyjádření časové následnosti jednotlivých stratigrafických jednotek (stratigrafická matice) (Valkony 2006, 5).

Nejzásadnějším objevem provedeným v rámci tohoto výzkumu byl nález zaniklého východního křídla bavorského hradu s přilehlou menší částí křídla severního. Stavba se nachází ve střední části současného druhého hradního nádvoří a její dispozice připomíná písmeno L. Vnější rozměry východního křídla jsou $20,4 \times 9,7$ metrů a jeho orientace je severojižní. Jeho východní obvodová zeď, dosahující šíře 2 metry, je zachycena v celé šířce nádvoří. Výjimkou je místo, kde je do ní zakomponováno těleso pece. Pec má obdélný půdorys o rozměrech 4×2 metry a je společným předpečním prostorem provázána s druhou, konstrukčně velmi podobnou pecí. Druhá, jižnější, pec má datovaný zánikový horizont početným souborem keramiky do druhé poloviny 13. století. V tomto zásypu byl nalezen i fenik pasovského arcibiskupství, který byl v oběhu od poloviny 13. do poloviny 14. století. Na základě konstrukce pece pravděpodobně fungovaly jako chlebové. Jinou funkci však vyloučit nelze (Valkony 2008, 307).

Část severního křídla má obdélnou, severojižně dělenou dispozici o rozměrech $6,6 \times 4$ metry. V tupém úhlu přiléhá ke zdivu východního křídla. Všechny nalezené konstrukce jsou dochované pouze v úrovni základového zdiva. To je usazeno na pevný skalní podklad. V severní polovině plochy je zdivo zahloubeno až 160 centimetrů do staršího souvrství, které obsahuje keramiku pocházející z přelomu raného a vrcholného středověku. V jižních partiích terén výrazně stoupá a zdivo je místy jen stěží patrné (Valkony 2008, 307).

5.1 Popis sond

V rámci této kapitoly jsou uvedeny pouze sondy, z jejichž stratigrafických jednotek pocházely keramické fragmenty zpracovávány v rámci této diplomové práce (obr. 5). Kompletní seznam i s popisem sond je součástí nálezové zprávy (*Valkony 2006, 5 – 13*).

5.1.1. Sonda 7

Původně čtvercová sonda o rozměrech 4 m na 4 m byla postupem prací rozšířena směrem na východ o plochu 4 m × 2 m. V těchto místech bylo předpokládáno umístění nároží dvou obvodových zdí zaniklé palácové stavby. Na úroveň geologického podloží byly archeologické situace dokopány pouze v místech plánované trasy teplovodu podél jižního řezu o šířce jednoho metru. Dosažená úroveň archeologických terénů dosahuje 160 cm. Vrchních 50 až 60 cm je tvořeno destruovanými vrstvami tvořenými maltovo-kamennou drtí, která souvisí se zánikem palácové stavby reprezentované zdí 7014. Toto zdivo je zapuštěno do staršího souvrství s kontexty 7016 – 7018 obsahujícími keramiku 13. století (*Valkony 2006, 6*).

5.1.2. Sonda 8

Sonda 8 byla od sondy 7 oddělena kontrolním blokem o šířce jednoho metru. Zde odkryté archeologické situace byly pouze minimálně narušeny mladším liniovým výkopem podél západního řezu. Ve hloubce 30 – 60 centimetrů bylo začištěno několik fází zdiva. Mezi těmito konstrukcemi se v severozápadní části dochovala mocná stratigrafická situace zahrnující vrstvy mladší i starší než nalezené stavební konstrukce. Nejmladší fází zdiva je konstrukce 8010, tvořená z cihel buchtovitého tvaru a kamenů, které nesou stopy žáru, vymezející plochu 210 × 140 centimetrů. Situaci lze interpretovat, za pomoci situací odkrytých v rámci sondy 52, jako součást složitého otopného zařízení. Konstrukce 8008 je tvořena podezdívky, která poskytovala zpevněnou plochu pro vlastní pec. Síla této podezdívky je 36 – 40 centimetrů. Tato situace naléhá na nejstarší zeď 8035, která je součástí zaniklého východního křídla hradu zaniklého na přelomu 14. a 15. století či dříve. Zmíněná zeď narušuje nejstarší souvrství 8029 – 8031 s keramikou 13. století (*Valkony 2006, 6*).

5.1.3. Sonda 9

Archeologický terén v sondě číslo 9 byl dochován bez vážnějšího narušení. Bylo zde možné pozorovat tři základní archeologické situace. První byla obvodová zeď (9018) zaniklého hradního křídla, její zánikový horizont reprezentovaný vrstvami 9001 až 9004 a starší souvrství o mocnosti 70 centimetrů z období před výstavbou paláce. Mladší zásypové vrstvy byly tvořeny kamenito-maltovou destrukcí s občasnou příměsí cihel a prežzů o celkové mocnosti 40 – 80 centimetrů. Tyto situace byly dobře odlišitelné od staršího souvrství s převahou hlinitých, místy až organicky obohacených vrstev. Na úrovni nejstaršího souvrství došlo k začištění kamenné destrukce o ploše zhruba 2 metry čtvereční. Geologické podloží, tvořené navětralou skálou, zde výrazně klesá ve směru od jihu k severu. Na čtyřech metrech o 30 centimetrů (*Valkony 2006, 6 – 7*).

5.1.4. Sonda 13

Sonda 13 obsahovala klíčovou situaci stratifikované superpozice dvou vrcholně středověkých staveb. Součástí mladší stavby jsou zdi 13025 a 13026. Tuto zaniklou mladší situaci je možno interpretovat v kontextu dosud stojícího zdiva, respektive se stavbou, která je ve stavebně historickém průzkumu strakonického hradu popsána jako dům v severovýchodním rohu hradního nádvoří. Tato stavba se nachází asi 10 metrů na západ od odkryté situace. Je nápadná svou mírně vyosenou dispozicí vůči ostatní zástavbě při severní straně nádvoří. Nalezená zeď 13025 přesně koreluje s jižní obvodovou zdí zmiňované stavby. Zaniklá i stávající stavba tvořily před počátkem 15. století, kdy část stavby zanikla, jeden funkční celek. Zeď 13026 z narůžovělého nebulitického magmatitu je do této stavby vložena až dodatečně. Tuto celou situaci pak narušuje starší zdivo zastoupeno konstrukcemi 13024 a 13027. Tyto zdi jsou interpretovány jako součást východního křídla hradu oddělující bavorskou část hradu od johanitské komendy. Všechny konstrukce jsou pak v sondě uzavřeny zánikovým horizontem tvořeným vrstvami 13002 až 13004 s 10% – 15% podílem keramiky (Valkony 2006, 7).

5.1.5. Sonda 15

Jedná se o rozšíření sondy číslo 13 o 2 × 4 metry směrem na západ. Stratigrafická situace se zde velice podobá té v sondě číslo 13. Totéž platí i o stavebních konstrukcích, které zde pokračují. Konstrukce tvořená z načervenalého kamene označena 13026 je zde zastoupena jako 15014. Ta ubourává starší zeď 13024 a tvoří pravoúhlé nároží pokračující na západ, kde přiléhá ke zdi 15013. Díky terénní situaci bylo možné pro zeď 15013 oddělit zánikový horizont tvořený vrstvami 15001, 15002, 15010, 15011 a 15012 od dalších vrstev, do kterých byla tato zeď zahloubena. Jedná se o vrstvy 15015, 15016 a 15017 (Valkony 2006, 8).

5.1.6. Sonda 51

Sondou číslo 51 prochází ve směru sever – jih zeď 51010, která je v severní části ubraná. Pravděpodobně souvisí s palácovou stavbou, uvnitř které se nachází. Po funkční stránce se nejedná o obvodovou zeď ani o příčku. Zeď 51010 může působit jako solitér. Při pohledu na celkový plán se nabízí možná souvislost této zdi a zdi 13027, které mohly dohromady tvořit jádro původní stavby hradního křídla. V severovýchodní části sondy se v řezu podařilo začistit nasucho kladenou konstrukci 51011, kterou překrývá vrstva 51006 s keramikou druhé poloviny 13. století (*Valkony 2006, 10*).

5.1.7. Sonda 52

V rámci této sondy se nacházejí archeologické situace odkryté v sondě číslo 8. Konkrétně se jedná o obvodovou zeď zaniklého hradního křídla 52007 a o topeniště 52008. Šířka obvodové zdi paláce je přes 2 metry. Konstrukce nalezeného topeniště souvisí s topeništěm ze sondy 8. Zřejmě se jedná o dvě samostatná topeniště, která dohromady sdílela společný předpecní prostor. Tento společný prostor má šířku 2 metry a pohodlně by umožňoval obsluhovat obě dvě topeniště současně. Z pece se dochovalo ohniště vejčitého půdorysu obložené většími kameny. V peci samotné byly rozlišeny dvě úrovně zásypu. Za pomoci zde nalezených keramických fragmentů je možné klást zánik objektu do rozmezí 2. poloviny 13. století až do přelomu 13. a 14. století (*Valkony 2006, 10*).

5.1.8. Sonda 54

Sondou vedl ve směru východ – západ liniový výkop pro vodovodní potrubí, který narušuje starší souvrství. Jeho vývoj v období vrcholného středověku je možno pozorovat v zastoupení vrstev 54002 – 54004. Nejstarší vrstva 54004 obsahovala keramický materiál pocházející ze 13. století. Ve vrstvě 54003 se vyskytovala nejstarší redukční keramika a vrstva 54002 obsahovala keramický materiál 14. století. Jihovýchodní roh sondy je zasažen výkopem 54009, který je vysekaný do skalního podloží (*Valkony 2006, 10*).

5.1.9. Sonda 55

V jihozápadní části sondy došlo k odkryvu obdélného výkopu o rozměrech 260 na 196 centimetrů s hloubkou 130 centimetrů od současného povrchu. Objekt byl, stejně jako mladší liniový výkop, který ho narušoval, vysekaný do skály. Zhruba středem objektu prochází 44 centimetrů široký kanálek vysekaný do skalnatého dna. Ten byl z obou stran obložený dlaždicemi čtvercového tvaru z pálené hlíny. Ve středu tohoto kanálku je uložena a cihlami z obou stran zapříčena cihlová tvarovka. Skalní podloží i cihly po obou stranách kanálku vykazují v bezprostřední blízkosti objektu četné stopy propálení. Orientace objektu je severovýchod – jihozápad. Pravděpodobně se jedná o spodní partie pece. V blízkosti objektu se ve vrstvě 55011 nalézají téměř jeden kilogram úlomků strusky mající stopy zoxidované mědi. Vztah k tomuto objektu má patrně i na hlínu zděná zídka o síle 60 centimetrů (55022, respektive 55010). Zánik pece je možno za pomoci nalezeného keramického materiálu zařadit do první poloviny 14. století (*Valkony 2006, 11*).

5.1.10. Sonda 63

Stratigrafická situace sondy 63 je obdobná jako v sousedící sondě 62. Ve směru sever – jih tudy procházel novodobý liniový výkop 63013 vyhloubený více než 100 centimetrů do skalnatého podloží. V jihovýchodní části se pak nacházel rozměrný oválný výkop vytesaný do skály. Za pomoci situací odhalených v sondě 71 byl tento objekt interpretován jako hradní cisterna (*Valkony 2006, 11*).

5.1.11. Sonda 71

Nejdůležitějším objektem v sondě číslo 71 je hradní cisterna. Objekt zabíral téměř celou severní polovinu sondy a zčásti zasahoval do sondy 63 a do nezkoumaných sond 72 a 64. Tvar objektu byl oválného půdorysu o rozměrech 300 × 280 centimetrů. Dokopaná hloubka objektu byla 240 centimetrů. Prvních 120 centimetrů bylo tvořeno vrstvami navážek, které byly na některých místech částečně předlážděny. Starší souvrství zde bylo tvořeno štěrkovitými komponenty s různým podílem hlíny a písku. Nejstarší vrstvy pak obsahovaly keramický materiál datovaný do druhé poloviny 13. století (*Valkony 2006, 12*).

6. Metoda deskripce

Z každé sondy byly vybrány nálezové kontexty – stratigrafické jednotky, které obsahovaly keramiku, jejíž těžišťe spadá do období 13. století (základní datování provedl L. Čapek).

Keramický soubor pocházející z výzkumu P36/2006 ze strakonického hradu byl pro potřeby této práce v průběhu zpracovávání rozdělován na typické a atypické fragmenty. U atypických zlomových fragmentů bylo základním kritériem třídění podle keramických tříd (*Vařeka 1998*), které byly spočítány a zváženy. Vše probíhalo v rámci jedné stratigrafické jednotky. V případě jejího rozdělení do více sáčků se postupovalo po jednotlivých sáčcích.

Po stratigrafických jednotkách, popřípadě po sáčcích, se postupovalo i v případě typických fragmentů. Mezi typické fragmenty byly zařazeny okraje nádob, zdobené výdutě, spodní části nádob, dna a funkční aplikace. Každému typickému fragmentu bylo přiděleno samostatné inventární číslo, které dále jedince zastupovalo. Pro zlepšení přehlednosti při práci byla také přidělena čísla jednotlivým sáčkům od 1 do 40 (pouze v případě stratigrafické jednotky 7013 náleží číslování dvěma celým bednám).

System deskripce vycházel z prací P. Vařeky (*Vařeka 1998*) a L. Čapka (*Čapek 2010; Čapek – Militký a kol. 2016*). Využity byly i další práce, jež se zabývaly keramikou 13. století v jižních a jihozápadních Čechách (*Michálek 1986; Nechvátal 1999; Richter – Krajíc 2001; Krajíc 2003; Drda – Krajíc*). Přihlédnuto bylo i k základním dílům (*Nekuda – Reichertová 1968; Richter 1982*).

Za účelem deskripce tohoto keramického souboru došlo k využití databáze KERAMIK, inovované verze Klasifik, P. Vařeky (*Břeň – Kašpar – Vařeka 1995*).

6.1. Deskripce keramických tříd

V rámci deskripce technologických vlastností jednotlivých keramických fragmentů byly určovány keramické třídy. Pro jejich označení byla využita kombinace alfanumerického kódu vycházející ze systému deskripce P. Vařeky (*Vařeka 1998, 123 – 125*). Na začátku je každá třída označena ST (Strakonice) a následuje čtyřmístné číslo. První z čísel vyjadřuje století, ze kterého třída pochází (3 pro 13. století, 4 pro 14. století a 5 pro 15. století), ostatní čísla jsou pak určena pro jednotlivé keramické třídy. Pro potřeby práce došlo k vytvoření vzorníku, kde se nachází minimálně jeden zástupce od každé třídy. Celkem bylo vyčleněno 23 keramických tříd (tab. 1).

Kritéria pro rozlišení keramických tříd vycházela z deskripce tříd podle L. Čapka (*Čapek – Militký a kol. 2016, 122*), R. Procházky (*Procházka – Peška 2007, 241 – 245*) a K. Nováčka (*Nováček – Teour 2003*). Sledována byla struktura keramické hmoty na základě zrnitosti a množství příměsí ostřiva na hrubozrnnou (s velikostí 1,5 – 2,5 mm), střeozrnnou (o velikosti 0,5 – 1,5 mm), jemnozrnnou (velikost 0,1 – 0,5 mm) a slinutou. Z příměsí ostřiva byla sledována a určována přítomnost plastického a neplastického grafitu, zrn hornin a písku a stříbrité či zlatavé slídy. U výpalu byl sledován jeho charakter (oxidační, redukční a oxidačně-redukční) a jeho tvrdost (slinutý, velmi tvrdý, tvrdý a měkký). Dále byla sledována úprava povrchu (textura, modelace, charakter povrchové úpravy apod.). Barva byla určována na vnějším i vnitřním povrchu a na lomu.

6.1.1. Keramické třídy

ST3001

Struktura keramické hmoty je středožrná, příměs je tvořena plastickým grafitem a stříbřitou slídou. Ojediněle obsahuje zrnka písku. Výpal je oxidačně redukční a je velmi tvrdý. Úprava povrchu je hladká. Barva vnějšího i vnitřního povrchu je tmavě šedohnědá a na lomu je šedá až černá a má tmavé jádro.

ST3002

Struktura keramické hmoty je středožrná, příměs je tvořena plastickým grafitem a stříbřitou slídou. Výpal je oxidačně redukční a velmi tvrdý. Úprava povrchu je hladká. Barva vnitřního povrchu a na lomu je tmavě šedá až černá. Vnější nátěr je hnědý. Zpravidla se jedná o fragmenty zásobnic.

ST3003

Struktura keramické hmoty je středožrná. Příměs je tvořena ojediněle stříbrnou slídou. Ojediněle obsahuje zrnka písku vystupující na povrch. Výpal je oxidačně redukční a velmi tvrdý. Povrch je jemně drsný až krupičkovitý. Barva na vnějším i vnitřním povrchu je tmavě šedá, na lomu je tmavě šedá až černá.

ST3004

Struktura keramické hmoty je středožrná. Příměs je tvořena ojediněle stříbřitou slídou a neplastickým grafitem. Ojediněle obsahuje zrnka písku vystupující na povrch. Výpal je oxidačně redukční a velmi tvrdý. Povrch je jemně drsný až krupičkovitý. Barva je na vnějším i vnitřním světle šedohnědá a na lomu šedá.

ST3005

Struktura keramické hmoty je stredoizrnná. Příměsí je zde slída a zrnka hornin. Výpal je oxidačně redukční a velmi tvrdý. Povrch je jemně drsný až krupičkovitý. Barva vnitřního povrchu je šedočerná. Barva vnějšího i vnitřního povrchu a na lomu je šedá.

ST3006

Struktura keramické hmoty je stredoizrnná. Příměsí je ojediněle stříbřitá slída, četná zrnka hornin a písku vystupující až na povrch. Výpal je oxidační a tvrdý. Úprava povrchu je krupičkovitá až velmi drsná. Barva vnějšího povrchu je světle až tmavě šedohnědá, barva vnitřního povrchu je tmavě šedočerná až hnědá a na lomu šedá.

ST3007

Struktura keramické hmoty je hrubozrnná. Příměs je tvořena ojediněle stříbřitou slídou a zrnky hornin. Výpal je oxidační a středně tvrdý. Úprava povrchu je krupičkovitá až velmi drsná. Barva vnitřního povrchu je šedočerná až černá. Vnější povrch obsahuje odstíny okrovohnědé až šedohnědé místy načervenalé (oxidační přežah).

ST3008

Byla vysledována podobnost s keramickou třídou ST3006

Struktura keramické hmoty je hrubozrnná. Příměsí je ojediněle stříbřitá slída a zrnka hornin vystupující na povrch. Výpal je redukční a středně tvrdý. Povrch je jemně krupičkovitý. Barva na vnitřním a vnějším povrchu a na lomu je šedočerná.

ST3009

Struktura keramické hmoty je jemnozrnná. Příměsí je stříbřitá slída. Výpal je oxidační a velmi tvrdý. Úprava povrchu je hladká až leštěná. Barva je na vnějším i vnitřním povrchu a na lomu světle hnědá až světle šedá.

ST3012

Struktura keramické hmoty je středozrnná. Příměsí je zlatavá slída a zrnka hornin vystupující na povrch. Výpal je redukční a velmi tvrdý. Úprava povrchu je jemně drsná až krupičkovitá. Barva je na vnějším i vnitřním povrchu a na lomu černá až tmavě šedohnědá.

ST3014

Struktura keramické hmoty je jemnozrnná. Příměsí jsou zrnka písku. Výpal je oxidační a velmi tvrdý. Úprava povrchu je jemně drsná. Barva vnitřního povrchu je světle šedá a na vnějším povrchu šedá, na lomu barva postupně přechází z tmavě šedé na šedou.

ST3017

Struktura keramické hmoty je středozrnná. Příměsí je stříbřitá slída a zrnka písku. Výpal je oxidačně redukční a velmi tvrdý. Povrch je jemně drsný až krupičkovitý. Barva vnitřního povrchu je šedočerná až černá, barva vnějšího povrchu je hnědošedá a na lomu je barva šedá.

ST3019

Struktura keramické hmoty je středozrnná. Příměs je zde tvořena zlatavou slídou a zrnky hornin a písku. Výpal je oxidační a velmi tvrdý. Úprava povrchu je jemně drsná. Barva je na vnějším i vnitřním povrchu světle hnědá až nažloutlá a na lomu je barva světle šedá a má tmavé jádro.

ST3020

Struktura keramické hmoty je středo zrná. Příměsí jsou zde zrnka hornin a písku. Výpal je oxidační a velmi tvrdý. Úprava povrchu je hladká až leštěná. Barva je na vnějším povrchu šedohnědá až černá, vnitřní povrch je hnědý a na lomu je barva hnědošedá.

ST3021

Struktura keramické hmoty je jemnozrná. Příměsí je stříbřitá slída. Výpal je redukční a velmi tvrdý. Úprava povrchu je jemně drsná. Barva je na vnějším povrchu tmavě hnědočerná a na vnitřním povrchu a na lomu černá.

ST4001

Byla pozorována podobnost s keramickými třídami ST4005 a ST4010

Struktura keramické hmoty je jemnozrná. Příměs je zde tvořena stříbřitou slídou a zrnky hornin. Výpal je redukční a velmi tvrdý. Úprava povrchu je jemně drsná. Barva je na vnějším i vnitřním povrchu šedá až modrošedá, barva na lomu je světle šedá.

ST4002

Struktura keramické hmoty je jemnozrná. Příměsí je ojediněle stříbřitá slída. Výpal je redukční a velmi tvrdý. Úprava povrchu je velmi hladká až leštěná. Barva na vnějším i vnitřním povrchu je tmavě šedá až černá. Barva na lomu je šedá.

ST4005

Byla pozorována podobnost s keramickými třídami ST4010 a ST4001

Struktura keramické hmoty je jemnozrná. Příměsí je zde ojediněle stříbřitá slída. Výpal je redukční a velmi tvrdý. Úprava povrchu je hladká až jemně drsná. Barva vnějšího i vnitřního povrchu je bílošedá, barva na lomu světle šedá.

ST4006

Struktura keramické hmoty je jemnozrná až slinutá. Příměsí jsou zde zrnka písku vystupující na povrch. Výpal je oxidační. Povrch je upraven glazurou. Barva glazury na vnějším povrchu je světle zelená a na vnitřním povrchu tmavě zelená. Barva keramické hmoty pod glazurou a na lomu je světle šedohnědá.

ST4007

Struktura keramické hmoty je středně hrubá. Příměsí jsou zrnka hornin. Výpal je oxidační a velmi tvrdý. Úprava povrchu je jemně drsná. Barva je na vnějším a vnitřním povrchu i na lomu světle šedooranžová. Jedná se o stavební keramiku.

ST4009

Struktura keramické hmoty je jemnozrná. Příměsí je stříbřitá slída a zrnka hornin a písku. Výpal je redukční a velmi tvrdý. Úprava povrchu je hladká až jemně drsná. Barva vnějšího i vnitřního povrchu a na lomu je světle šedá.

ST4010

Byla pozorována podobnost s keramickými třídami ST4001 a ST4005

Struktura keramické hmoty je jemnozrná. Příměs je zde tvořena ojediněle zrnky hornin. Výpal je redukční. Úprava povrchu je hladká až jemně drsná. Barva je na vnějším i vnitřním povrchu a na lomu tmavě šedá.

ST5001 (Kamenina)

Struktura keramické hmoty je slinutá bez viditelné příměsi. Výpal je oxidační a velmi tvrdý. Povrch je upraven glazurou. Barva vnějšího povrchu je hnědá. Barva vnitřního povrchu i na lomu je světle hnědošedá. Vnější povrch je pak upraven takzvanou solenou glazurou.

6.2. Deskripce technologických kvalit

Kromě deskripce keramických tříd byly sledovány i pozorovatelné technologické vlastnosti. V případě den byly sledovány technické stopy zanechané na povrchu spodní části dna (podsýpka pískem, stopy po oříznutí strunou atd.).

6.3. Deskripce typologických kvalit

Základní typy nádob byly určovány pomocí charakteristických morfologických vlastností jednotlivých fragmentů, zejména podle profilace okraje, tvaru a odsazení dna, funkční aplikace a podobně. Při určování typů nádob bylo užito alfabetského kódu, kdy na začátku bylo pomocí písmen určeno, o jakou nádobu se jedná. H – hrnec, D – džbán, M – mísa, P – pohár, PO – poklička, ZM – zvonovitá miska/poklice, Z – zásobnice.

6.4. Deskripce okrajů

Deskripce okrajů vychází z práce L. Čapka (*Čapek 2010; Čapek – Militký a kol. 2016*) a jeho typáře středověké keramiky z Českých Budějovic (náměstí Přemysla Otakara II. – městská radnice č.p. 1 a 2). Pro označení okrajů bylo užito alfanumerického kódu, přičemž na začátku je písmeny označen typ nádoby (viz. kapitola 4.3.), následuje dvojice čísel, z nichž první označuje skupinu, do které

okraj náleží, a druhé číslo je jeho typ. Následující podkapitoly (4.4.1. až 4.4.4.) obsahují popis okrajů, které byly určeny v rámci souboru pocházejícího z výzkumu P 36/2006 na lokalitě Strakonice – hrad.

6.4.1. Okraje hrnců

Skupina 1

- H.1.1. – vně vyhnutý, nezesílený, nahoře zaoblený (prostý)
- H.1.2. – jednoduše profilovaný, nezesílený, okraj svisle nebo šikmo seříznutý
- H.1.3. – jednoduše profilovaný, šikmo seříznutý, vlastní okraj nahoře mírně vytažený
- H.1.4. – vlastní okraj směrem dolů mírně protažený
- H.1.5. – vně vyhnutý, vlastní okraj dolů i nahoru protažený

Skupina 2

- H.2.1. – vně vyhnutý, zesílený, vlastní okraj zaoblený
- H.2.2. – vně vyhnutý, zesílený, vlastní okraj vně zaoblený, uvnitř prožlabený
- H.2.4. – vně vyhnutý, zesílený, šikmo seříznutý
- H.2.5. – vně vyhnutý, zesílený, šikmo seříznutý a podříznutý (tzv. „střechovitý“)
- H.2.6. – vně vyhnutý, zesílený, šikmo nebo kuželovitě seříznutý

Skupina 3

- H.3.1. – výrazně zesílený, dovnitř mírně vytažený a zevnitř prožlabený, vně výrazně konvexní
- H.3.2. – oble vytažený, nezesílený
- H.3.4. vzhůru vytažený, směrem vzhůru se zužující, nezesílený
- H.3.5. – vzhůru oble vytažený, zesílený, dovnitř mírně skloněný
- H.3.7. – vzhůru vytažený, obdélného průřezu, svislý nebo mírně vykloněný s oblou lištou nebo hranou (tzv. „římsovitý“)

Skupina 12

H.12.4. – vně vyhnutý, okraj ovalený s výrazným prožlabením

H.12.5. – vně vyhnutý, okraj ovalený s vnitřním prožlabením

H.12.6. – vně vyhnutý, zesílený, vlastní okraj přehnutý a prožlabený

Skupina 13

H.13.1. – okraj vodorovně vyložený, nezesílený, šikmo seříznutý

H.13.5. – ústí okraje vodorovně vyložené, vlastní okraj mírně zesílený a nahoru vytažený

Skupina 14

H.14.2. – ústí šikmo vně vyhnuté, okraj „kyjovitě“ zesílený a vodorovně nebo šikmo seříznutý

H.14.3. – ústí šikmo vně vyhnuté, okraj "kyjovitě" zesílený, nahoře prožlabený

Skupina 17

H.17.3. – okruží svislé, ploché, nevýrazně odsazené

H.17.4. – okruží svislé, ploché, nevýrazně odsazené a uvnitř prožlabené

H.17.5. – okruží šikmé, nízké, vně prožlabené

H.17.6. – okruží šikmé, vyšší, vně prožlabené

6.4.2. Okraje džbánů

Skupina 1

D.1.2. – nízké okruží s lištou

Skupina 2

D.2.1. – vysoké okruží výrazně profilované, nahoře zaoblené

Skupina 5

D.5.1. – vně vyhnuté, vlastní okraj zesílený, ovalený

6.4.3. Okraje mís a misek

Skupina 1

M.1.1. – okraj symetricky rozšířený, nahoře oblý

M.1.4. – okraj mírně asymetricky rozšířený, dovnitř mírně zatažený a vodorovně seříznutý

Skupina 3

M.3.1. – okraj mírně kyjovitě rozšířený, nahoře prožlabený

M.3.3. – okraj nezesílený, vně mírně vyhnutý

6.4.4. Okraje poklic

Skupina 1

PO.1.1. – okraje zvonovitých poklic nezesílených

PO.1.3. – okraje zvonovitých poklic, svisle nebo šikmo seříznutých

Skupina 2

PO.2.1. – okraje zvonovitých poklic, vlastní okraj zesílený, mírně vzhůru vytažený

PO.2.3. – okraje zvonovitých poklic, vlastní okraj zesílený a odsazený hranou

PO.2.4. – okraje zvonovitých poklic, vlastní okraj mírně rozšířený a zaoblený

Skupina 3

PO.3.1. – okraje zvonovitých poklic, vlastní okraj nezesílený a směrem dolů mírně přehnutý

Skupina 5

PO.5.1. – okraje zvonovitých poklic, vlastní okraj zesílený a vně prožlabený

PO.5.2. – okraje zvonovitých poklic, vlastní okraj "kyjovitě" zesílený a prožlabený

Skupina 6

PO.6.3. – okraje plochých poklic, vlastní okraj ovalený

6.4.5. Okraj zásobnic

Skupina 7

Z.7.1. – okraj kyjovitě rozšířený, krátkého typu, nahoře zaoblený, nahoře vodorovně seříznutý a mírně prožlabený

Skupina 8

Z.8.1. – okraj kyjovitě rozšířený, krátkého typu, nahoře zaoblený, nahoře vodorovně seříznutý a mírně prožlabený

Skupina 9

Z.9.1. – okraj kyjovitě rozšířený, krátkého typu a lichoběžníkového průřezu, nahoře vodorovně seříznutý

6.5. Deskripce výzdoby

Deskripce okrajů vychází z práce L. Čapka (*Čapek 2010; Čapek – Militký a kol. 2016*) a jeho typáře středověké keramiky z Českých Budějovic (náměstí Přemysla Otakara II. – městská radnice č.p. 1 a 2).

V rámci deskripce výzdoby bylo sledováno její umístění (vně / vevnitř a v jaké části nádoby se nachází). Pro určení motivu bylo opět využito alfanumerického kódu. Na prvním místě se nachází písmeno (nebo dvě) určující jeho typ. R – rytá, V – vrypy, vseky, vpichy, KO – kolky na zásobnicích, Zn – značky na hrncích, K – kolkovaná, radélková, L – plastické lišty, ZN – keramické značky. Dále jejich kombinace: RV – rytá s vrypy nebo vpichy, RK – rytá, kolky, RL – rytá s lištou a podobně. Pro výzdobu bylo v databázi vytvořeno více polí, aby bylo možné zohlednit možnost výskytu většího počtu těchto motivů v rámci jednoho fragmentu. Sledováno bylo i umístění výzdoby z vnitřní části fragmentů. I pro tuto variantu bylo v rámci databáze vyčleněno větší množství polí. U všech výše zmíněných polí bylo sledováno konkrétní

umístění. Jak již bylo výše nastíněno, v rámci výzdoby byla sledována a zaznamenávána přítomnost keramických značek. Tato čísla rozřazují výzdobný motiv v rámci skupin. Následující podkapitoly (4.5.1. až 4.5.7.) obsahují popis výzdobných motivů, které byly určeny v rámci zpracovávaného keramického materiálu.

Jelikož byl zpracovávaný keramický soubor složený pouze ze zlomků keramiky a nebyly až na výjimky přítomny zlomky s kompletní výzdobou (pouze 6 fragmentů se dochovalo s celým profilem, ani jeden z nich však nenesl výzdobný motiv), nebylo možné u rytých linií a vlnic určit, zda se jedná o samostatné ryté linie, či o součást kombinací rytých rýh a vlnic. To samé platí i u následujících skupin obsahujících ryté linie a vlnice v kombinaci s jiným typem výzdoby (zpravidla vrypy nebo vseky).

6.5.1. Skupina 1 – rytá

- R.01. – rytá (rýha o šířce > 2 mm), jedna a více širších rytých rýh
- R.02. – rytá (rýhy o šířce < 2 mm), jedna a více rytých užších rýh
- R.08. – jednoduchá či zdvojená vlnice
- R.09. – jednoduchá, zdvojená nebo vícenásobná vlnice a ryté rýhy
- R.12. – krátké šikmé ryté rýhy

6.5.2. Skupina 2 – vrypy, vseky, vpichy

- V.01. – šikmé pravotočivé a levotočivé nehtovité vrypy, často na ostrém lomu hrdla a plece
- V.02. – nepravidelné a horizontální nehtovité vrypy, často na ostrém lomu hrdla a plece
- V.03. – vícenásobné vseky
- V.04. – kruhové vpichy

6.5.3. Skupina 3 – kolky na zásobnicích

KO.01. – kruhové mřížkované kolky

6.5.4. Skupina 5 – kolkovaná (radélka)

K.01. – jeden i více pásů obdélníkových či lichoběžníkových radélek

K.11. – kosočtvercová či trojúhelníková radélka

6.5.5. Skupina 7 – kombinace rytá/vrypy

RV.01.01. – 10 – kombinace nehtovitých vrypů a jedné nebo více rytých rýh

6.5.6. Skupina 8 – kombinace rytá/kolky

RK.08.03. – kombinace nápisových radélek (gotická minuskula) a rytých rýh

6.5.7. Skupina 10 – hrnčířské značky

ZN.01. – jeden a dva soustředné kruhy s paprsky v mezikruží

ZN.04. – mřížování v kruhu

ZN.09. – symetrické linie nebo mřížky

ZN.10. – pravidelnější čtvercové nebo šachovnicové mřížování

ZN.16. – plastický kříž

6.6. Deskripce metrických vlastností

Každý typický zlomek byl zvlášť vážen na váze s odchylkou 0,1 gramu. Pro určení plošného rozměru byly jednotlivé fragmenty přikládány k šablonám čtverců o rozměrech 1 – 1 cm², 2 – 4 cm², 3 – 9 cm², 4 – 16 cm², 5 – 25 cm², 6 – 36 cm², 7 – 49 cm², 8 – 64 cm², 9 – 81 cm², 10 – 100 cm², 11 – 121 cm², 12 – 144 cm², 13 – 169 cm², 14 – 196 cm², 15 – 225 cm², 16 – 256 cm² a 17 – 289 cm². U jednotlivých keramických zlomků byla pomocí posuvného měřítka měřena jejich síla v místě jejich maximální síly. V případě fragmentů den byla měřena zvlášť síla stěny (síla 1) a síla dna (síla 2). V rámci jednotlivých stratigrafických jednotek bude uváděna informace o počtu jedinců, u kterých bylo možno sílu měřit, i údaj o počtu těch, u kterých měření z důvodu stavu jejich zachování nebylo možné. V případě fragmentů okrajů a den byl měřen jejich průměr (v centimetrech), délka kruhového oblouku byla vyjádřena procentuálně vůči celé nádobě za účelem stanovení EVE (estimatedvesselequivalent = odhadnutý nádobový ekvivalent). Na toto měření byla využita šablona RIMCHART.

7. Analýza souborů keramiky

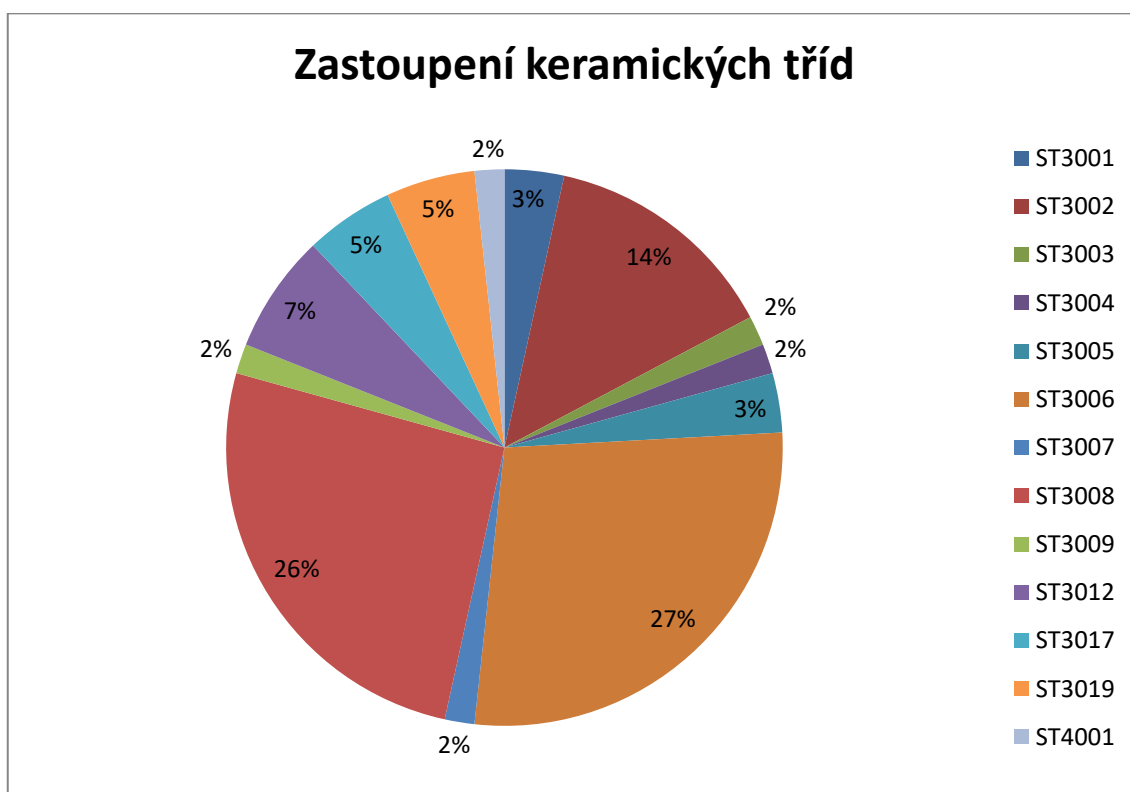
V rámci této diplomové práce došlo ke zpracování keramického souboru z výzkumu strakonického hradu, jehož těžiště spadá do 13. století. Základním kritériem pro výběr situací určených pro zpracování byla výrazná přítomnost keramiky 13. století. Zahrnuty byly i stratigrafické jednotky představující přechodný horizont 13. a 14. století. Takto vybraný soubor pochází celkem z jedenácti sond 7, 8, 9, 13, 15, 51, 52, 54, 55, 63 a 71 (obr. 5). Jelikož při výběru nebylo postupováno po sondách, nýbrž po stratigrafických jednotkách, bude při analýze keramického souboru postupováno stejným způsobem.

Sonda 15, SJ 15016

Ve stratigrafické jednotce SJ 15016 (obr. 7) se nacházelo celkem 58 fragmentů. Z toho 19 typických fragmentů a 39 fragmentů atypických. Vše je uloženo v sáčku číslo 40. V rámci této SJ se nepodařilo žádný ze zlomků přiřadit k jinému a následně slepit. Celková váha keramického souboru z této stratigrafické jednotky činí 2510,5 g.

Rozptyl hmotnosti zlomků se pohyboval v rozmezí od 2,6 g do 751 g, přičemž průměrná váha byla 59 gramů. Velikost zlomků byla od 2 cm² do 15 cm², průměrná velikosti 5,26 cm².

Zastoupeno zde bylo celkem 13 druhů keramických tříd. Početní zastoupení jednotlivých tříd je znázorněno v následujícím grafu (graf 1.). Nejvýrazněji jsou zde zastoupeny keramické třídy ST3006 (16×) a ST 3016 (15×). Tyto dvě keramické třídy zaujímají v rámci souboru nadpoloviční většinu.



Graf 1.: Zastoupení keramických tříd v sondě 15, stratigrafická jednotka SJ 15016.

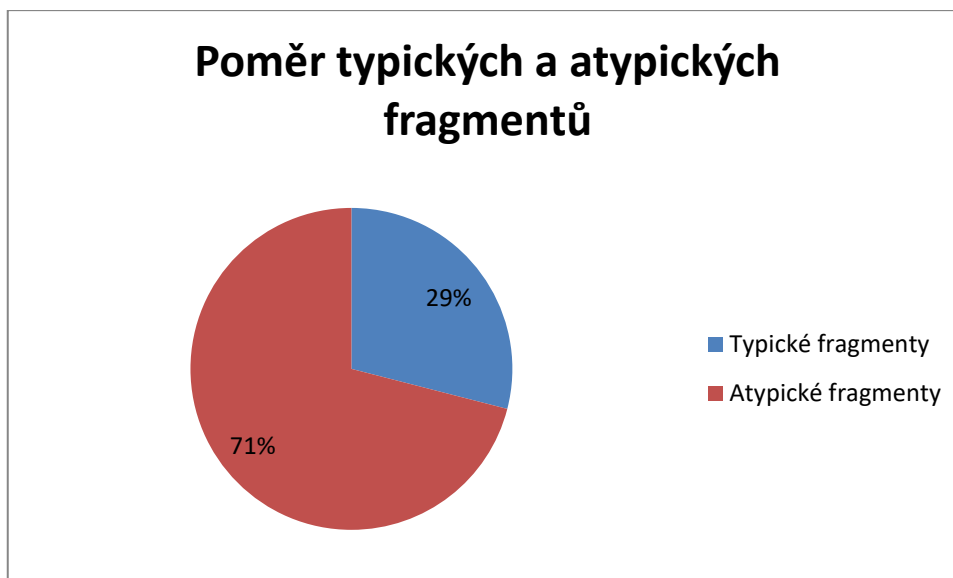
Z typických fragmentů byly zastoupeny fragmenty den (2×), zdobená podhrdlí (2×), zlomky výdutí (4×) a celkem 11 okrajů, z toho jeden s výzdobou. U jednoho dna bylo patrné použití písku jako podsýpky. Na základě typických okrajů bylo určeno 8 hrnců, 1 džbán a 1 zásobnice. Sílu (1) střepu bylo možné změřit pouze u 17ti jedinců. Hodnota se zde pohybovala v rozmezí 0,5 až 1 cm. Aritmetický průměr síly typických fragmentů v této stratigrafické jednotce je 0,75 cm. Sílu (2) nebylo ani u jednoho ze dvou zástupců den možné změřit. U jednoho dna bylo patrné použití písku jako podsýpky.

Z typů okrajů se nejčastěji vyskytl H.2.1. (4×), H.17.6. (2×) a po jednom zástupci H.2.2., H.3.1., Z.8.1. a D.1.2. Průměr oblouku jednotlivých okrajů se pohyboval od 12 do 28 cm. Délka kruhového oblouku byla v rozmezí od 5 % do 17,5 %. Průměrná délka oblouku byla 9,68 %. V případě den nebylo možné tyto hodnoty sledovat.

V rámci typických fragmentů bylo 7 z 19ti zdobených, z toho jednou byla výzdoba umístěna v podokrají, dvakrát v podhrdlí a čtyřikrát na výduti. Z výzdobných motivů jsou zde zastoupeny ryté linie (R.01., R.02) a vlnovky (R.08). V jednom případě v kombinaci se vpichy (RV.01).

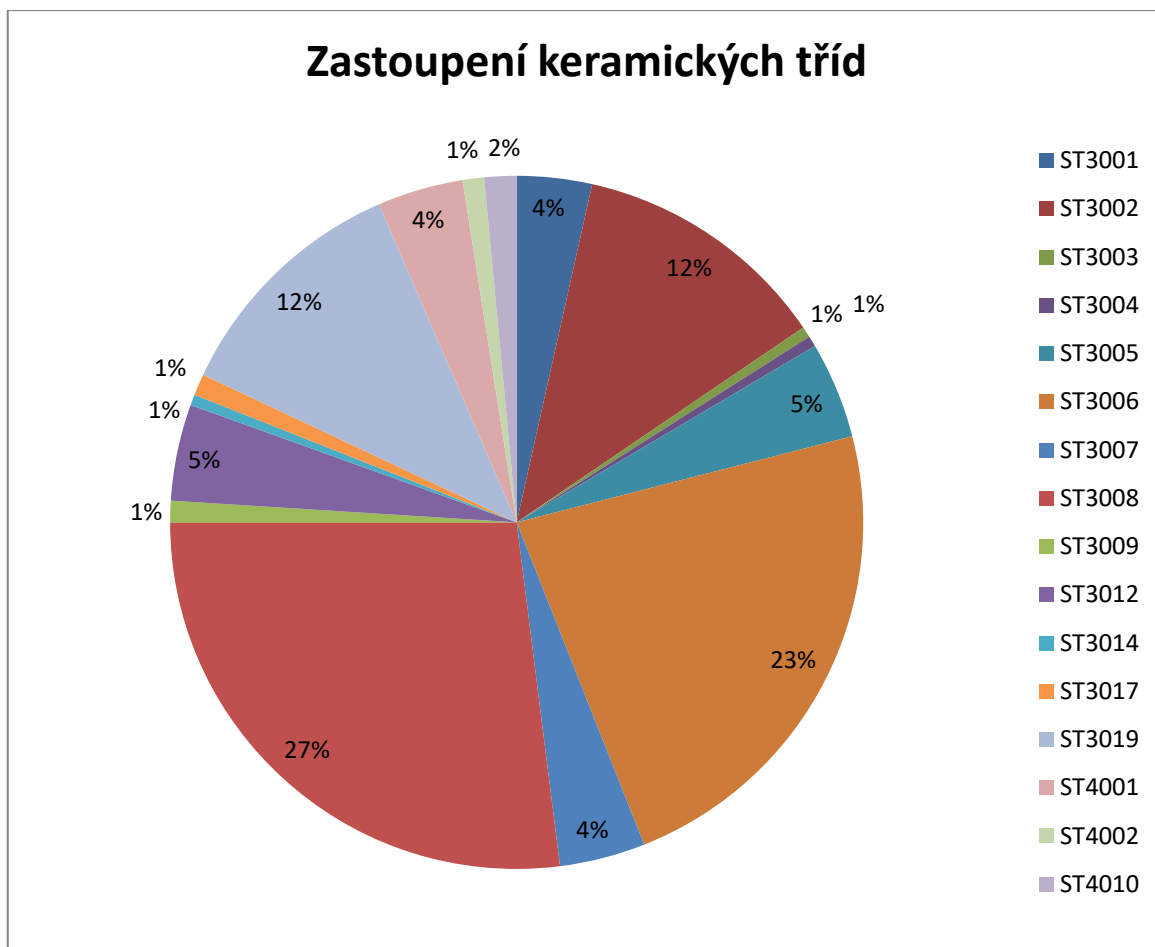
Sonda 51, SJ 51006

Stratigrafická jednotka 51006 (tab. 9) je uložena ve třech sáčcích (36, 37 a 39). Celkem se zde nacházelo 200 fragmentů. Z toho 58 typických a 142 atypických střepů. Vzájemný poměr znázorňuje graf 2. V souboru se podařilo slepit čtyři fragmenty, respektive se dvakrát podařilo ze dvou vytvořit jeden. Celková hmotnost keramického materiálu této stratigrafické jednotky činí 3373 g. Velikost fragmentů je od 2 do 12 cm². Průměrná velikost je 4,58 cm²



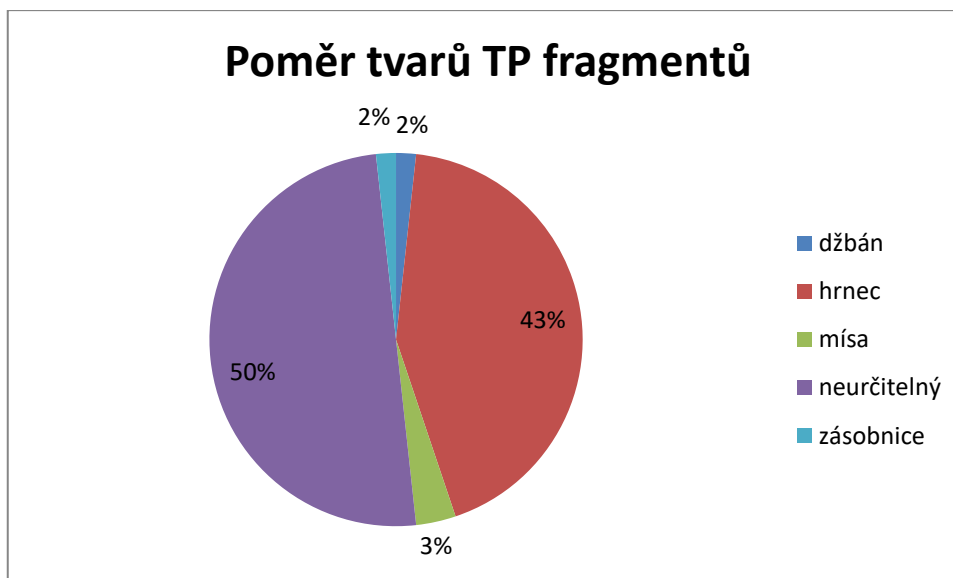
Graf 2.: Poměr typických a atypických fragmentů v sondě 51, stratigrafická jednotka SJ 51006.

Pozorováno zde bylo 16 keramických tříd. Početně nejdominantnějšími jsou zde třídy ST3008 (54×) a ST3006 (46×), dohromady tvoří polovinu fragmentů pocházejících ze stratigrafické jednotky SJ 51006. Výrazné zastoupení měly také třídy ST3002 (24×) a ST3019 (23×) tvořící téměř jednu čtvrtinu tohoto souboru (graf 3.).



Graf 3.: Poměr keramických tříd v sondě 51, stratigrafická jednotka SJ 51006.

Z typických zlomků bylo zastoupeno 13 den, 23 okrajů, z toho jeden s výzdobou, 7 nezdobených podhrdlí a jedno zdobené a 14 zdobených výdutí. Tvarově jsou zde zastoupeny hrnce (25 fragmentů). V polovině případů nebylo možné tvar nádoby bezpečně určit. Kromě hrnců se v souboru dvakrát vyskytla mísa a po jednom zástupci měly džbán a zásobnice. Zastoupení tvarů nádob je znázorněno na grafu číslo 4.



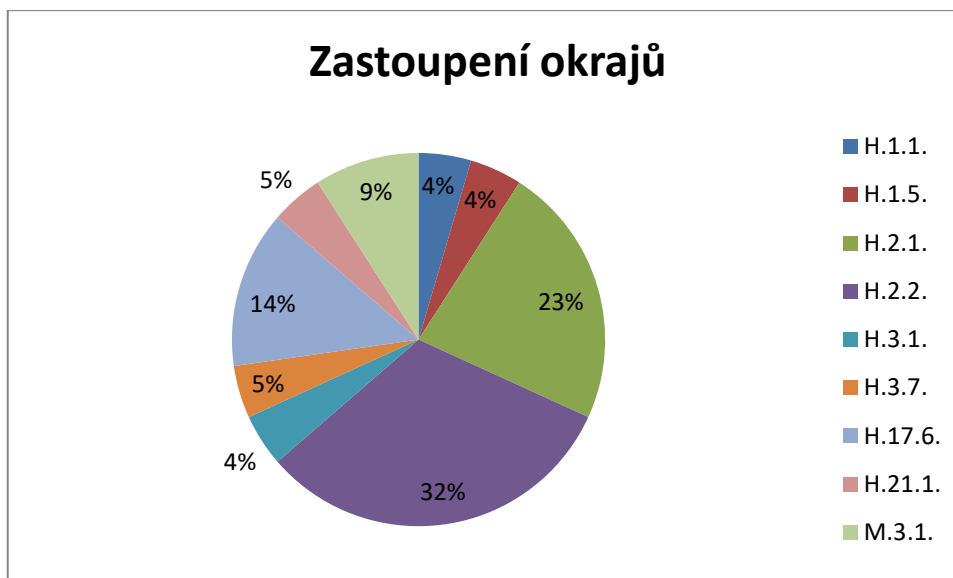
Graf 4.: Poměr tvarů nádob fragmentů v sondě 51, stratigrafická jednotka SJ 51006.

Celkem bylo určeno 9 typů okrajů. Nejvíce jsou zde zastoupeny typy H.2.2. (7×) a H.2.1. (5×). Dohromady tvoří 55 % okrajů této stratigrafické jednotky. Celkové zastoupení typů okrajů je znázorněno na grafu číslo 6.

Průměr oblouku okrajů byl v intervalu od 5 do 10 cm. Délka oblouku byla v rozmezí od 3 % do 15 %. Průměr délky oblouku je 8,81 %. V případě den bylo možné určit poloměr a délku oblouku pouze u 9 jedinců ze 13. Poloměr se pohyboval v rozmezí od 4 do 9 cm. Délka oblouku je od 7,5 % do 30 %. Průměrná hodnota činí 12,66 %.

Poměr zdobených a nezdobených fragmentů je znázorněn na grafu číslo 5. Celkem jich zde bylo 17 zdobených a 41 nezdobených.

Z výzdobných motivů se objevují ryté linie a vlnovky R.01. (6×), R.02. (5×) a R.08. (2×). Ve dvou případech vpichy (V.01.) a v jednom kombinace vpichů a ryté linie (RV.01.). V jednom případě byla doložena značka na dně nádoby (Zn.04.02.).

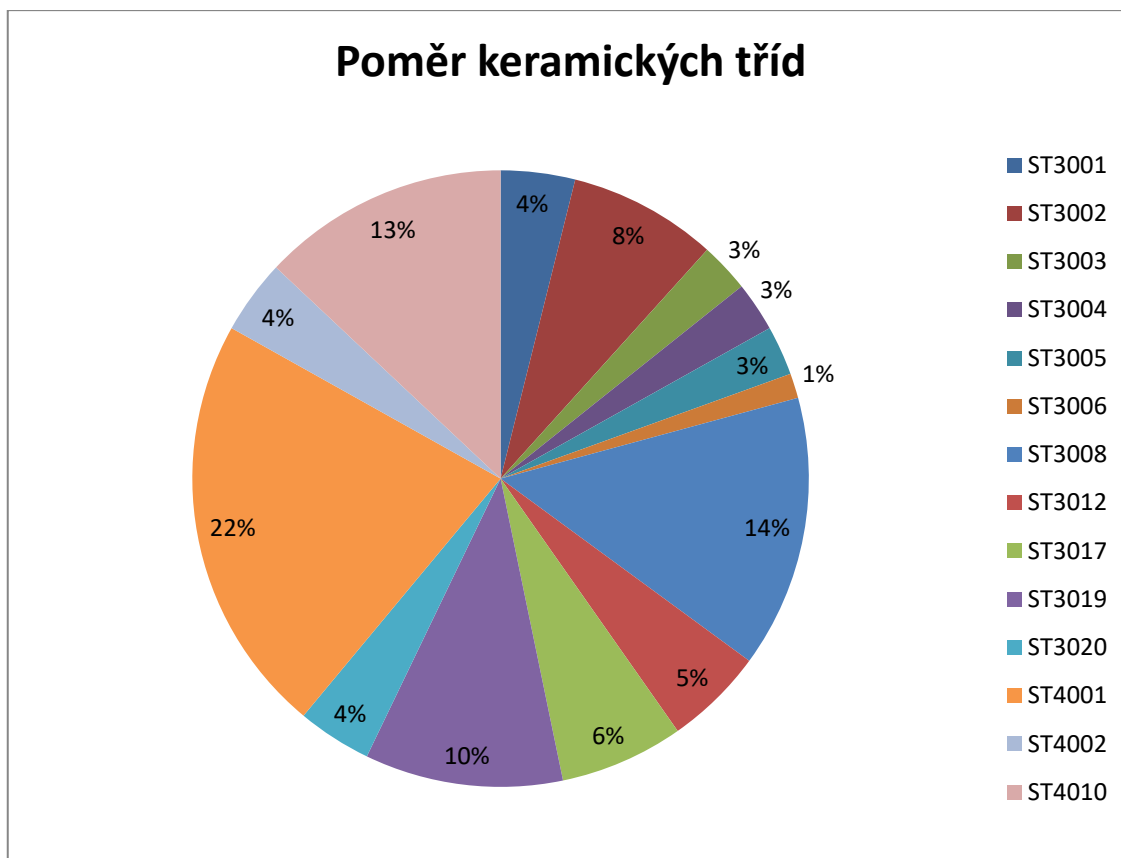


Graf 5.: Zastoupení okrajů v sondě 51 stratigrafická jednotka SJ. 51006.

Sonda 51, SJ 51003

Keramický materiál této stratigrafické vrstvy (obr. 8 a 10) byl v rámci výzkumu rozdělen do dvou sáčků (38 a 35). Celkem se jedná o 77 střepů. Z toho 31 typických a 46 atypických. Celková hmotnost souboru je 983,6 gramů. Zde se podařilo k sobě přiřadit a následně slepit 4 zlomky. Velikost fragmentů je od 2 cm² do 9 cm². Průměrná velikost fragmentů v této stratigrafické jednotce je 4,26 cm².

Celkem je zde zastoupeno 14 keramických tříd. Nejvýrazněji jsou zastoupeny třídy ST3008 (11×), ST4001 (17×) a ST4010 (10×). Tyto tři třídy tvoří dohromady téměř jednu polovinu všech fragmentů obsažených v této stratigrafické jednotce. Počet je znázorněn na následujícím grafu 6.



Graf 6.: Poměr keramických tříd v sondě 51, stratigrafická jednotka SJ 51003.

Z typických zlomků se zde nachází 17 nezdobených okrajů, jedno dno a zdobené podhrdlí a 12 zdobených blíže neurčitelných fragmentů. Tvarově je zde zastoupeno 15 hrnců a jedna zásobnice. V 15ti dalších případech nebylo možné určit, o jakou nádobu se jedná. Síla jednotlivých fragmentů (Síla 1) byla v rozmezí od 0,4 do 1,6 centimetrů. Průměrná síla je 0,69 centimetru. Síla 2 byla u jediného dna této stratigrafické jednotky 0,7centimetru.

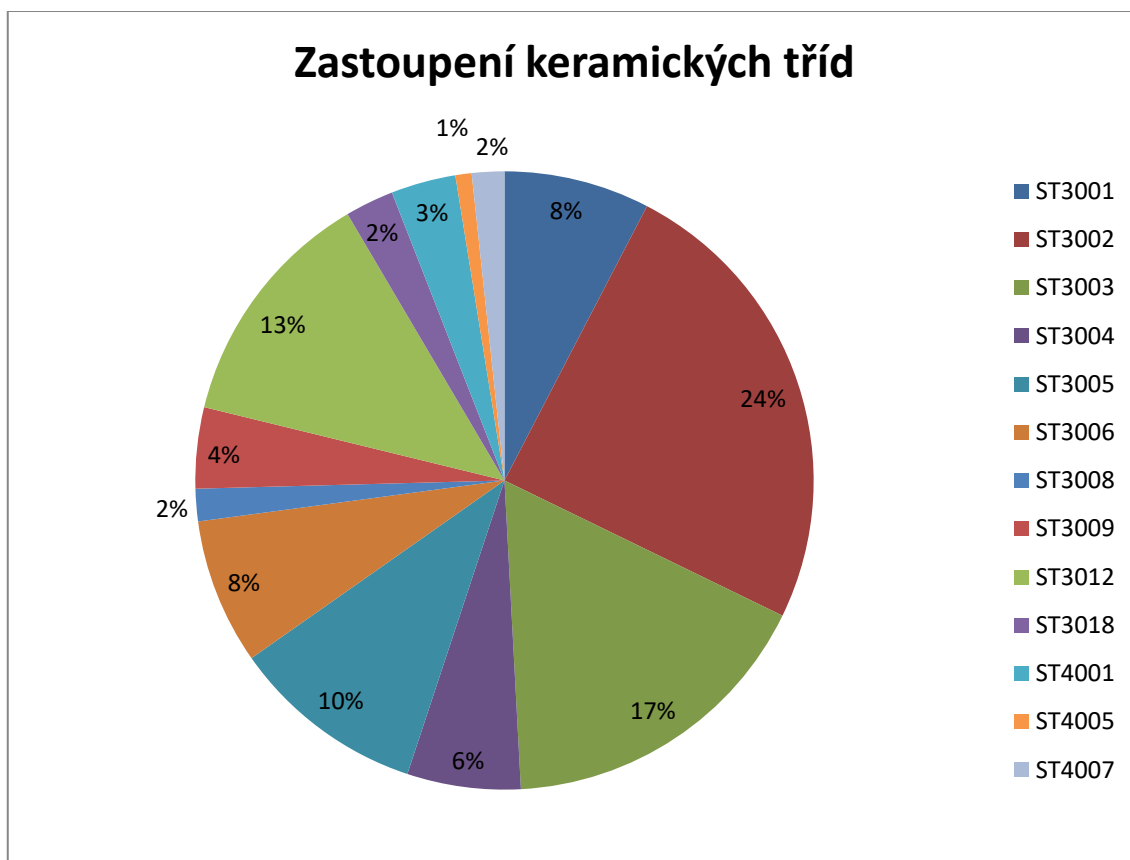
Celkem zde bylo určeno 8 typů okrajů. Vícekrát byly zastoupeny okraje H.17.6. (5×), H.2.1. (2×) a H.3.5. (2×). Zbylé typy, H.1.1., H.3.1., H.3.13., H.12.4. a H.17.5., měly pouze po jednom zástupci.

Průměr okrajů je v intervalu od 12 do 20 cm, aritmetický průměr činí 7,26 cm. Délka oblouku je od 2 % do 35 %, průměrná délka oblouku je 9,96 %. Poloměr jediného dna je 9 centimetrů a jeho oblouková délka je 10 %. Dno neslo pozůstatky po podsýpce pískem.

Z celkového počtu 31 typických fragmentů je zde 13 zdobených. Ve čtyřech případech se jedná o linie umístěné z vnitřní části nádoby. V jednom případě byla výzdoba umístěna na podhrdlí. Ve zbylých případech nebylo možné umístění blíže určit. Z výzdobných motivů se zde vyskytly V.01. (1×), RV.01. (3×), R.02. (6×) a R.08. (3×).

Sonda 54, SJ 54003

Keramický soubor pocházející ze stratigrafické jednotky 54003 je rozdělen celkem do 3 sáčků (31, 32 a 34). Nacházelo se zde 118 fragmentů keramiky, z toho 82 jedinců atypických a 36 typických střepů. Celková váha souboru je 1529 g. Žádný z fragmentů nebylo možné slepit. Zastoupeno je 13 keramických tříd (graf 7.) Nejvýrazněji je zde zastoupena třída ST3002 (29×), ST3003 (20×), ST3005 (12×) a ST3012 (15×). Dohromady tvoří zástupci těchto tříd 64 % fragmentů stratigrafické jednotky SJ 54003.

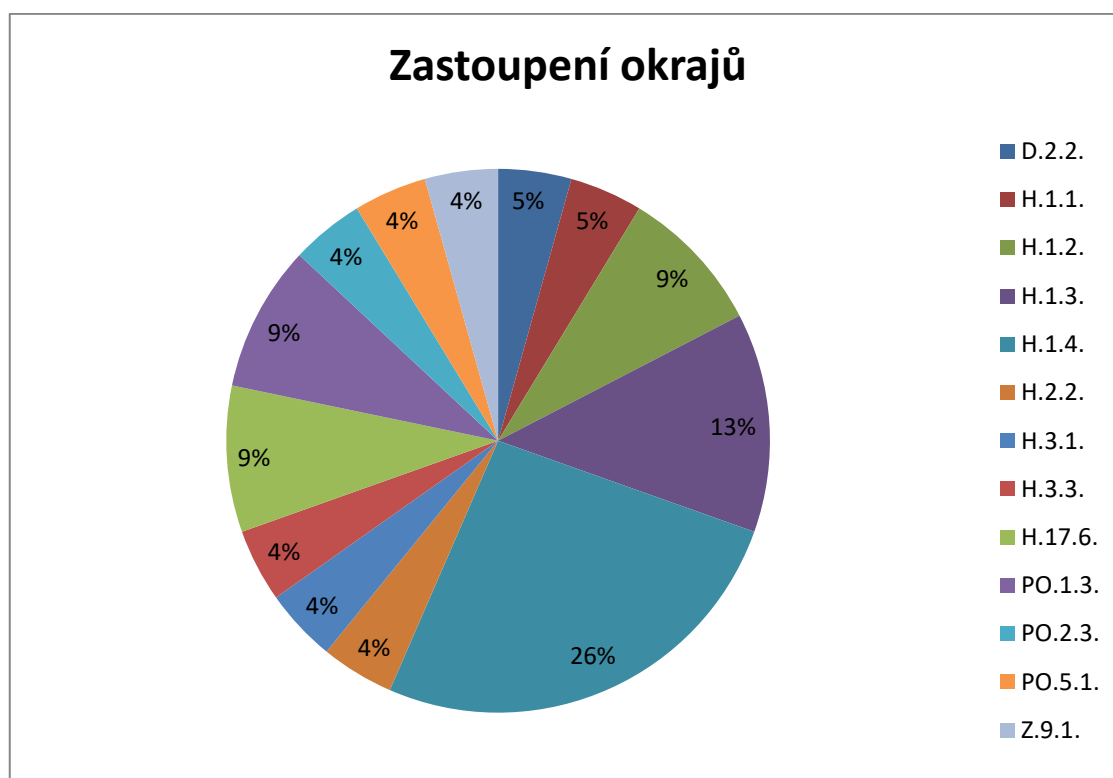


Graf 7.: Zastoupení keramických tříd v sondě 54, stratigrafická jednotka SJ 54003.

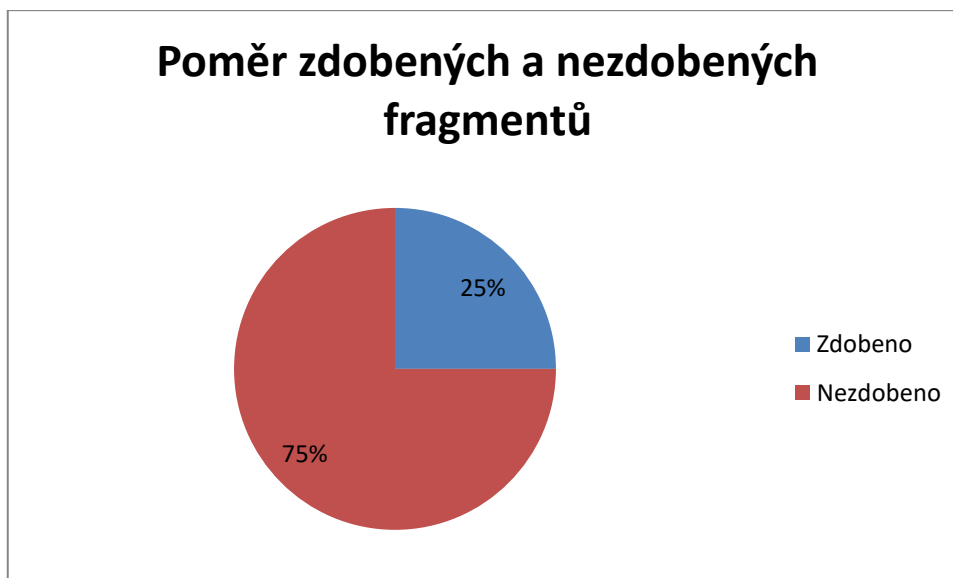
Z typických zlomků je zastoupeno 22 okrajů, dno (3×), dále se vyskytují podhrdlí (4×), z toho jedno zdobené. Zdobených, blíže neurčitelných fragmentů je zde 7. Tvarově jsou nejvíce zastoupeny hrnce (15×). Dále je zde džbán (1×), poklice (4×) a zásobnice (2×). Ve 14ti případech nebylo možné určit, o jakou nádobu se jednalo.

Celkem bylo určeno 13 typů okrajů. Jediným výrazněji zastoupeným typem je H.1.4. (6×). Zastoupení všech typů okrajů je znázorněno na grafu 10.

Průměr oblouku u okrajů se pohyboval v rozmezí od 12 do 22 cm. Průměrná hodnota je 16 cm. Délka oblouku je od 3 % do 12,5 %. Průměrná délka je zde 6,54 %. Tyto hodnoty bylo možné určit i u 2 ze 3 den. První má průměr 18 cm a délku 12 %, druhý má 10 cm a 17,5 %. Z technických stop na dnech se zde objevila obvodová lišta, podsýpka pískem a otisk podložky se značkou. V rámci této stratigrafické jednotky bylo 9 zdobených fragmentů a 27 nezdobených. Poměr je znázorněn na grafu číslo 8. V jednom případě byla výzdoba umístěná na podhrdlí. Jednou byla na podokrají a na dně. Ve zbylých případech nebylo možné blíže určit umístění. Jeden z fragmentů nesl dva výzdobné motivy zároveň. Z výzdobných motivů se zde vyskytují vpichy V.02 (2×), ryté linie R.01. (2×), rytá vlnovka R.08. (1×) a rytá linie R.09. (3×). U jednoho je v kombinaci s vpichy (V.01.).



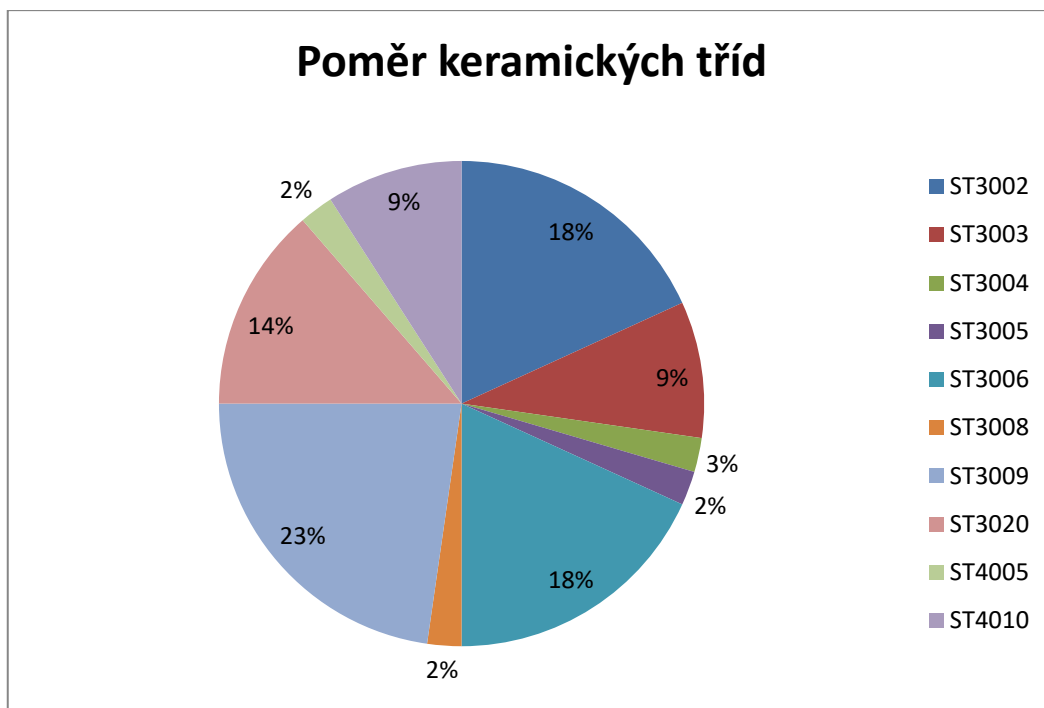
Graf 8.: Zastoupení okrajů v sondě 54, stratigrafická jednotka SJ 54003.



Graf 9.: Zastoupení zdobených a nezdobených fragmentů v sondě 51, stratigrafická jednotka SJ 54003.

Sonda 55, SJ 55001

Keramický soubor pocházející ze stratigrafické jednotky 55001 (obr. 11) je uložen v sáčku 33. Celková váha souboru je 660,9 g a čítá dohromady 46 zlomků, z toho 14 typických fragmentů a 32 atypických. Je zde zastoupeno 10 keramických tříd. Jejich poměr je znázorněn na grafu 10. Nejpočetněji se vyskytují keramické třídy ST 3009 (10×), ST 3006 (8×) a ST 3002 (8×). Dohromady tyto tři třídy tvoří 59 % z celého souboru stratigrafické jednotky 55001.



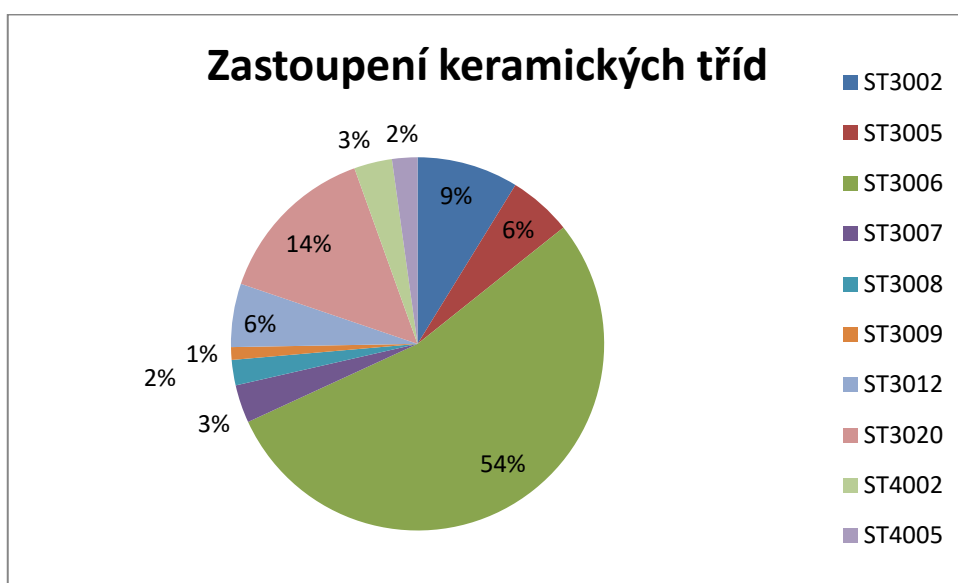
Graf 10.: Zastoupení keramických tříd, sonda 55, stratigrafická jednotka SJ 55001.

Z typických zlomků je v souboru zastoupeno 9 okrajů, z toho jeden zdobený, jedno nezdobené podhrdlí, dvě dna a tři zdobené blíže neurčitelné fragmenty. Tvarově se podařilo určit 4 hrnce, 3 mísy a jednu poklici a zásobnici. V 5ti případech nebylo možné určit, o jakou nádobu se jedná.

Celkem bylo určeno 6 typů okrajů. Výrazněji byly zastoupeny typy H.2.1. (3×) a M.1.4. (2×). H.1.3., M.3.3., PO.8.1. a Z.7.1. měly pouze po jednom zástupci.

Hodnoty průměru oblouku u okrajů jsou od 14 cm do 28 cm, průměr je 16,88 cm. Délka kruhového oblouku je v rozmezí od 5 % do 12,5 %. Průměrná délka oblouku je 7,66 %. U den byl průměr oblouku v obou případech 7 cm. Délka oblouku pak byla 7 % a 13 %. V obou případech jsou na vnější části dna znatelné stopy po podsypání pískem. V rámci této stratigrafické vrstvy byly pouze 3 zdobené fragmenty. Výzdoba byla jednou umístěná v podokrají, ve dvou případech nebylo možné přesněji určit její polohu. Z výzdobných motivů se zde vyskytly ryté linie R.01. (2×) a rytá vlnovka R.09. (1×).

Keramický soubor stratigrafické jednotky 71017 (obr. 12) je uložen ve dvou sáčcích (29 a 30). Čítá celkem 91 fragmentů, z toho 25 typických zlomků a 66 atypických zlomků. Nebyly slepeny žádné fragmenty. Celková váha souboru je 2341,4 g. Velikost jednotlivých zlomků se pohybuje v rozmezí od 4 cm do 12 cm. Velikost průměrného jedince je 5,96 cm. V rámci tohoto souboru bylo zaznamenáno 10 keramických tříd. Jejich počet znázorňuje graf číslo 11. V této stratigrafické jednotce dominuje jediná keramická třída ST 3006 (49×), ta dosahuje v rámci souboru celých 54 %.



Graf 11.: Zastoupení keramických tříd v sondě 71, stratigrafická jednotka SJ 71017.

Z typických zlomků se v souboru nachází 6 nezdobených podhrdlí, 6 nezdobených okrajů, 10 den a 2 aplikace. První z nich byla určena jako ucho a druhá jako část výlevky. Z tvarů nádob je doložena jedna zásobnice, 9 hrnců a 15 nespecifikovaných částí.

Celkem byly určeny 4 typy okrajů. Výrazněji byl zastoupen okraj H.2.1. (3×), H.1.1., H.17.6. a M.4.1. měly pouze po jediném zástupci. Průměr okraje je od 8 cm do 22 cm. Průměrem je 17 cm. Délka oblouku je od 7,5 % do 24 %. Průměrný jedinec pak má délku 16,16 %. V případě den byl průměr oblouku v rozmezí od 15 cm do 22 cm. Průměrnou hodnotou pak je 13 cm. Délka oblouku je od 7,5 cm do 43 cm.

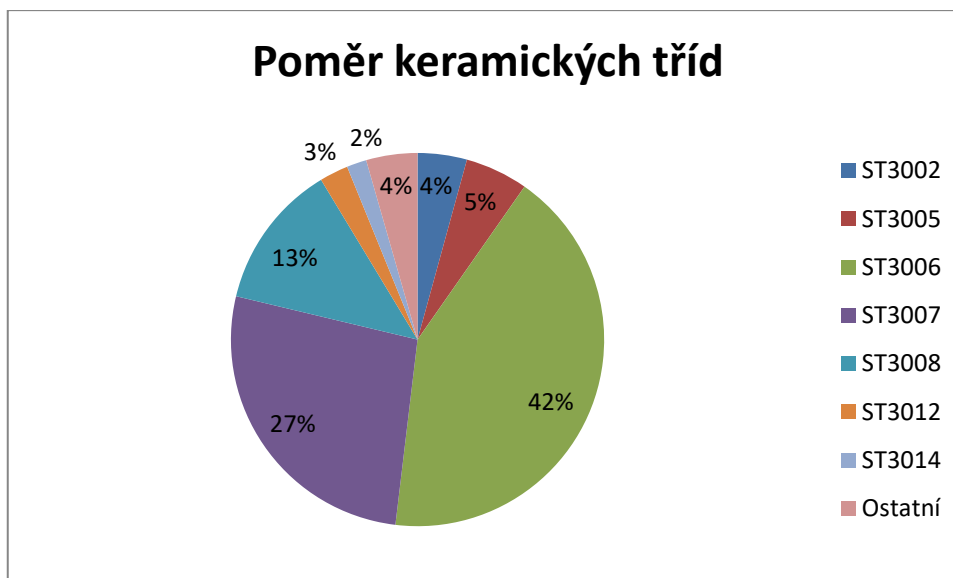
Průměrem je 18,1 cm. V této stratigrafické jednotce výrazně vybočuje v délce oblouku fragment číslo 636 s délkou 43 % a fragment číslo 637 s délkou 30 %. Technické stopy bylo možné pozorovat pouze u šesti zástupců. Ve čtyřech případech to byly pozůstatky po podsypání pískem, jednou obvodová lišta a jednou otisk dřevěné podložky. V tomto případě byl na dně patrný otisk keramické značky.

Z 25 typických fragmentů byly zdobeny pouze dva, respektive jedno dno s otiskem keramické značky na jejím dně (Zn.10.04.) a jeden blíže nespecifikovaný střep s rytou linií (R.01.).

Sonda 7, SJ 7013

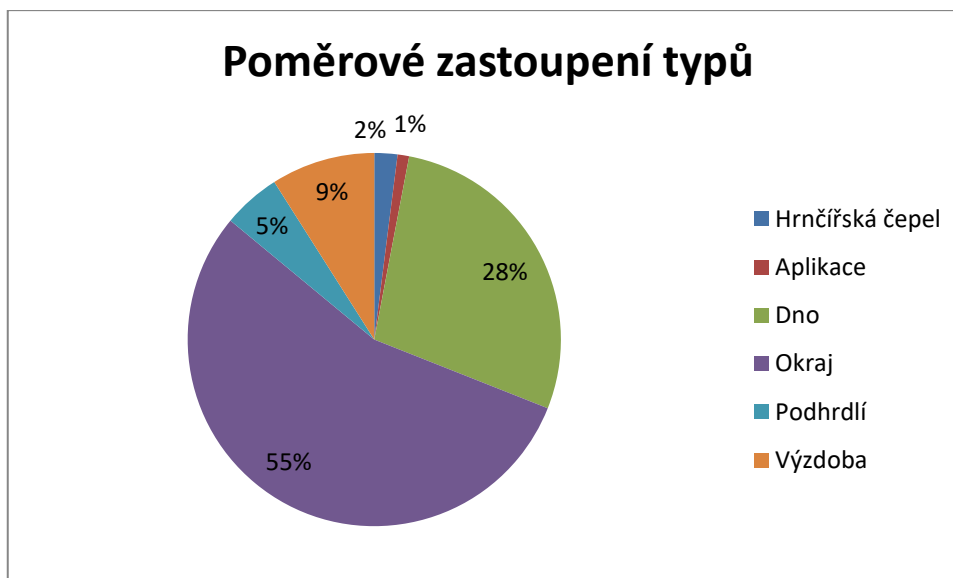
Keramický soubor stratigrafické jednotky 7013 (obr. 13 – 16) je jednoznačně nejrozsáhlejším souborem. Celková hmotnost je 33,3 kg. Z důvodu rozsahu a objemnosti keramického materiálu této stratigrafické jednotky došlo k uložení v rámci dvou beden (5 a 6). Jelikož v rámci databáze bylo postupováno při zpracování po jednotlivých sáčcích a každý z nich je samostatně zaznamenán, došlo pro zpřehlednění k zařazení těchto beden do stejné číselné řady, jako mají sáčky. Bedna 5 dostala přiřazeno číslo 27 a bedně 6 bylo přiděleno číslo 28. Velikost fragmentů se pohybuje v intervalu od 2 cm² do 15 cm². Průměrná velikost je 5,37 cm².

Soubor čítá celkem 1692 keramických fragmentů. Z toho je 362 zlomků typických a 1330 atypických. Celkem zde bylo identifikováno 18 keramických tříd. Nejčastěji je zde zastoupená ST3006 (712×), dále převažuje ST3007 (453×) a ST3008 (213×). Celkový poměr keramických tříd znázorňuje graf 12.

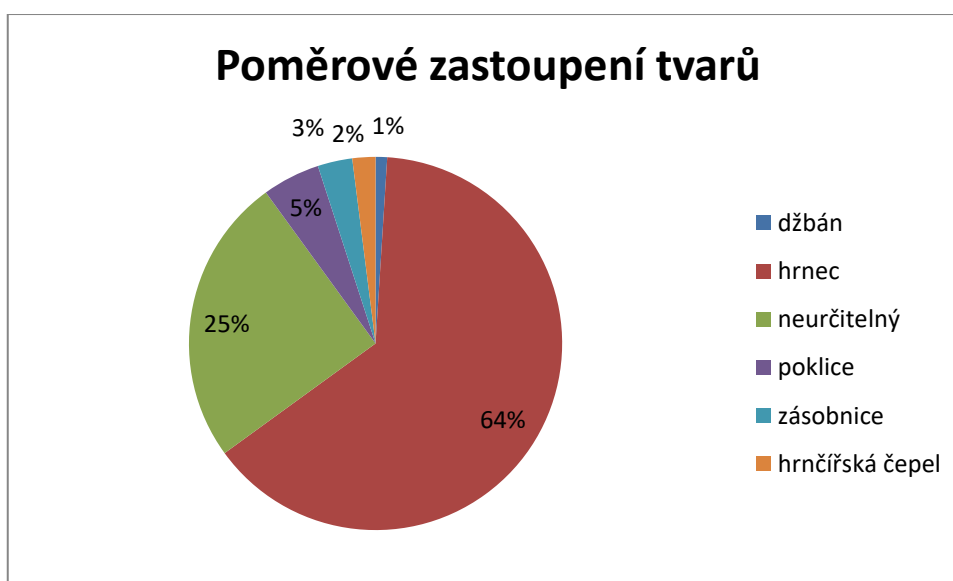


Graf 12.: Poměr keramických tříd v sondě 7, stratigrafická jednotka SJ 7013.

Z typických zlomků je zde zastoupeno 194 okrajů, z toho 9 je jich zdobených, 20 podhrdlí, z toho 5 zdobených, a 33 zdobených blíže neurčitelných fragmentů a 100 den. Poměr znázorňuje graf č. 13. Sedm fragmentů nese na svých okrajích viditelné pozůstatky po opotřebení. Toto opotřebení je ve všech případech se zabroušenými hranami do hladka. S největší pravděpodobností se jedná o hrnčířské čepele. Ve dvou případech byla zaznamenána funkční aplikace. Jedna byla interpretována jako výlevka. Druhý jedinec měl ve své stěně vyvrtanou díрку o průměru 0,9 centimetru. Jelikož se otvor nachází na střepu o velikosti 4 cm², není možné fragment bezpečně interpretovat. Celkem tři střepy zde nesou otisky prstů umístěné ve spodní části nádoby. Z keramických tvarů převažuje hrnec (232×). Poklice je zde zastoupena 18×, zásobnice 9×, džbán 4× a hrnčířská čepel 7×. V 90 případech nebylo možné určit, o jakou nádobu se jedná. Tyto hodnoty jsou pro přehlednost vyneseny na graf 14.



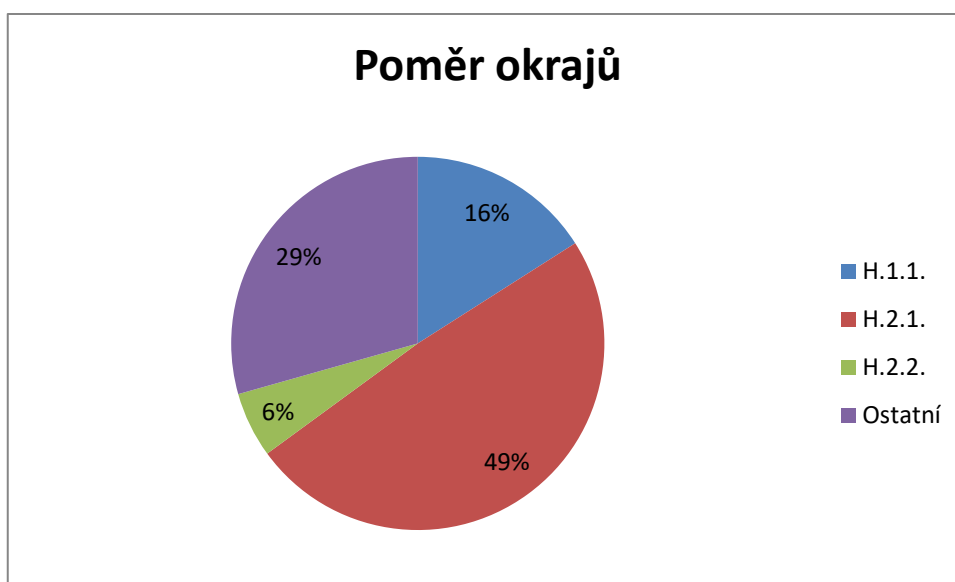
Graf 13.: Poměrové zastoupení typů keramických nádob v sondě 7, stratigrafická jednotka SJ 7013.



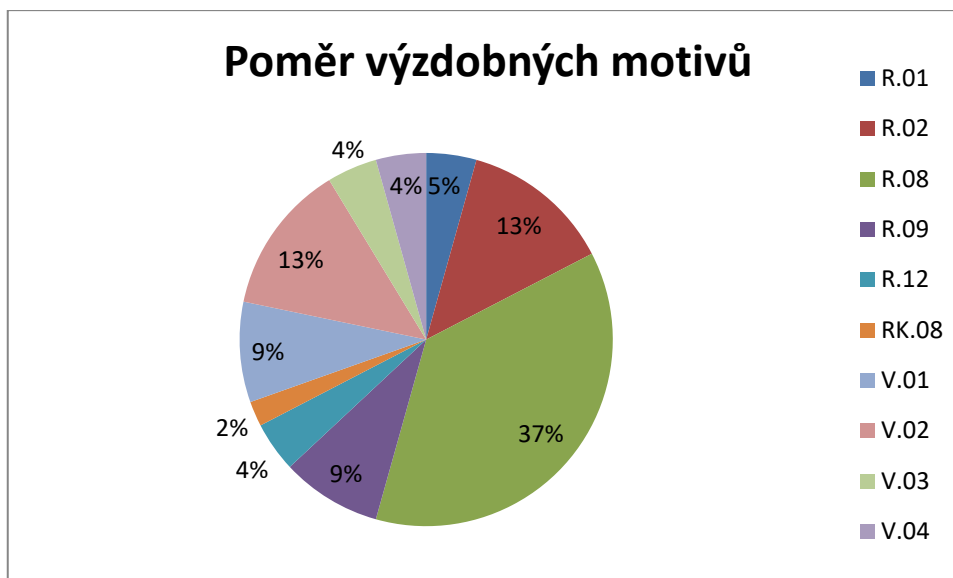
Graf 14.: Poměrové zastoupení tvarů keramických nádob v sondě 7, stratigrafická jednotka SJ 7013.

Celkem bylo určeno 27 typů okrajů, přičemž pouze tři typy přesáhly svým množstvím 10 kusů. Nejvíce je zastoupen H.2.1. (95×), H.1.1. (31×) a H.2.2. (11×). Poměr je znázorněn grafem číslo 15. Průměr okrajů je v rozmezí od 10 cm do 26 cm, průměr je 17 cm. Délka kruhového oblouku je v intervalu od 5 % do 20 %. Průměrný oblouk má 9,65 %. V případě den je průměr oblouku od 6 cm do 28 cm. Průměrem je 15 cm. Délka oblouku je od 2,5 % do 23 % s průměrnou hodnotou 10,79 %. V případě

den se vyskytlo celkem 5 keramických značek. V jednom případě ZN.01.01. a ve 4 případech ZN.09.02. 3 ze 4 fragmentů s výzdobou ZN.09.02. se podařilo slepit dohromady. Kromě tohoto případu se podařilo složit část nádoby z pěti fragmentů. Ze dvou se to podařilo celkem v 8 případech. 63 den nese pozůstatky po podsýpce pískem a 9 den po podsýpce popelem. 4 mají stopy po otisku dřevěné podložky. Jeden fragment byl oříznut strunou a jeden má obvodovou lištu. V rámci této stratigrafické jednotky byl výzdobný motiv v 9 případech umístěn na podhrdlí a v 7 na podokrají. U 31 zlomků nebylo možné umístění blíže specifikovat. Z výzdobných motivů (graf číslo 16) se vyskytují vpichy (V.01., V.02., V.03., V.04.), ryté linie a vlnovky (R.01., R.02., R.08., R.09., R.12.) a v jednom případě nápis.



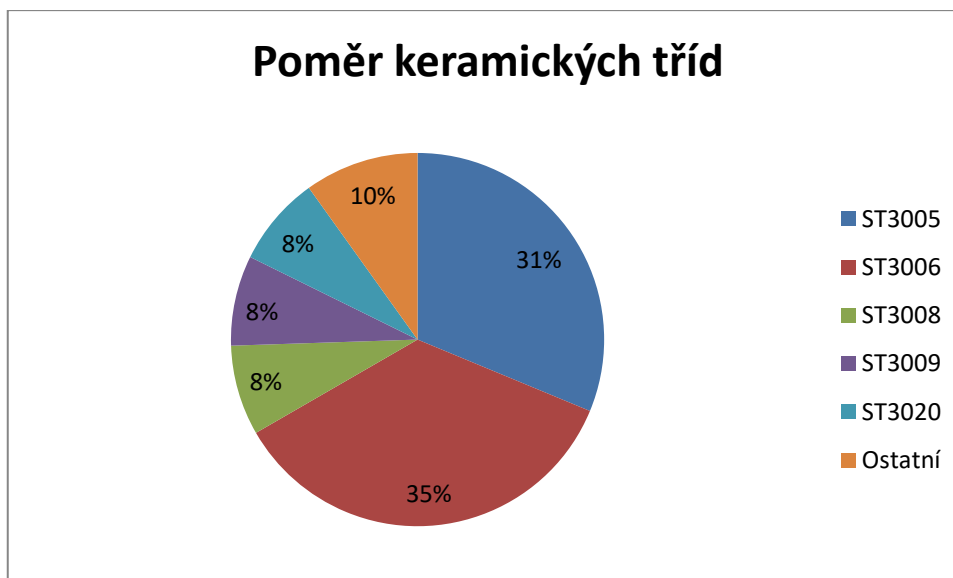
Graf 15.: Poměr okrajů nádob v sondě 7, stratigrafická jednotka SJ 7013.



Graf 16.: Poměr výzdobných motivů v sondě 7, stratigrafická jednotka SJ 7013.

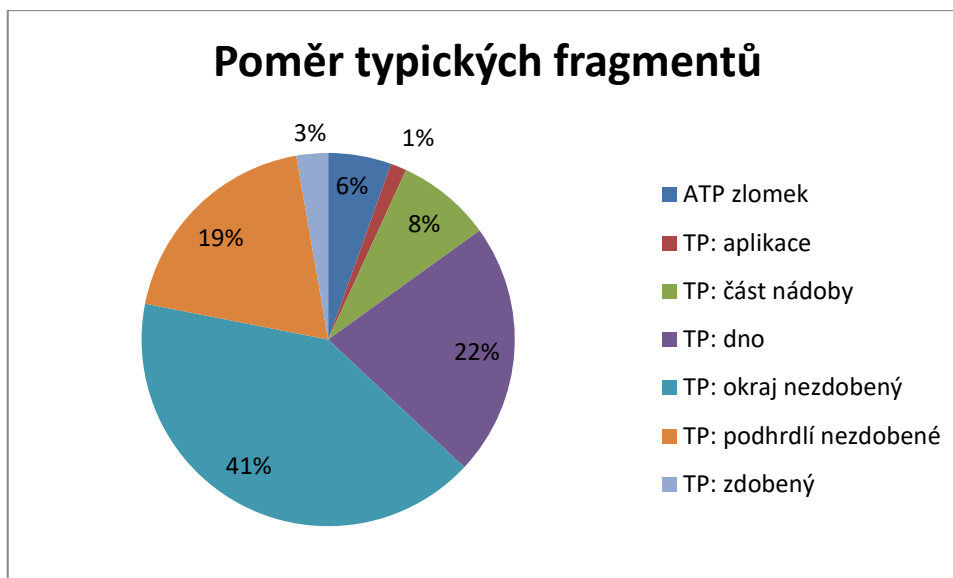
Sonda 52, SJ 52003

Keramický materiál pocházející ze stratigrafické jednotky 52003 (obr. 17) je uložen do dvou papírových sáčků (26, 25). Celková hmotnost souboru je 3399,3 g. Soubor čítá 192 keramických jedinců. Z toho je 73 typických fragmentů a 119 fragmentů atypických. Velikost typických zlomků této stratigrafické jednotky je od 3 cm² do 9 cm². Průměrný fragment má 4,85 cm². Celkem bylo určeno 12 keramických tříd. V keramickém souboru této stratigrafické jednotky jsou nejvíce zastoupeny třídy ST3005 (60×) a ST3006 (68×). Dohromady obsahují dvě třetiny fragmentů pocházejících z tohoto souboru. Poměr zastoupení keramických tříd je znázorněn na grafu 17.

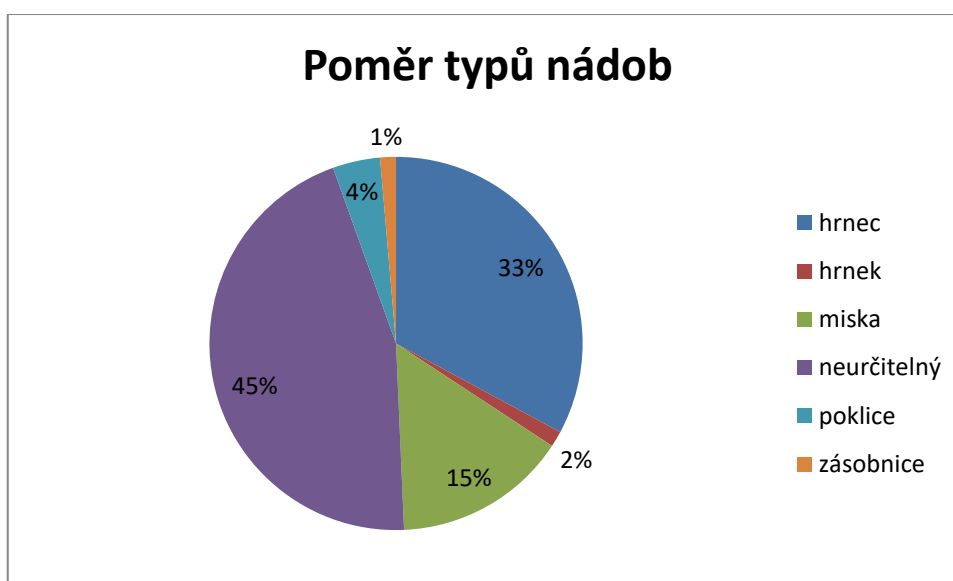


Graf 17.: Poměr keramických tříd v sondě 52, stratigrafická jednotka SJ 52003.

Z typických zlomků (graf 18) je zde zastoupen okraj (30×), dno (16×) a nezdobené podhrdlí (14×), dva zdobené fragmenty a jedna aplikace v podobě knoflíku od pokličky. V šesti případech se zde vyskytla část misky dochovaná v jejím profilu. Součástí jedné z misek je výlevka. Dále zde jsou 4 zlomky, které obsahují různý počet prepanovaných otvorů (1 až 4). Velikost otvorů se pohybuje v rozmezí od 0,7 centimetru do 1,1 centimetru. Z fragmentů nesoucích větší počet těchto otvorů lze usuzovat jejich pravidelné rozmístění. Tvarově převažuje hrnec s 24 zástupci, miska má 11 zástupců. Dále jsou zde poklice (3×), zásobnice (1×) a hrnek (1×). Ve 33 případech nebylo možné blíže určit, o jakou nádobu se jedná. Tento poměr je znázorněn na grafu 19.



Graf 18.: Poměr typických fragmentů v sondě 52, stratigrafická jednotka SJ 52003.



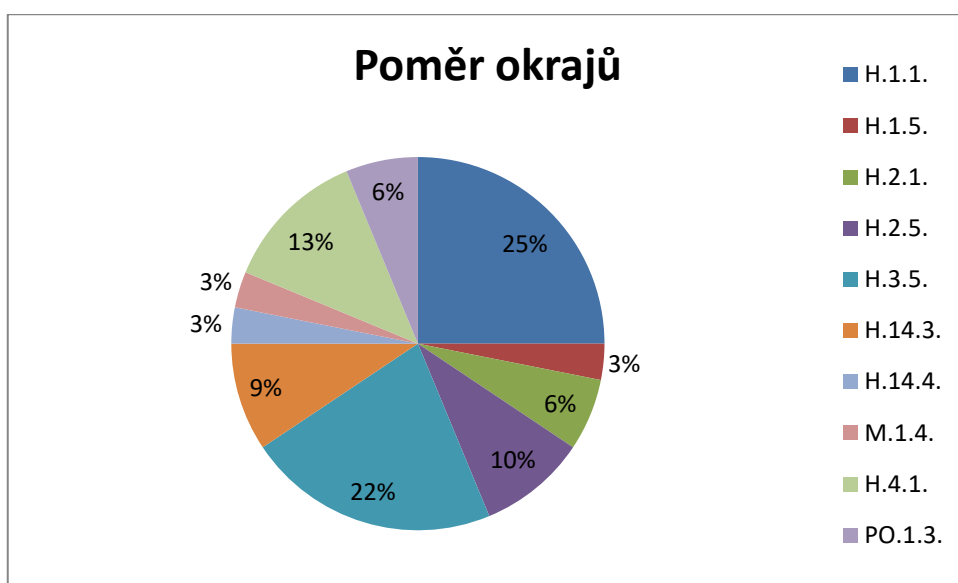
Graf 19.: Poměr typů nádob v sondě 52, stratigrafická jednotka SJ 52003.

Celkem bylo určeno 11 typů okrajů. Nejvíce zastoupenými okraji jsou zde H.1.1. (7×) a H.3.5. (7×). Celkový poměr je znázorněn na grafu 20.

Průměr okrajů je v rozmezí od 10 cm do 22 cm, průměrná hodnota je 15 cm. Délka okrajového oblouku je 5 % až 35 %. Průměrný oblouk má 11,11 %. Průměr

oblouku den je v rozmezí od 10 cm do 18 cm. Průměrný zástupce má 12 cm. Délka oblouku je od 7,5 % do 37,5 %. Průměrná délka je 15,56 %.

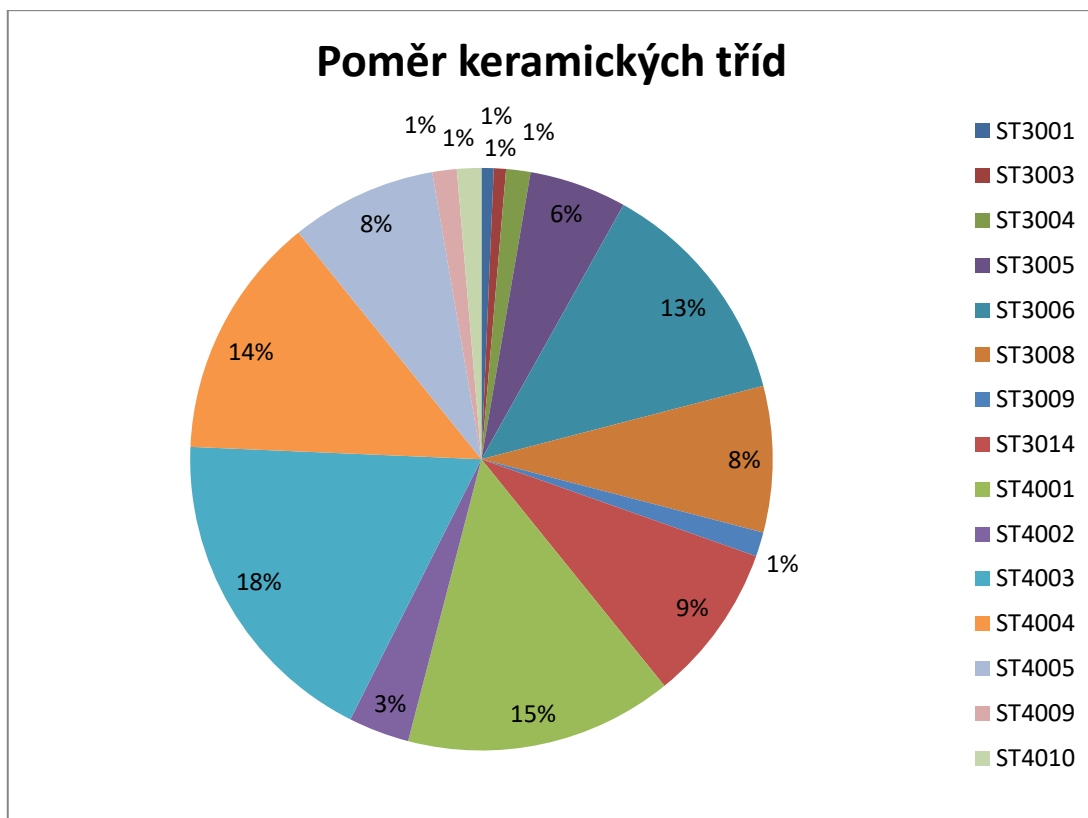
V 17 případech byly na dně znatelné stopy po podsypání pískem, v jednom případě po podsypání popelem. Jednou se vyskytla obvodová lišta a dvakrát otisk dřevěné podložky, z toho jedno dno mělo otisk keramické značky (ZN.01.01.). Výzdoba byla přítomna na 3 fragmentech, a to jednou na spodní části těla a dvakrát na blíže nespécifikovatelné části nádoby. Zastoupeny jsou zde jednou ryté linie (R.02.) a vlnovky (R.08.) (R.09.).



Graf 20.: Poměr typů okrajů v sondě 52, stratigrafická jednotka SJ 52003.

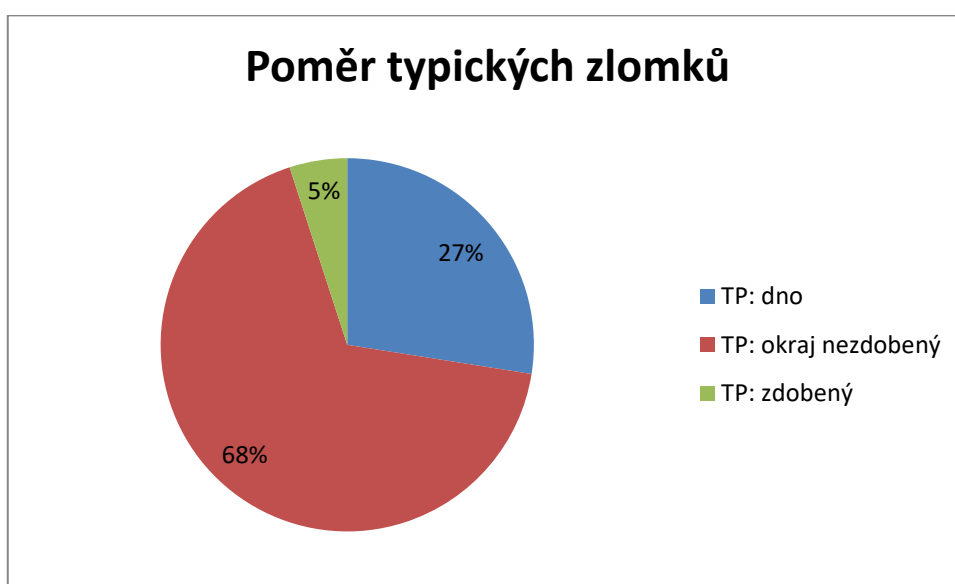
Sonda 13, SJ 13005

Keramický soubor pocházející ze stratigrafické jednotky 13005 je uložen ve třech papírových sáčcích (20, 23, 24). Celková váha souboru činí 2206,9 g a tvoří jej 148 fragmentů. Z toho je 40 zlomků typických. Velikost zlomků se pohybuje od 2 cm² do 12 cm². Průměrná velikost zlomku v této stratigrafické jednotce je 4,48 cm². Celkem bylo určeno 15 keramických tříd. Nejčastěji zastoupenou keramickou třídou je ST4003 (27×), ST4001 (22×), ST4004 (20×) a ST3006 (19×). Poměr zastoupení keramických tříd je znázorněn na grafu 21.

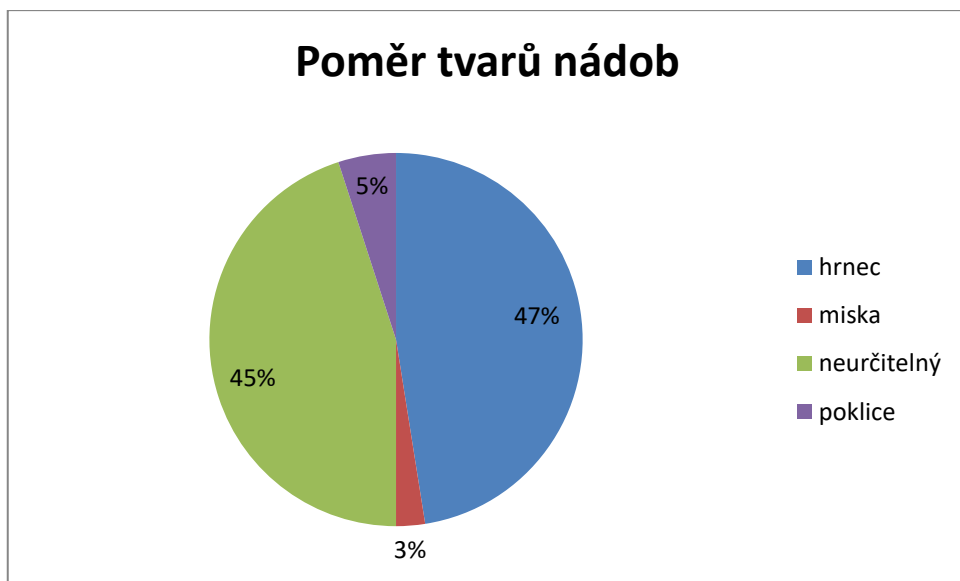


Graf 21.: Poměr keramických tříd v sondě 13, stratigrafická jednotka SJ 13005.

Z typických zlomků je zde zastoupen okraj (27×), dno (11×) a zdobené blíže neurčitelné fragmenty (2×). Poměr je znázorněn grafem 22. Tvarově je zde zastoupen hrnec 19krát, 2 poklice a jedna miska (graf 23).



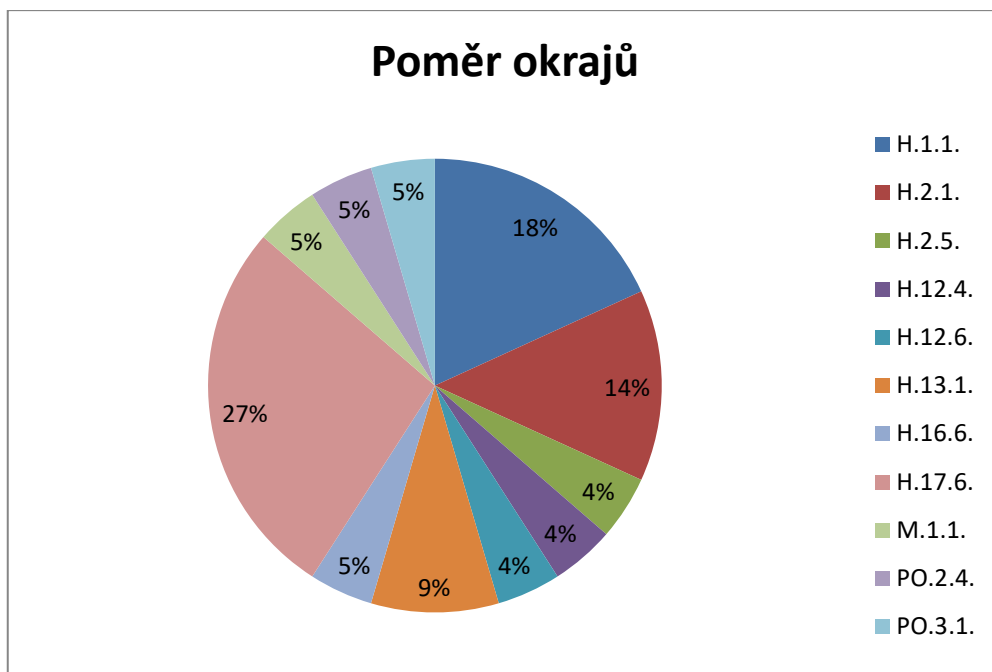
Graf 22.: Poměr typických zlomku v sondě 13, stratigrafická jednotka SJ 13005.



Graf 23.: Poměr tvarů nádob v sondě 13, stratigrafická jednotka SJ 13005.

Celkem bylo určeno 11 typů okrajů. Výrazněji zastoupeny byly H.17.6. (6×), H.1.1. (4×), H.2.1. (3×) a H.13.1. (2×). Zbylé typy měly po jediném zástupci. Celkový poměr je znázorněn na grafu 24. Průměr oblouku u okrajů je od 12 cm do 22 cm. Průměrná hodnota v této stratigrafické jednotce je 16 cm. Délka oblouku u okraje je v intervalu od 5 % do 27 %. Průměrný oblouk zde má 9,37 %. Průměr oblouku u den je v intervalu od 8 cm do 14 cm. Průměrné dno má 12 cm. Délka oblouku se u den pohybuje od 7,5 % do 27,5 %. Průměrem těchto hodnot je 14,16 %.

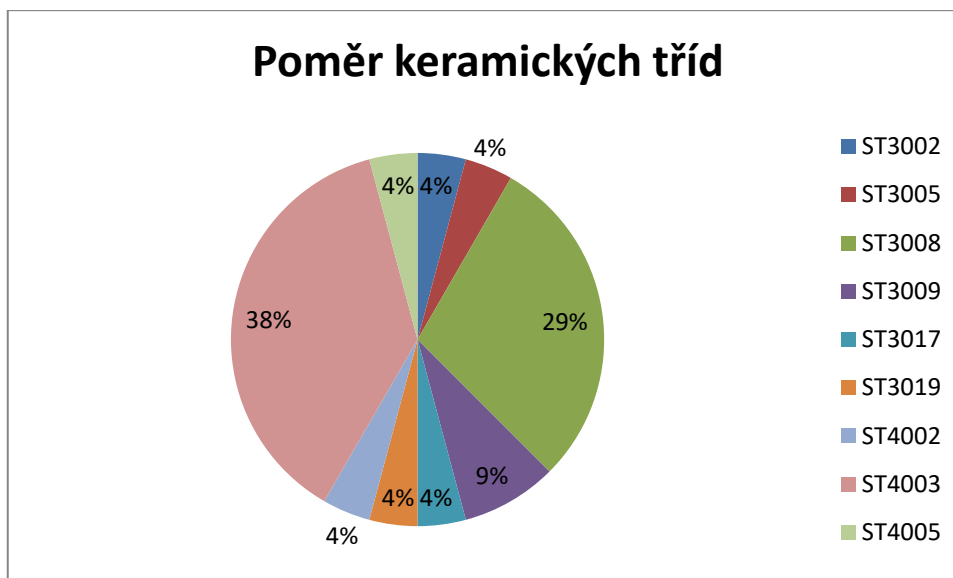
V 8 případech jsou zřetelné stopy po podsypání pískem, jednou byla nádoba podsypána popelem a jednou se vyskytla obvodová lišta. Žádný z fragmentů ze stratigrafické jednotky 13005 neobsahoval aplikaci ani keramickou značku. V rámci tohoto keramického souboru byly dva fragmenty nesoucí výzdobný motiv. V jednom případě se jednalo o ryté linie (R.01.) a ve druhém o kolkovanou výzdobu (K.11.).



Graf 24.: Poměr typů okrajů v sondě 13, stratigrafická jednotka SJ 13005.

Sonda 7, SJ 63011

Keramický soubor stratigrafické jednotky 63011 (obr. 18) je rozdělen ve dvou samostatných papírových sáčcích (19 a 22). Soubor tvoří celkem 24 fragmentů, z toho 9 typických a 15 atypických. Hmotnost je dohromady 763,5 gramu. Dva typické zlomky se společně s jedním atypickým podařilo k sobě přiřadit a následně slepit. Jeden z typických fragmentů byl tvořen dvěma zlomky (k tomuto slepení došlo již dříve). V rámci fáze zpracování bylo s těmito zlomky zacházeno, jako by se jednalo o jediný fragment. Velikost zlomků se pohybuje od 3 cm² do 13 cm². Průměrný zlomek pak má 7 cm². Celkem bylo určeno 9 keramických tříd, z nichž jsou nejčastěji zastoupeny ST3008 (7×) a ST4003 (9×). Dohromady tvoří tyto dvě skupiny 67 % ze souboru fragmentů pocházejících ze stratigrafické jednotky SJ 63011. Poměr keramických tříd je znázorněn na grafu 25.

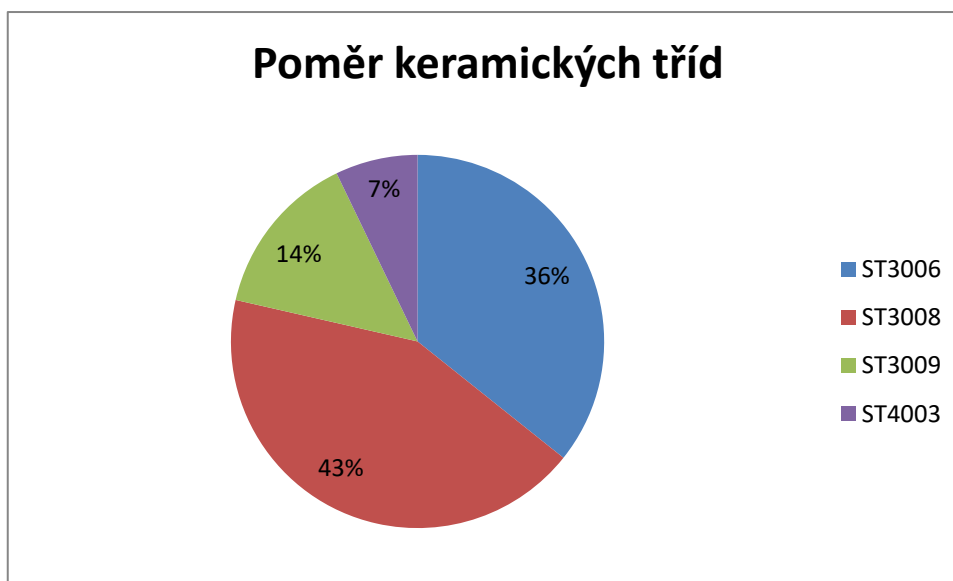


Graf 25.: Poměr keramických tříd v sondě 63, stratigrafická jednotka SJ 63011.

Z typických zlomků jsou zde zastoupeny okraje (5×), dno (2×) a zdobené blíže neurčitelné fragmenty (3×). Z tvarů nádob se zde nachází hrnek (1×), zásobnice (1×) a hrnec (3×). U 4 zbylých fragmentů nebylo možné určit, o jakou nádobu se jednalo. Celkem byly určeny 3 typy okrajů. Zastoupeny zde byly typy H.1.1. (2×), H.2.1. (2×) a H.13.1. (1×). Průměr okraje je v intervalu od 8 cm do 34 cm. Průměrný okraj má 18 cm. Délka okrajového oblouku je v rozmezí od 0,8 % do 29 %. Průměrná délka pak je 14,3 %. V případě dna je průměr oblouku 14 cm a 22 cm, jeho délka byla 12,5 % a 17 %. Obě dvě dna nesla pozůstatky po podsýpce pískem. V rámci této stratigrafické jednotky nebyla zaznamenána žádná aplikace ani keramická značka. Z výzdobných motivů byly zaznamenány R.02. (3×).

Sonda 13, SJ 13006

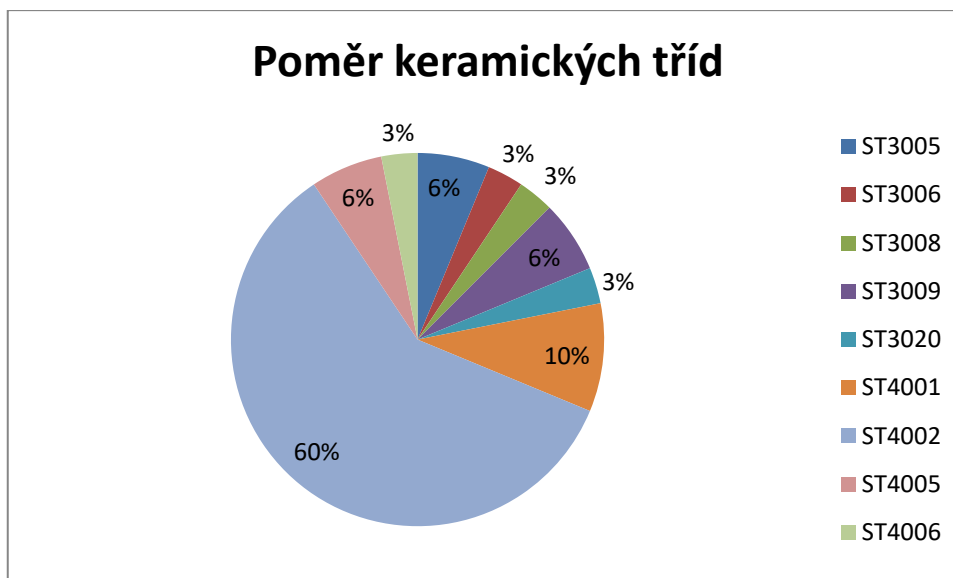
Keramický materiál získaný ze stratigrafické jednotky 13006 je uložen v sáčku (21). Celková hmotnost souboru je 65,6 g a tvoří jej 14 fragmentů, z toho jediný typický. Byly určeny čtyři keramické třídy. Nejvýrazněji zastoupeny byly ST3006 (5×) a ST3008 (6×). Poměr keramických tříd je znázorněn grafem 26. Jeden, blíže neurčitelný zdobený fragment o velikosti 4 cm², nese výzdobný motiv, který je tvořen nápisem (NA.01.), jehož přesné umístění nelze blíže určit.



Graf 26.: Poměr keramických tříd v sondě 13, stratigrafická jednotka SJ 13006.

Sonda 63, SJ 63003

Keramický soubor pocházející ze stratigrafické jednotky 63003 (obr. 19) je uložen v sáčku (18). Celková hmotnost souboru je 287,8 g a tvoří jej 32 fragmentů. Z toho je 7 zlomků typických a 25 atypických. Velikost zlomků se pohybovala od 3 cm² do 9 cm². Velikost průměrného fragmentu je 4,14 cm². Žádný ze zde přítomných fragmentů nebylo možné k sobě navzájem přiřadit a následně slepit. Celkem bylo určeno 9 keramických tříd, z nichž byla početně výraznější pouze ST4002 (19×). Tuto třídu tvořilo 60 % fragmentů této stratigrafické jednotky. Celkový poměr je znázorněn grafem 27.



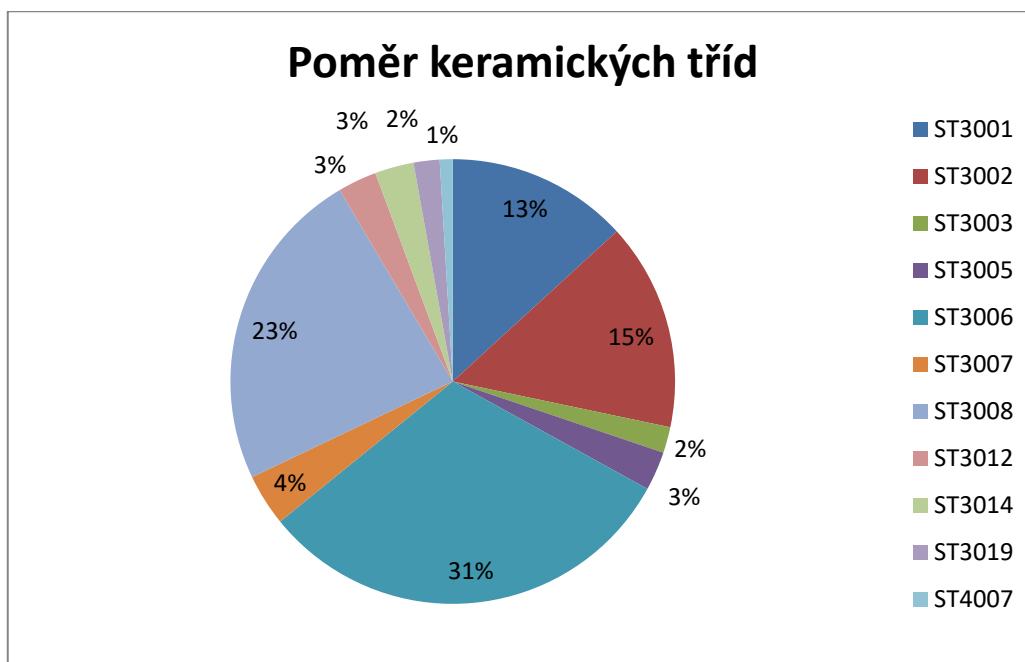
Graf 27.: Poměr keramických tříd v sondě 63, stratigrafická jednotka SJ 63003.

Z typických zlomků je zde zastoupeno dno (1×), okraj (5×) a jeden zdobený blíže neurčitelný zlomek. Tvarově bylo možné určit pouze hrnec (5×). Celkem bylo určeno 5 typů okrajů. H.1.1., H.3.2., H.3.5., H.12.4. a H.12.5. – všechny kategorie měly po jednom zástupci. Průměr okraje je od 10 cm do 18 cm. Průměrná hodnota je 14 cm. Délka oblouku okraje je od 7,5 % do 17,5 %. Průměrná délka je 10,62 %. Jelikož se ve stratigrafické jednotce 63003 nenacházela žádná dna, nedošlo v databázi k vyplnění příslušných údajů. Přítomna nebyla ani žádná aplikace. Jediný zdobený fragment nesl zároveň dva definované výzdobné motivy. Jedná se o vrypy s rytou linií (RV,01) a nápis (NA,01).

Sonda 9, SJ 9006

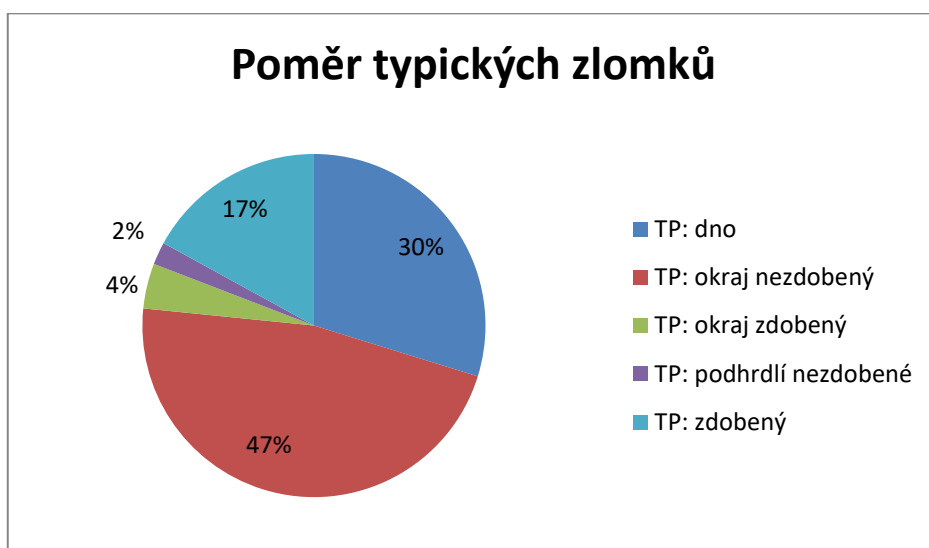
Keramický soubor pocházející ze stratigrafické jednotky 9006 (obr. 20 a 21) je uložen v osmi sáčcích (1, 4, 7, 9, 10, 12, 14 a 17). Celková váha souboru je 4472,7 g a tvoří ho 106 fragmentů, z toho je 47 zlomků typických a 59 atypických. Velikost zlomků v této stratigrafické jednotce je od 3 cm² do 19 cm². Průměrný fragment pak má 5,97 cm². Celkem bylo určeno 11 keramických tříd. Mezi nejvíce zastoupené patří ST3006 (33×), ST3008 (25×), ST3002 (16×) a ST3001 (14×). Tyto čtyři keramické

třídy představují v rámci této stratigrafické jednotky 82 %. Jejich celkový poměr je znázorněn na grafu 28.

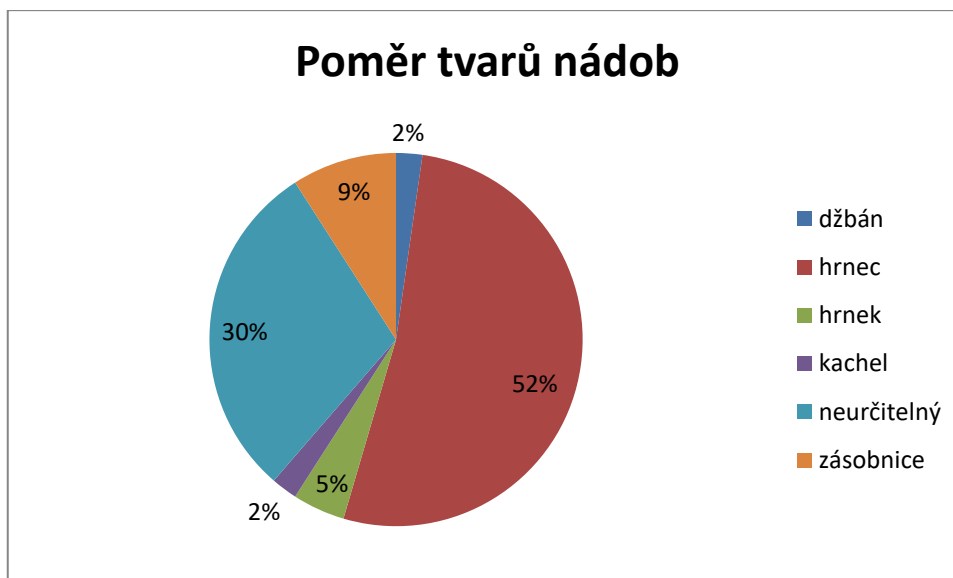


Graf 28.: Poměr keramických tříd v sondě 9, stratigrafická jednotka SJ 9006.

Z typických zlomků se zde nachází okraj (24×), z toho 2 zástupci nesou výzdobný motiv, dno (14×), jedno nezdobené podhrdlí a 8 zdobených zlomků. Tento poměr je znázorněn na grafu 29. Z keramických tvarů je zde hrnek (23×), zásobnice (4×), hrnek (2×) a džbán (1×) (graf 30).

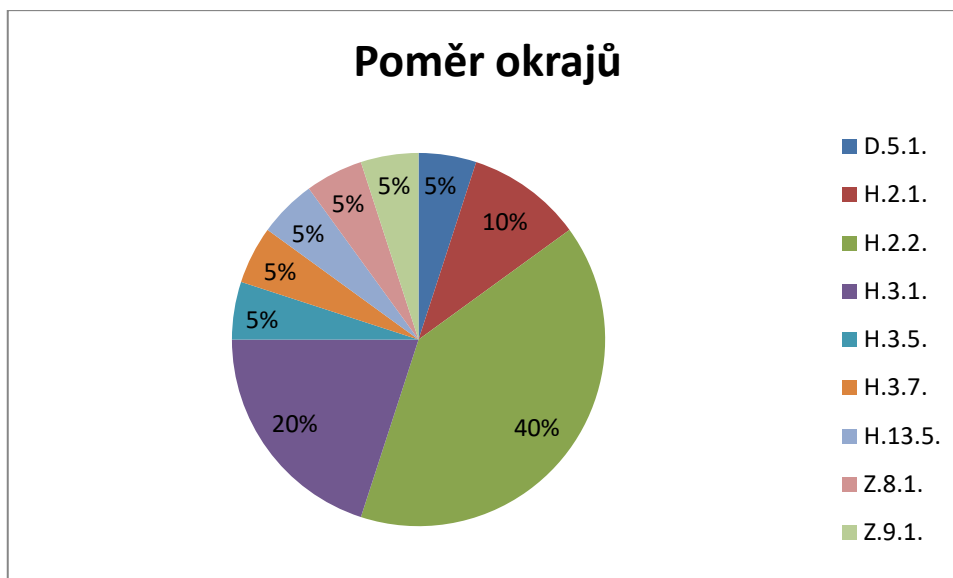


Graf 29.: Poměr typických zlomků v sondě 9, stratigrafická jednotka SJ 9006.



Graf 30.: Poměr tvarů nádob v sondě 9, stratigrafická jednotka SJ 9006.

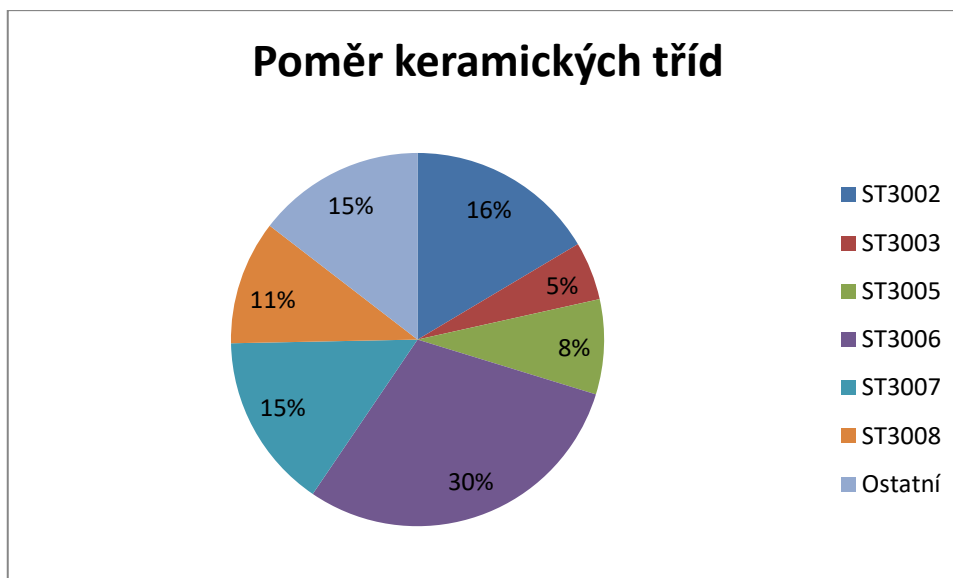
Celkově bylo určeno 9 typů okrajů. Výraznější zastoupení měly typy H.2.2. (8×) a H.3.1. (4×). Poměr jednotlivých typů okrajů je znázorněn grafem 31. Průměr oblouku okraje se pohybuje od 10 cm do 34 cm. Průměrný zástupce má 18 cm. Délka oblouku se pohybuje od 5 % do 30 %. Průměrná délka pak je 17,5 %. V případě den je průměr v rozmezí od 7 cm do 30 cm. Délka oblouku je od 5 % do 100 %. Celé dno se vyskytlo celkem dvakrát. V obou dvou případech došlo k dochování dna vcelku (není tvořeno větším počtem fragmentů). Průměrná délka oblouku je 26,46 %. Spočítáme-li tuto hodnotu bez dvou 100% jedinců, vyjde nám 13,09 %. Jedno z těchto 100% den nese keramickou značku (ZN.01.06.). Výzdobný motiv se vyskytl u 10ti fragmentů. V jednom případě nesl zlomek dva definované motivy zároveň (R.08. a VR.01.), v obou případech byla výzdoba umístěna v podhrdlí. Ve zbylých 9ti případech nešlo umístění výzdoby přesněji určit. Z vyskytnutých motivů jsou zde vpichy R.01. (1×), R.02. (2×), ryté vlnovky R.08 (4×), R.12. (1×) a v jednom případě jejich kombinace RV.04. V rámci této stratigrafické jednotky se nevyskytla žádná aplikace.



Graf 31.: Poměr typů okrajů v sondě 9, stratigrafická jednotka SJ 9006.

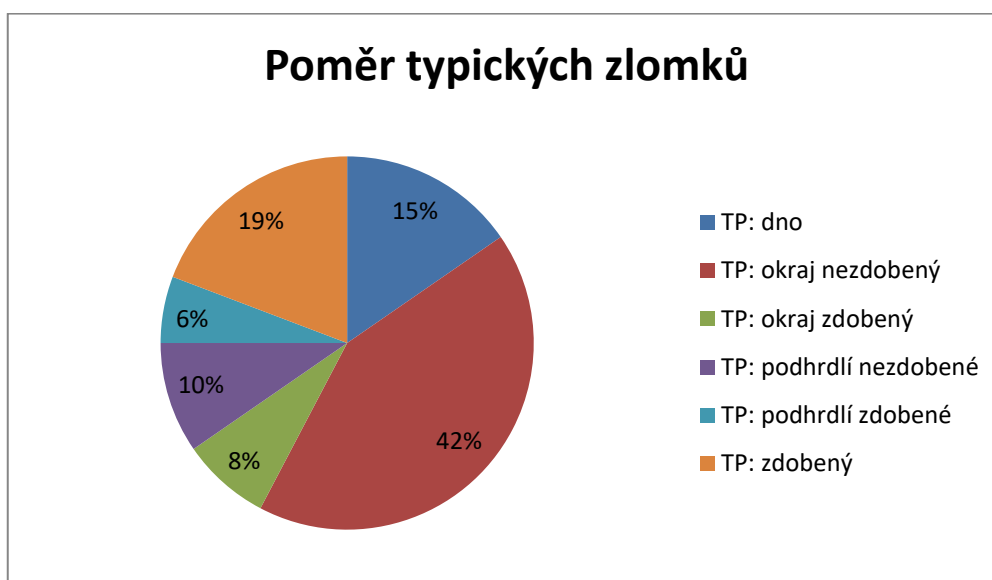
Sonda 7, SJ 7016

Keramický soubor stratigrafické jednotky 7016 (obr. 22 a 23) je rozdělen do pěti sáčků (2, 3, 6, 13 a 16). Jeho celková hmotnost je 3664,9 g a tvoří jej 158 zlomků, z toho je 52 fragmentů typických a 106 fragmentů atypických. Velikost fragmentů je od 2 cm² do 10 cm². Průměrná velikost zlomku je 5,28 cm². Celkem bylo určeno 16 keramických tříd. Nejvýrazněji je zde zastoupena třída ST3006 (47×), která představuje 30 % keramických jedinců této stratigrafické vrstvy. Tento poměr je znázorněn grafem číslo 32.



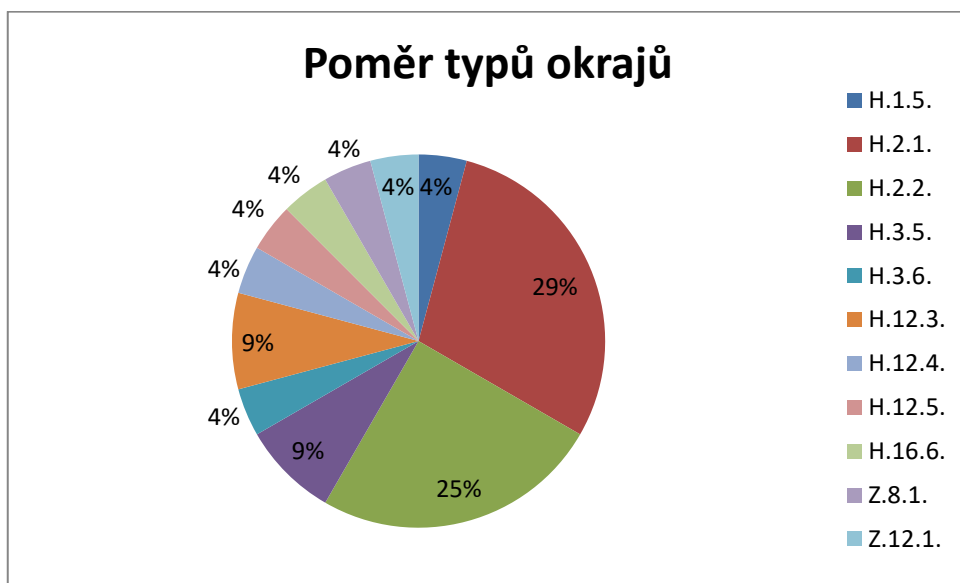
Graf 32.: Poměr keramických tříd v sondě 7, stratigrafická jednotka SJ 7016.

Z typických zlomků je zde zastoupen okraj (26×), z toho jsou 4 okraje zdobené. Dále podhrdlí nezdobené (5×), podhrdlí zdobené (3×), dno (8×) a fragment s výzdobným motivem (10×) (graf 33). Z keramických tvarů se zde nachází hrnec (23×) a zásobnice (2×), ve zbylých případech nebylo možné nádobu určit.



Graf 33.: Poměr typických zlomků v sondě 7, stratigrafická jednotka SJ 7016.

Celkem bylo určeno 7 typů okrajů. Výrazněji byly zastoupeny okraje H.2.2. (9×) a H.2.1. (7×). Poměr jednotlivých typů okrajů znázorňuje graf 34. Průměr oblouku okrajů je od 12 cm do 26 cm. Průměrný jedinec má 18 cm. Délka oblouku je od 5 % do 20 %. Průměrný oblouk okraje má 11,29 %. V případě den je průměr oblouku od 10 cm do 18 cm a délka oblouku v rozmezí od 10 % do 12,5 %. Na dně byl v jednom případě patrný otisk dřevěné podložky, ve dvou případech podsýpky popelem a ve čtyřech byla podsýpka pískem. U dvou jedinců se vyskytla keramická značka (Zn.10.6.). Výzdoba byla umístěna třikrát v podhrdlí a v podokrají. Ve zbylých případech (10×) nebylo možné umístění určit. Jednou se vyskytl kolek (KO.01.01.). Z výzdobných motivů zde je zastoupena rytá linie – dominuje R.08. (5×). Dále se zde nachází rytá vlnovka (R,08, R,09 a R,012), vpichy (V,01, V,03), jejich kombinace (RV,01 a RV,04) a v jednom případě nápis (RK,08). Poměr zastoupení výzdobných motivů je znázorněn grafem č. 35.



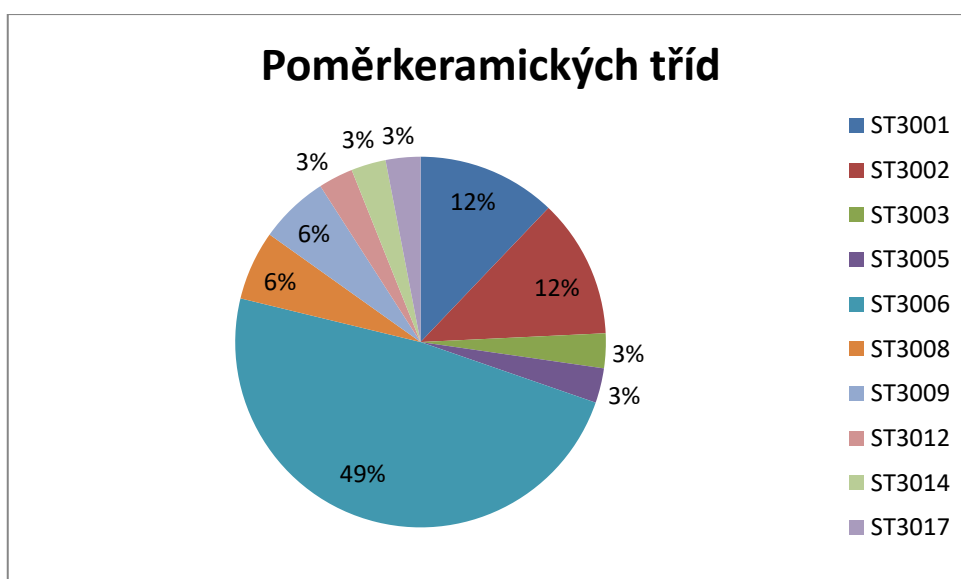
Graf 34.: Poměr typů okrajů v sondě 7, stratigrafická jednotka SJ 7016.



Graf 35.: Poměr zastoupení výzdobných motivů v sondě 7, stratigrafická jednotka SJ 7016.

Sonda 9, SJ 9008

Keramický soubor (obr. 24) stratigrafické jednotky 9008 je uložen celkem ve dvou sáčcích (8 a 15). Celková hmotnost souboru je 859,7 g a je tvořen 33 fragmenty, z toho je 15 zlomků typických. Velikost zlomků je od 3 cm² do 12 cm². Celkem bylo určeno 10 keramických tříd. Nejvýrazněji zastoupenou keramickou třídou je ST3006 (16×) (graf 36).

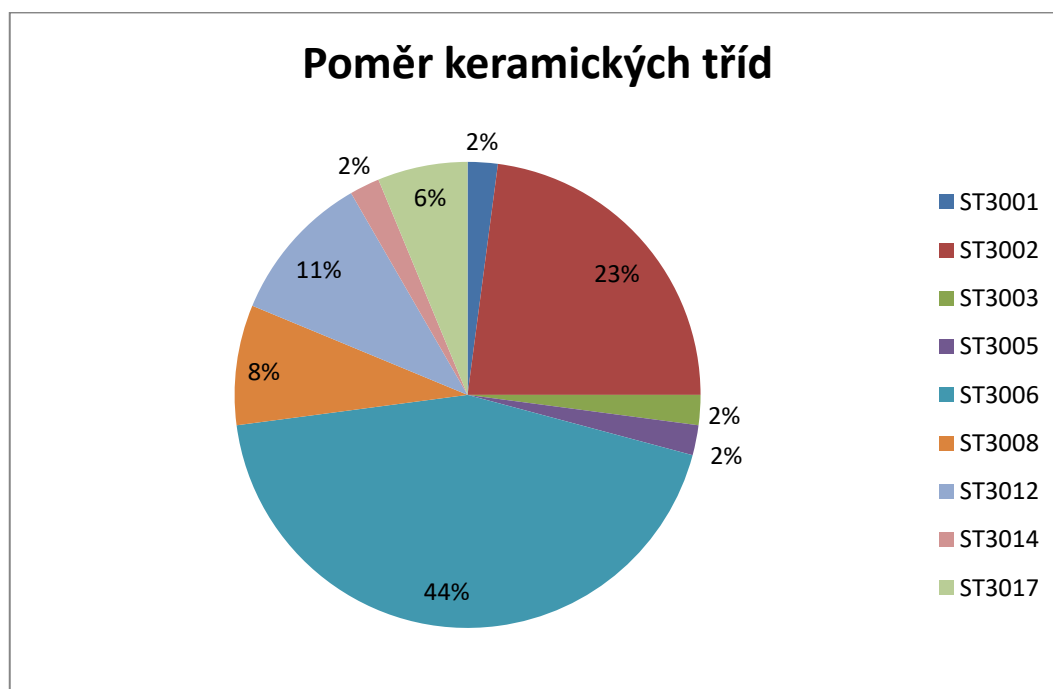


Graf 36.: Poměr zastoupení keramických tříd v sondě 9 stratigrafická jednotka SJ 9008.

Z typických zlomků se zde nachází okraj (9×), dno (2×) a zdobené blíže neurčené fragmenty (3×). Z keramických tvarů je zde hrnec (6×), mísa (1×) a poklice (1×). Ve dvou případech byly do zlomku vypreparovány otvory. Celkem bylo určeno 5 typů okrajů. Výraznější zastoupení měly okraje H.2.1. (3×) a H.2.2. (3×). Zbylé typy H.1.1., M.3.1. a PO.2.4. měly po jednom zástupci. Průměr okraje je v rozmezí od 12 do 24 cm a jeho délka se pohybuje od 7,5 % do 21 %. V případě jednoho dna byla patrná podsýpka pískem, jeho průměr byl 14 cm a délka oblouku 10 %. Z výzdobných motivů se vyskytla rytá linie R.01. (4×) a vpichy V.01. (1×).

Sonda 8, SJ 8029

Keramický soubor (obr. 25) stratigrafické jednotky SJ 8029 je uložen v sáčku 11. Celková hmotnost je 854,8 g. Velikost zlomků se pohybovala od 2 cm² do 8 cm². Soubor tvoří 48 fragmentů, z toho je 14 typických. Celkem bylo určeno 9 keramických tříd. Mezi nejvýrazněji zastoupené patří ST3006 (21×) a ST 3002 (11×). Tyto dvě třídy tvoří 67 % fragmentů stratigrafické jednotky SJ 8029. Celkový poměr je znázorněn na grafu 37.



Graf 37.: Poměr zastoupení keramických tříd v sondě 8, stratigrafická jednotka SJ 8029.

Z typických zlomků se v souboru nachází okraj (5×), podhrdlí (6×), dno (2×) a jeden zdobený blíže neurčitelný fragment. Z tvarů nádob je doložen hrnec (6×) a zásobnice (1×). Celkem bylo určeno 5 typů okrajů. Každý z nich měl jediného zástupce (H.1.4., H.2.2., H.13.5., H.14.3., H.17.4.). Průměr oblouku u okrajů je od 12 cm do 16 cm. Délka oblouku se pohybuje od 9 % do 15 %. V případě dna je průměr v rozmezí od 16 do 22 cm a délka oblouku od 12,5 % do 17,5 %. V jednom případě byly na dně zřetelné stopy po podsypání pískem a ve druhém po podsypání popelem. Výzdoba byla ve třech případech umístěná v podhrdlí. Z výzdobných motivů se zde vyskytly vrypy V.02. (3×) a jednou rytá linie R.01.

SJ 7016 – 8029

Tento keramický soubor je uložen v papírovém sáčku označeném číslem 5. Nachází se zde jediný fragment (obr. 26). Jedná se o nezdobený okraj hrnce (H,1,3) patřící do keramické třídy ST 3006. Průměr okraje je 19 cm a jeho délka je 11 %. Váha zlomku je 33,8 g a jeho velikost je 6 cm².

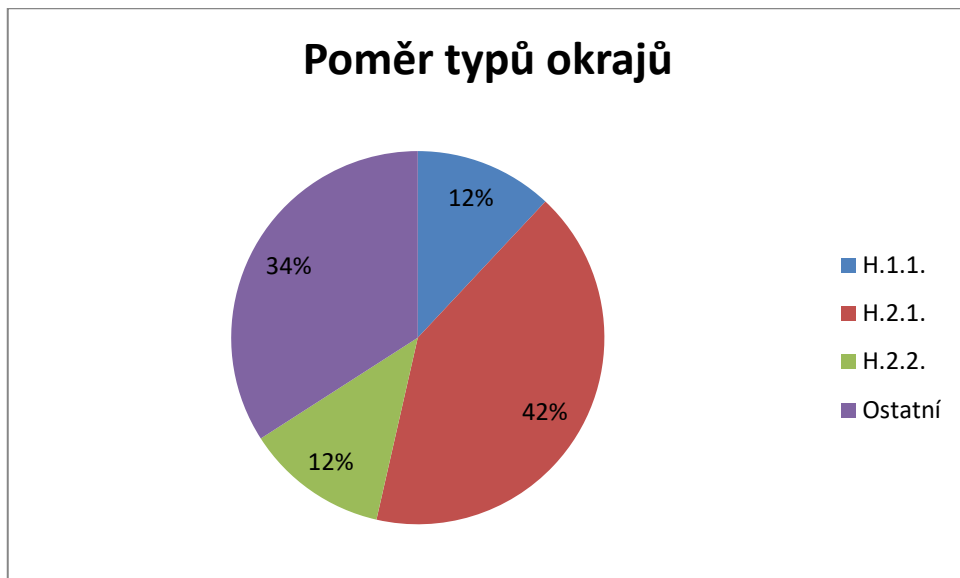
8. Syntéza souborů keramiky

Celková váha keramického souboru je 61,2 kg. Je tvořen 3043 fragmenty, z toho 809 typickými. Na základě odhalení zaniklého hradního křídla je možné po přihlédnutí k písemným pramenům rozdělit keramický soubor do dvou horizontů. Horizont A, který je datovaný ante quem rokem 1243, kdy dochází k darování východní části hradu řádu johanitů a předpokládá se následná výstavba křídla oddělující obě části. Horizont B zahrnující období existence této stavby a datovaný ante quem 1402, ve kterém byl hrad sjednocen do majetkového držení řádu, po němž nebyla tato část hradu již zapotřebí a došlo k jejímu odstranění (*Svoboda 2010, 17 – 27; Kašička – Nechvátal 2014, 75*)

Horizont A

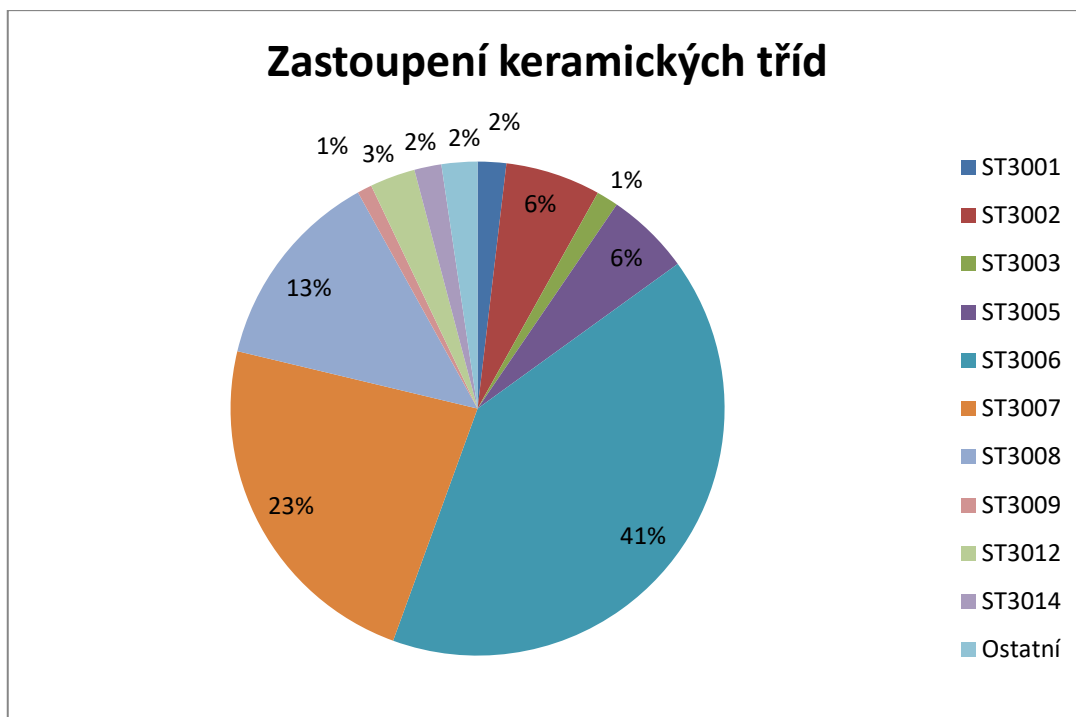
Horizont A je datovaný ante quem 1243. Zastoupen byl v sondách 7 (SJ 7013, 7016), 8 (SJ 8029), 9 (SJ 9006, SJ 9008) a 15 (SJ 15016) a je tvořen celkem 1937 keramickými střepy. Celkem zde bylo určeno 20 keramických tříd, přičemž pouze 10 z nich bylo zastoupeno více než deseti zlomky. Nejdominantnějšími keramickými třídami jsou zde ST3006 (846×), ST3007 (484×) a ST3008 (276×). Tyto tři třídy tvoří dohromady 77 % veškerého keramického materiálu. Výraznější zastoupení pak mají třídy ST3002 (130×) a ST3005 (115×). Celkový poměr je znázorněn na grafu 38. Pod kategorií ostatní se nalézá celkem 10 keramických tříd, které byly zastoupeny celkem 49 fragmenty. Z typických zlomků je zastoupen okraj (269×), dno (136×), podhrdlí (39×), v jednom případě se jednalo o fragment ucha, celkem 2× se vyskytla výlevka a 2× byl do střepu vyprepanovaný otvor. Tvarově se zde nachází hrnec (321×), poklice (19×), zásobnice (19×), džbán (6×), hrnek (3×) a mísa (2×). Celkově bylo možné určit typy 236 okrajů z 243. Mezi nimi bylo určeno 33 typů, přičemž pouze tři typy zastupovalo více než 7 jedinců – H.1.1. (vně vyhnutý, zesílený, nahoře zaoblený) 32×, H.2.1. (vyhnutý, zesílený, vlastní okraj zaoblený) 111×, a H.2.2. (vně vyhnutý, zesílený, vlastní okraj vně zaoblený, uvnitř prožlabený) 33×. Dominantní typ H.2.1. představuje 42 % ze všech okrajů horizontu A. Poměr typů okrajů je znázorněn na grafu 38. Zde jsou samostatně vedeny pouze typy, které byly zastoupeny

více než 7 jedinci. Do kategorie ostatní spadá 30 typů okrajů celkově zastoupenými 83 fragmenty.

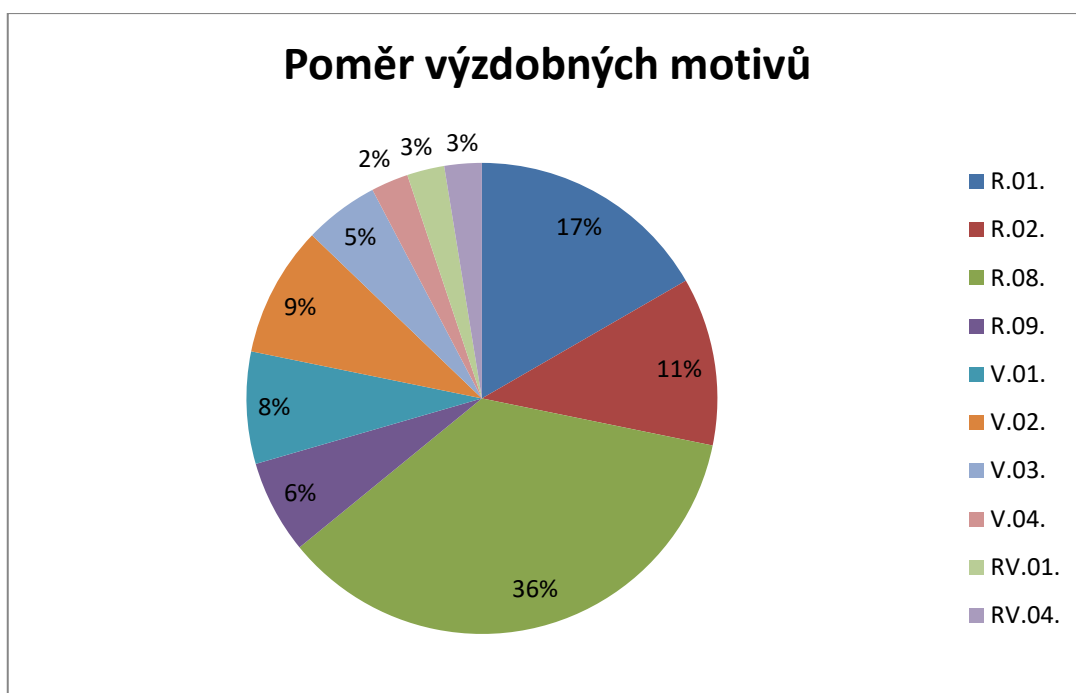


Graf 38.: Poměr okrajů - Horizont A.

Z 10 určených výzdobných motivů převažuje R.08. jednoduchá či zdvojená vlnice (28×). R.01. rytá rýha o šířce > 2 mm, jedna nebo více (13×) a R.02. rytá rýha o šířce < 2 mm, jedna nebo více (9×). Společně se zbylými rytými motivy tvoří 70 % výzdobných prvků pocházejících z horizontu A. Poměr je znázorněn na grafu 39. Celkem 9× se vyskytla hrnčířská značka, 4× symetrické linie nebo mřížky, 3× pravidelné čtvercové nebo šachovnicové mřížkování, 1× dva soustředné kruhy s paprsky v mezikruží a 1× kříž v kruhu.



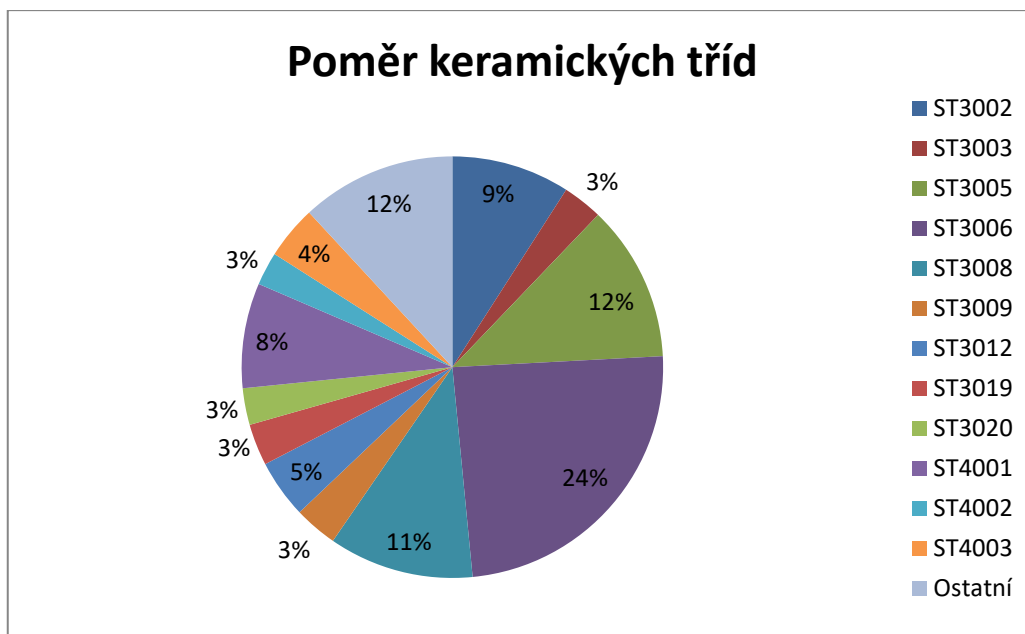
Graf 39.: Zastoupení keramických tříd – Horizont A.



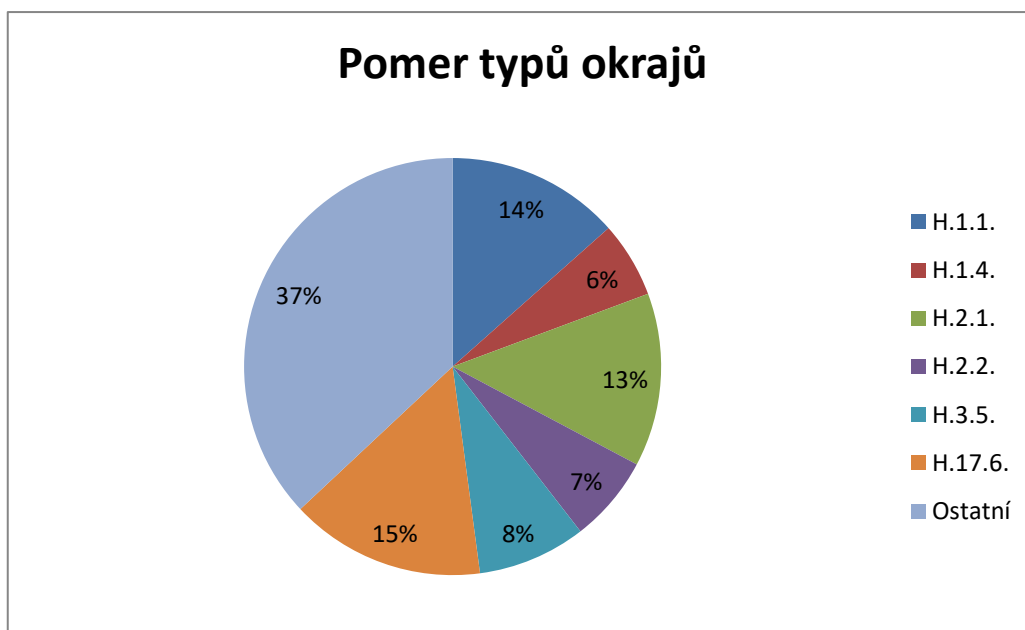
Graf 40.: Poměr výzdobných motivů – Horizont A.

Horizont B

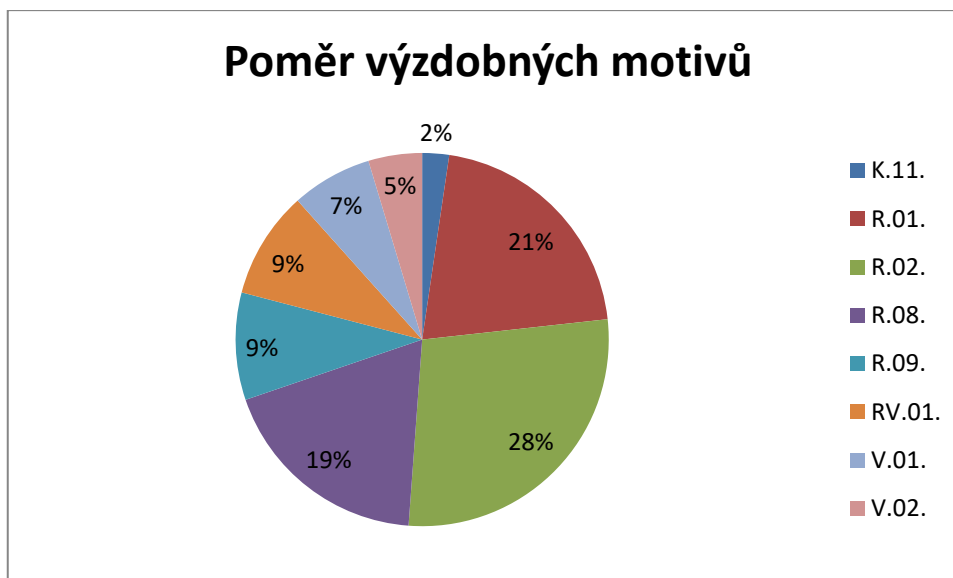
Horizont B je časově zařazen mezi roky 1243 a 1402, tedy do doby fungování hradního křídla, které dělilo strakonický hrad na bavorskou a johanitskou část. Reprezentován je sondami 13 (SJ 13005, SJ 13006), 52 (SJ 52003), 51 (SJ 51003, SJ 51006), 54 (SJ 54003) a sondou 71 (SJ 71017). Celkem zde bylo určeno 21 keramických tříd a pouze 3 měly méně než 10 zástupců. Nejvíce zde dominují keramické třídy ST3006 (190×), ST3005 (94×), ST3008 (87×) a ST3002 (71×). Celkový poměr zastoupení keramických tříd znázorňuje graf 40. Z typických zlomků je zde zastoupen okraj (125×), dno nádoby (54×), podhrdlí (26×), 2× část ucha, 3× část výlevky a 1× knoflík pokličky. Tvarově převažuje hrnec (107×). Dále se zde vyskytly fragmenty zásobnice (6×), mísy (14×), džbánu (2×) a poklice (9×). Celkem zde bylo určeno 30 typů okrajů, přičemž pouze 4 typy měly 10 a více zástupců. Nejvíce byly zastoupeny okraje H.16.7. (okružní šikmé, vyšší, vně prožlabené) 18×, H.1.1. (vyhnutý, nezesílený, nahoře zaoblený, prostý) 16×, H.2.1. (vně vyhnutý, zesílený, vlastní okraj zaoblený) 16× a H.3.5. (vzhůru oble vytažený, zesílený, dovnitř mírně skloněný) 10×. Poměr znázorňuje graf 41. Zde jsou samostatně znázorněny typy, které obsahovaly nejméně 7 zástupců. Pod kategorií ostatní je obsaženo 24 typů, které dohromady mají 44 zástupců. Výzdoba byla zaznamenána 43× v rámci 8 výzdobných motivů. Převažují zde R.02. (rytá rýha o šířce < 2 mm, jedna a více užších rýh) 12×, R.01. (rytá rýha o šířce > 2 mm, jedna a více užších rýh) 9× a R.08. (jednoduchá či zdvojená vlnice) 8×. Horizontu B dominuje rytá výzdoba, která představuje 77 %. Poměr výzdobných motivů je znázorněn grafem 42. Dále zde došlo k výskytu dvou keramických značek na dně nádoby, 1× plastický kříž a 1× dva soustředné kruhy s předělou v mezikružích.



Graf 41.: Poměr keramických tříd – Horizont B.



Graf 42.: Poměr typických okrajů – Horizont B.



Graf 43.: Poměr výzdobných motivů – Horizont B.

9. Analogie ke keramickému souboru z II. nádvoří strakonického hradu

Vodňany

K záchrannému archeologickému výzkumu ve Vodňanech došlo v roce 1979 a v roce 1981 pod vedením Jana Michálka. Celkem bylo prozkoumáno 29 objektů. Jedná se o jámy oválného až obdélníkového tvaru s velikostí od 1 do 4 m a o jámy téměř čtvercového půdorysu. Oba druhy objektů přesahující 2 metry lze interpretovat jako polozemnice, o jejichž nadzemních částech se nedochovaly téměř žádné doklady. Jelikož nedošlo k odhalení kulových jamek, lze předpokládat, že objekty byly překryty sedlovou střechou, jejíž hřeben respektoval podélnou osu stavby. Spodní konstrukce střechy byla pouze opřena o zem, nebo o nižší kamennou zídku po obvodu stavby, jak dokládají žulové kameny. Uvnitř objektů bylo nalezeno jen malé množství mazanice (3 – 22 kusů). Ve všech případech nebyl nalezen vchod a i přes absenci ohniště byly rozměrnější objekty interpretovány jako obytné, menší jako výrobního charakteru a v jednom případě sloužil objekt jako zásobní (v jamce kruhového půdorysu byla

nalezena zapuštěná část velké zásobnicové nádoby). Výrobní činnost dokládají nálezy přeslenů, keramických brousků, část žernovu a zlomky železné strusky (*Michálek 1986a, 29 – 31; Michálek 1986b, 17 – 30*).

Na základě nálezů lze usuzovat, že hlavní výrobní činností raně středověkého sídliště ve Vodňanech bylo zemědělství spojené s chovem dobytka a s drobnou řemeslnou výrobou. Přestože pro hrnčířskou výrobu nebyly nalezeny doklady, nelze ji vyloučit (*Michálek 1986b, 36*).

Získaný keramický materiál má šedohnědou, červenavou, hnědou až tmavohnědou a výjimečně světle okrovou barvu střepu, dokládající vypalování v redukčních pecích. Část keramiky obsahuje tuhu a jako ostřívo zde byla použita zrnka hornin, převážně křemínku. V souboru tvarově převažují bezuché hrnky a hrnce. Jejich okraje jsou nejčastěji jednoduché, rozevřené, někdy slabě profilované, dále rozevřené a nahoru vytažené, vně zesílené a šikmo seříznuté. Výzdoba je většinou rytá, provedená hřebenem. Převažují vodorovné rýhy, nebo vlnice často v kombinaci s jiným výzdobným prvkem, nejčastěji vpichem. (*Michálek 1986b, 32*).

Keramický soubor je srovnatelný se středověkým sídlem v Červené nad Vltavou, s Krašovicemi u Sedlčan, se starším sídlištním horizontem v Sezimově Ústí, se souborem z Radomyšli, z areálu tvrze ve Volyni a z území Prahy (*Michálek 1986b, 34*).

Dojde-li ke komparaci okrajů zde nalezených s okraji pocházejícími z výzkumu ze Strakonice, můžeme najít shodu hned u několika jedinců. H.1.1. fragmenty 7 a 13 (*Michálek 1986b, 54*), fragmenty 1 a 2a (*Michálek 1986b, 63*), fragmenty 1 a 6 (*Michálek 1986b, 70*), fragmenty 3, 16, 18, 21 a 22 (*Michálek 1986b, 71*). H.1.2. fragmenty 13 (*Michálek 1986b, 54*), fragment 3 (*Michálek 1986b, 63*), fragmenty 2 a 4 (*Michálek 1986b, 70*), H.1.3. fragment 11 (*Michálek 1986b, 72*), H.1.4. fragment 10 (*Michálek 1986b, 64*), fragment 4 (*Michálek 1986b, 65*), H.1.5. fragment 1 (*Michálek 1986b, 55*), fragmenty 4 a 26 (*Michálek 1986b, 65*), H.2.1. fragmenty 2,4 a 5 (*Michálek 1986b, 71*), H.13.1. fragmenty 30 a 31 (*Michálek 1986b, 73*), H.14.3. fragmenty 7 a 10 (*Michálek 1986b, 63*), fragment 8 (*Michálek 1986b, 64*), fragment 26 (*Michálek 1986b, 65*), fragment 20 (*Michálek 1986b, 73*), H.17.3. fragment 6 (*Michálek 1986b, 71*) a H.17.5. fragment 9 (*Michálek 1986b, 64*).

Z výzdobných motivů je možno shodně pozorovat motivy v této práci definované jako V.01. (šikmé pravotočivé a levotočivé nehtovité vrypy často na ostrém lomu hrdla a plece) fragmenty 7 a 11 (*Michálek 1986b, 54*), fragment 6 (*Michálek 1986b, 55*), fragmenty 6, 11 a 22 (*Michálek 1986b, 63*), fragmenty 8 a 10 (*Michálek 1986b, 64*), fragmenty 7, 8 a 26 (*Michálek 1986b, 65*) a fragment 1 (*Michálek 1986b, 72*). V.03. (vícenásobné vseky) fragment 19 (*Michálek 1986b, 63*), fragmenty 1, 2, 5 a 11 (*Michálek 1986b, 70*), V.04. (kruhové vpichy) fragment 1 (*Michálek 1986b, 55*), R.02. (rytá rýha o šířce < 2 mm, jedna a více užších rýh) fragment 3 (*Michálek 1986b, 72*), fragmenty 7 a 8 (*Michálek 1986b, 73*). Dále R.01. (rytá rýha o šířce > 2 mm, jedna a více užších rýh) fragment 10 (*Michálek 1986b, 54*) a R.08. (jednoduchá či zdvojená vlnice) fragmenty 9 a 11 (*Michálek 1986b, 65*), fragmenty 12, 15 a 25 (*Michálek 1986b, 63*), fragment 9 (*Michálek 1986b, 70*). Tento výskyt je shodný i v jejich vzájemné kombinaci. RV.01. (kombinace nehtovitých vrypů a jedné nebo dvou rytých rýh) fragment 7 (*Michálek 1986b, 64*), fragmenty 6 a 10 (*Michálek 1986b, 65*), fragment 10 (*Michálek 1986b, 70*), fragmenty 2 a 4 (*Michálek 1986b, 71*), fragmenty 16 a 17 (*Michálek 1986b, 72*). Shoda byla nalezena i v případě střepů s vyprepanovaným otvorem fragment 2 (*Michálek 1986b, 65*) a fragment 22 (*Michálek 1986b, 72*).

Volyně

Volyňská tvrz se spolu s kostelem a farní budovou nachází na okraji výrazné terasy nad levým břehem Volyňky. Areál byl od svého zázemí oddělen příkopem. První písemná zmínka pochází ze 13. století. Nejstarší osídlení se uvádí už v 9. století. Vznik tvrže pak může být kladen mezi roky 1299, kdy je Volyně uváděna jako městečko, a rok 1327, v němž dochází k dokončení kostela a vybudování opevnění s branami. Po roce 1450 se Volyně dostává do majetku Jošta z Rožmberka, který byl čelním představitelem řádu johanitů. V jejich držení zůstává do roku 1629, kdy se řád panství zřekl ve prospěch pražské kapituly. Po roce 1629 již nejsou o tvrzi zmínky, a tak pravděpodobně zůstala pustá (*Hejna 1986, 105, 106*).

Význam lokality dokládá nejen přítomnost středověkého kostela a tvrže, ale i kostrové řadové pohřebiště z mladší doby hradištní jihovýchodně, východně a severovýchodně od tvrže. Některé z hrobů byly překryty žulovými kameny. Výzkumy

B. Dubského a J. Kretšího odhalily další kostrové hroby a starší stavební relikty. Výzkum P. Břicháčka a A. Beneše z roku 1974 datoval starší stavební konstrukce do období před založením tvrze (1. čtvrtina 14. století). Starší kostrové hroby byly datovány od poloviny 11. do 12. století a mladší do 13. století (*Hejna 1986, 106, 107*).

Nalezenou keramiku je možné rozdělit do dvou skupin. Starší datovanou na základě charakteristických technologických, tvarových a výzdobných znaků do průběhu 13. století, případně na sklon století 12. a mladší datovanou podle základních znaků do období od 2. poloviny 14. století do počátku 16. století s výrazným důrazem na přelom 14. a 15. století (*Hejna 1986, 106-112*).

V rámci starší keramiky vznikly dvě podskupiny. První se vyznačuje keramickou hmotou obsahující větší množství tuhy. Střep je tmavě šedý až šedohnědý a typově sem patří zásobnice, hrnce, misky a poklice. Druhá podskupina má tmavě hnědý střep z jemně plavené hlíny, opatřený na povrchu listrovým leštěným povlakem v šedé, hnědé a žlutohnědé barvě. U hrnců se vyskytly následující okraje. Vzhůru vytažený s vnějším obvodem mírně zaobleným, nebo seříznutým (13×). Stříškovitě šikmo nebo kolmo dolů protažený (10×), ven vytočený, nezesílený, na vnějším obvodu mírně zaoblený nebo seříznutý (9×). Ven vytočený, klínovitě zesílený, s vnějším obvodem kolmo nebo šikmo seříznutým (7×). Okraj oboustranně vytažený (7×). Mírně ven vytočený, na vnější straně zesílený plochou, případně mírně vyžlabenou lištou (7×). Okraj hraněný, na horním obvodu horizontálně, na vnějším obvodu kolmo nebo šikmo seříznutý (6×), okraj kalichovitý (6×), okraj ven vytočený a kapkovitě zesílený (5×), ven vytočený, kyjovitě zesílený (3×), srpkovitě ven vytočený (3×), okraj s kolmo seříznutou lištou, na horním obvodu zahrocený (2×), okraj zduřelý (1×) (*Hejna 1986, 110*). Výzdoba je zde rytá nebo vypichovaná, Nejčastěji se jedná o zdvojenou vlnici v jednom nebo více pásech (15×) a vryp umístěný na těle nádoby, na lomu podhrdlí a vzácně i na obvodu (15×), rýha umístěná na tělo nádoby (9×), motiv větévky ze vstřícně kladených vrypů (3×), hřebenovitý vpich (2×), překřížený vřez (1×) a hřebenová vlnice (1×) (*Hejna 1986, 111*).

Na základě popisu okrajů hrnců je možné najít shodu s okraji v této práci definované jako H.1.1. a H.2.1. V případě komparace kresebné dokumentace byla nalezena shoda s okraji H.1.1. – fragment 12/75 (*Hejna 1986, 123*), H.13.1. – fragment 96/75 (*Hejna 1986, 130*), H.13.2. – fragmen číslo 3 (*Hejna 1986, 125*),

H.12.3. – fragment 19/73 (*Hejna 1986, 130*). Při srovnání keramických nálezů z Volyně je možné nalézt shodu značky na dně fragmentu 5/75 a 12/75 (*Hejna 1986, 123*). Jedná se dva soustředné kruhy s paprsky v mezikruží. Tato značka se v rámci strakonického souboru vyskytla pouze v jediném případě. Mezi výzdobnými motivy volyňské keramiky převažuje rytá výzdoba a vrypy (*Hejna 1986, 111*). Vrypy zde představují 33 % a rytá vlnice taktéž 33 %. Toto složení se přibližuje rozložení výzdobných motivů horizontu A, kde rytá vlnovka (R.08.) má 35 % a vrypy obecně 40 %.

Radomyšl

První písemná zmínka o Radomyšli pochází z roku 1284. Tehdy je Radomyšl uváděna ve výčtu majetku Bavorů ze Strakonice. V jejich držení musela být již ve 12. století, jak dokládají značky bavorské střely nalezené na náhrobních kamenech na mladohradištním pohřebišti datovaném do průběhu 12. století. V roce 1320 se dostává do majetkového držení johanitského řádu fara a v roce 1359 spolu s ní i zbytek městečka (*Nechvátal, 1999, 20*).

Výzkum pohřebiště probíhal v letech 1963 – 1968 nejprve jako záchranný, poté již jako systematický. Na jižní straně pohřebiště byly zjištěny středověké objekty, datované na základě stratigrafií a keramických nálezů do 2. poloviny 13. a 14. století. Na východní straně je část hrobů překryta popelavou vrstvou, do které byl zahlouben objekt 0–1. Tato vrstva narůstala s nejstarší funkční fází objektu, datovaného do poloviny 13. století. Stavba má téměř čtvercový půdorys (8,9 × 8,6 m) bez dalšího vnitřního dělení. Jižní část obvodové zdi byla pravděpodobně původně částí dvouprostorového objektu, který byl později přestavěn do podoby pozdně barokního šprýcharu. Souběžnost osy tohoto objektu s osou nedalekého kostela dovoluje interpretovat stavbu jako tvrz patronátního charakteru, později johanitské kurie. Tyto středověké stavby datují konec užívání zdejšího pohřebiště. Je třeba brát v potaz, že pohřbívání zde mohlo být ukončeno již dříve. Sousední středověký objekt 0–2, porušený na severní straně stavbou barokní stodoly, je možné podle vzájemné stratigrafie a keramických nálezů datovat do 14. století (*Nechvátal, 1999, 30 – 36*).

Keramické zlomky zastupují převážně užitkové nádoby hrnce, pokličky miskovitého tvaru se širokým knoflíkem a tuhové zásobnice a je možné je datovat do druhé poloviny 12. století a do průběhu první poloviny století 13. (*Nechvátal, 1999, 35 – 36*).

V případě okrajů nádob můžeme najít shodu s typem H.1.1. – fragment 4 (*Nechvátal, 1999, 38*), H.1.3. – fragment 12 (*Nechvátal, 1999, 37*), H.2.2. – fragmenty 3 a 4 (*Nechvátal, 1999, 37*) a fragment 8 (*Nechvátal, 1999, 39*), H.17.3. – fragment 6 (*Nechvátal, 1999, 37*) a fragment 3 (*Nechvátal, 1999, 39*) a H.17.6. – fragmenty 1 a 18 (*Nechvátal, 1999, 37*).

Výzdoba je zastoupena především kapkovitými vpichy, vlnovkami a rytými šroubovicemi (*Nechvátal, 1999, 35 – 36*). Shodu je možné najít u vpichů v této práci definovaných jako R.01. – fragmenty 10, 15 a 17 (*Nechvátal, 1999, 37*), fragmenty 2, 8, a 11 (*Nechvátal, 1999, 39*) a fragmenty 3, 5, 6 a 8 (*Nechvátal, 1999, 40*). V.02. – fragment 7 (*Nechvátal, 1999, 40*) a V.04. – fragment 7 (*Nechvátal, 1999, 39*). Z ryté výzdoby R.02. – fragment 14 (*Nechvátal, 1999, 37*), fragment 10 (*Nechvátal, 1999, 39*) a R.08. – fragment 14 (*Nechvátal, 1999, 37*). Dále pak kombinace vrypů a vlnovek obr. 22 a 23 (*Nechvátal, 1999, 40*).

Netolice

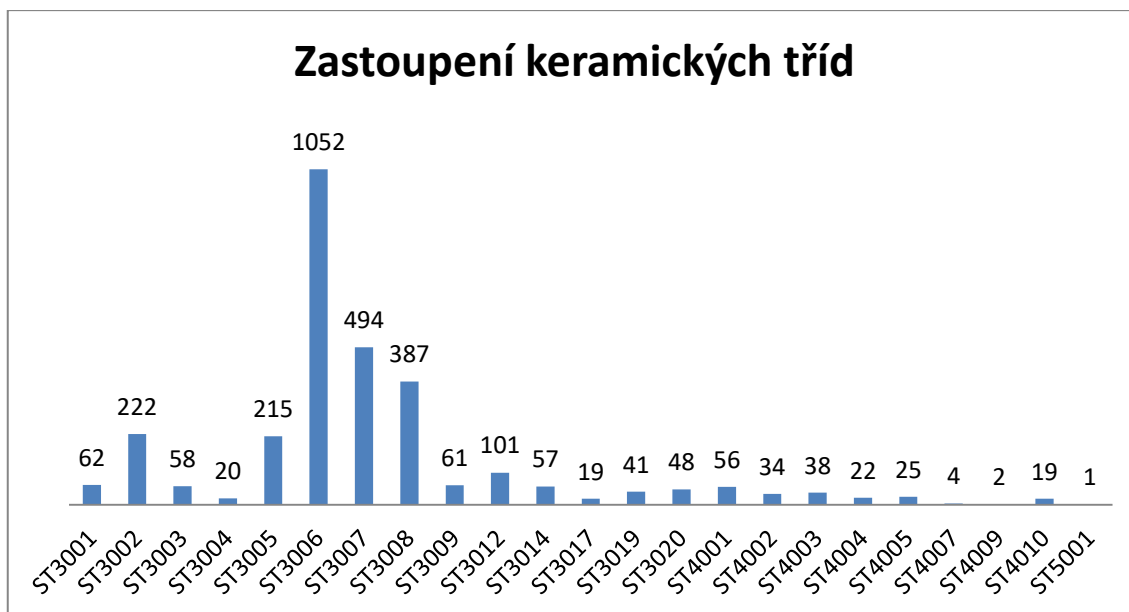
Hradiště se nachází ve východní části dnešního města, bylo obeháno kamenno-hlinitým valem. Vstup se nacházel v jeho severní části, kde je dosud znatelný, druhá brána byla pravděpodobně v místě porušení novověkou cestou. Rozloha akropole je 0,4 – 0,5 hektaru a společně s předhradími zabírá plochu přibližně 3 hektary. První archeologický výzkum předhradí proběhl v roce 1983 a v roce 1995 došlo k záchrannému výzkumu na akropoli. K dalším pracím došlo v letech 2000 a 2001. V roce 2003 byla doložena intenzivní sídlištní aktivita z 12. a 13. století. Od roku 2007 zde probíhají pravidelné praxe studentů Archeologického ústavu Jihočeské univerzity (*Hojerová 2013, 14 – 16*).

Výrazné zastoupení okrajů nádob zde bylo v sondách S2/2000 a S16/2013. V případě typologie okrajů hrnců bylo vyčleněno celkem 7 skupin s jedním až třemi typy (Hojerová 2016, 107). V obou sondách dominují okraje typu IA (20 %) a (30 %) v této práci definované jako H.1.1., IIIB (32 %) a (29%) zde definovaný jako H.1.5., IIA (19%) a (8%) definován jako H.1.2. a IIC (7%) a (14%) též definovaný jako H.1.2. Dále je zde shoda s méně zastoupenými okraji VIIA (H.2.1.), VIIB (H.2.5.), VIIIA (H.17.3.), VIIIB (H.17.6.) a v případě misky I (M.1.4.) (Hojerová 2016, 108). Při komparaci typů okrajů zásobnic nebyla nalezena žádná podobnost (Hojerová 2016, 109).

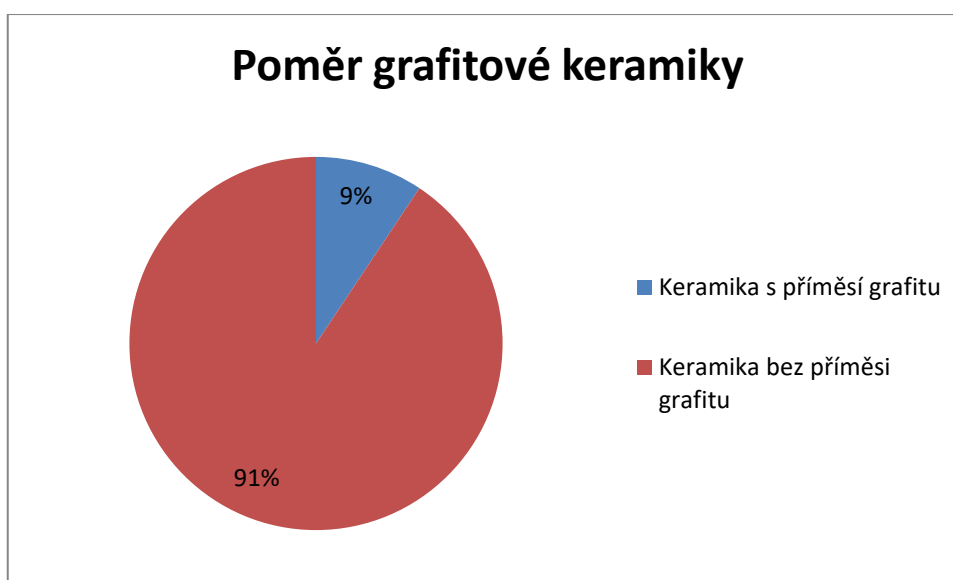
10. Interpretace a diskuse

Keramický materiál v podobě fragmentů je jedním ze základních archeologických nálezů. Jelikož keramické nádoby byly spotřebním zbožím, docházelo často k jejich destrukci (Nekuda – Reichertová 1968, 51). Stupeň fragmentalizace je v tomto případě takový, že je průměrná velikost střepu 5,1 cm².

Celkem bylo v rámci vybraného keramického souboru určeno 23 keramických tříd. Jednoznačně zde dominuje keramická třída ST3006 s počtem 1052 střepů, které představuje 35 % všech fragmentů. Výrazné zastoupení mají také třídy ST3007 (494×) představující 16 %, ST3008 (387×) představující 13 %, ST 3002 (222×) představující 7 %, ST3005 (216×) představující 7% a ST3012 (101×) představující 3 %. Zastoupení jednotlivých keramických tříd je znázorněno na grafu 44. V rámci všech tříd byla sledována přítomnost grafitu v keramické hmotě (graf 45).



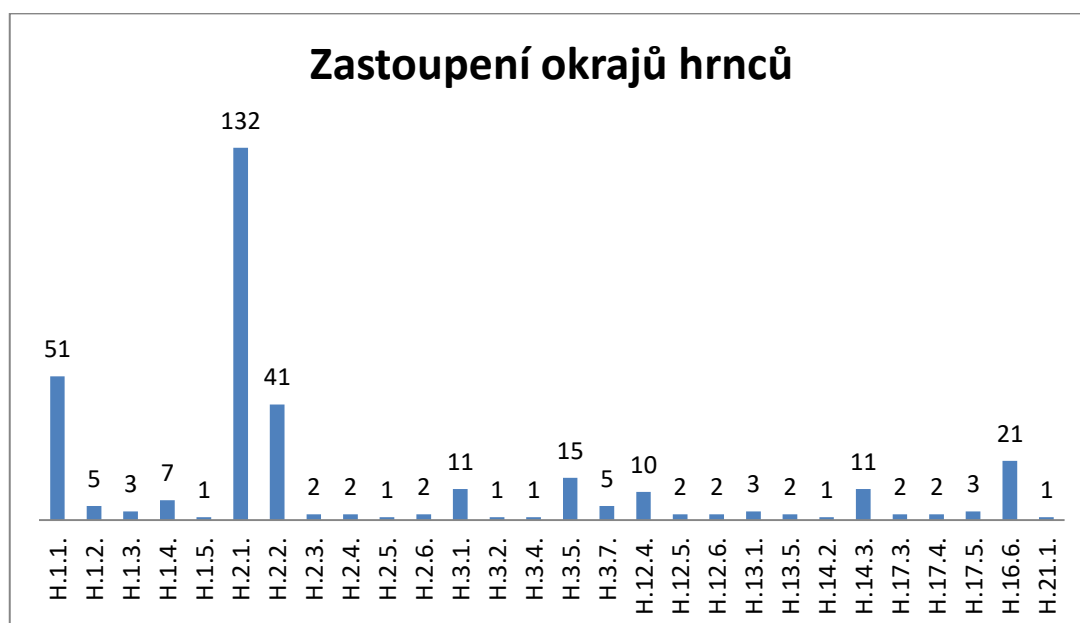
Graf 44.: Zastoupení keramických tříd, Strakonice – hrad.



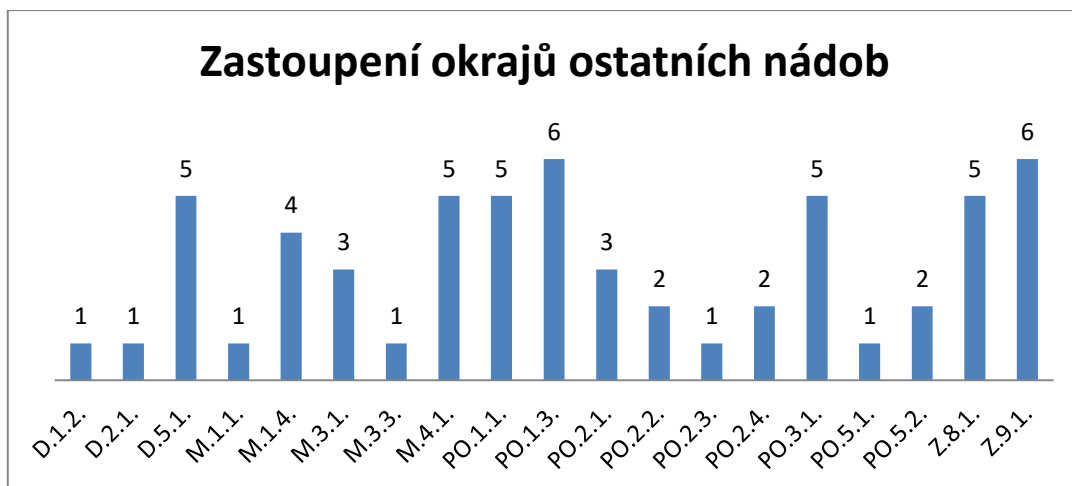
Graf 45.: Poměr grafitové keramiky, Strakonice – hrad.

Jeho přítomnost byla sledována celkem u 9 % fragmentů, což je znatelně méně, než bylo na začátku práce v rámci středověké jihočeské lokality očekáváno. Typově zde převažují okraje, které tvoří 49,7 % všech typických fragmentů. Dna nádob představují 23,3 %. Celkem bylo sledováno 399 okrajů nádob a došlo k určení 47 typů okrajů nádob, z toho 28 typů okrajů hrnců. Pouze 8 z těchto typů však mělo 10 a více zástupců. Nejvýraznější zastoupení má typ H.2.1. (132×), který představuje 33 % všech okrajů. Výrazněji vystupují také typy H.1.1. (51×), což představuje 13 %, H.2.2. (41×) představující 10 % a H.16.6. (21×) představující 5 %. Celkové zastoupení okrajů hrnců

je znázorněno na grafu 46. Zastoupení okrajů ostatních nádob (džbánů, misek, pokliček a zásobnic) je znázorněno grafem 47. Vzhledem k vysoké míře fragmentace souboru nebylo možné žádnou nádobu zrekonstruovat ani blíže určit její tvar. Žádný ze zpracovaných okrajů nenesl známky nasazení ucha, přestože součástí souboru byl jeden jeho zlomek. Keramická značka se vyskytla pouze u 12ti jedinců, což v poměru ke zbylým zlomkům den představuje 6,4 %. Zlomků nesoucích výzdobný motiv bylo 137, což v rámci typických fragmentů činí 17,45 %. V kontextu celého souboru to je už pouze 4,6 %. Z výzdobných motivů převažují ryté linie a vlnovky, tyto prvky tvoří 71,5 % všech zdobených zlomků. Vyskytují se i vpichy a jejich kombinace. Ve třech případech se vyskytl nápis. Ani v jednom z případů však nebylo možné jej ani zčásti rekonstruovat. U 8 zlomků byly vyvrtané otvory. Jeden ze střepů měl otvory umístěné ve svém podhrdlí. Z aplikací se vyskytlo již zmíněné ucho (1×), knoflík (1×) a součástí 3 zlomků byla výlevka. V 7 případech byl nalezen fragment, který byl na svých hranách hladce obroušený. Pravděpodobně se jedná o tak zvaný hrnčířský střep či hrnčířskou čepel. Ty měly sloužit při povrchové úpravě hrdel okrajů nádob. Tato interpretace však není jistá, neboť nálezy takto obroušených zlomků jsou spjaty se šlechtickými sídly, v jejichž areálu se výroba hrnčiny nepředpokládá (Varadzin 2010, 19 – 20).

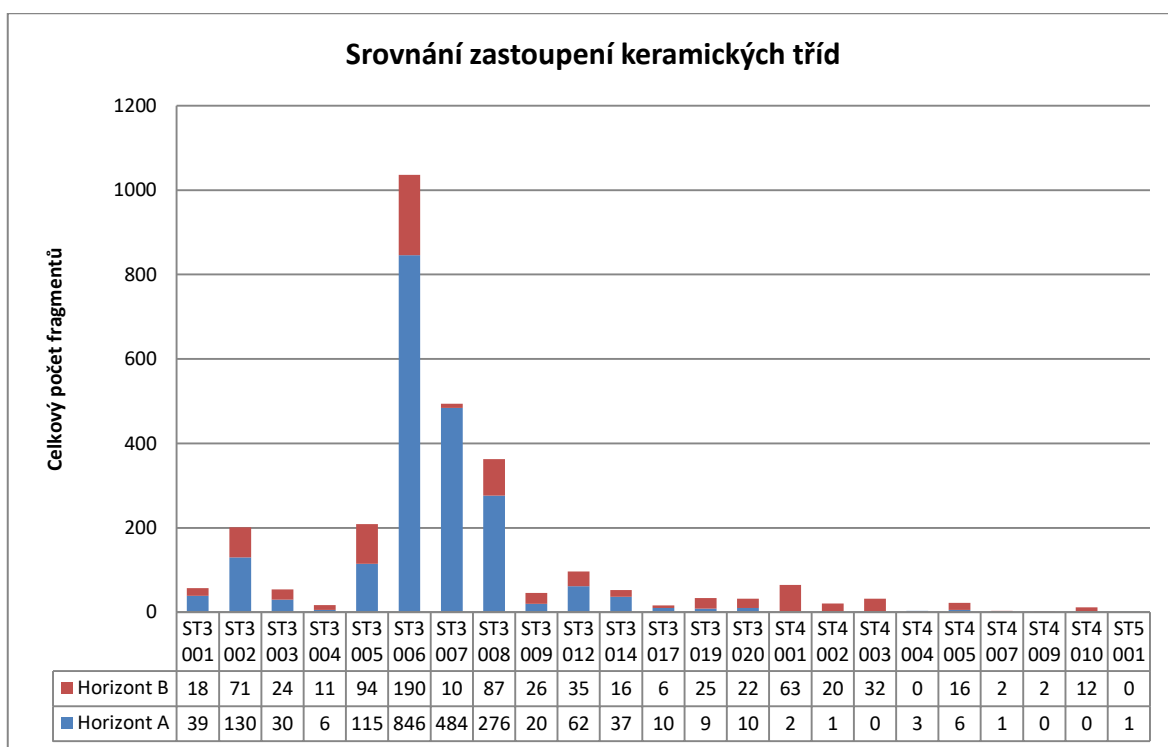


Graf 46.: Zastoupení okrajů hrnců, Strakonice – hrad.



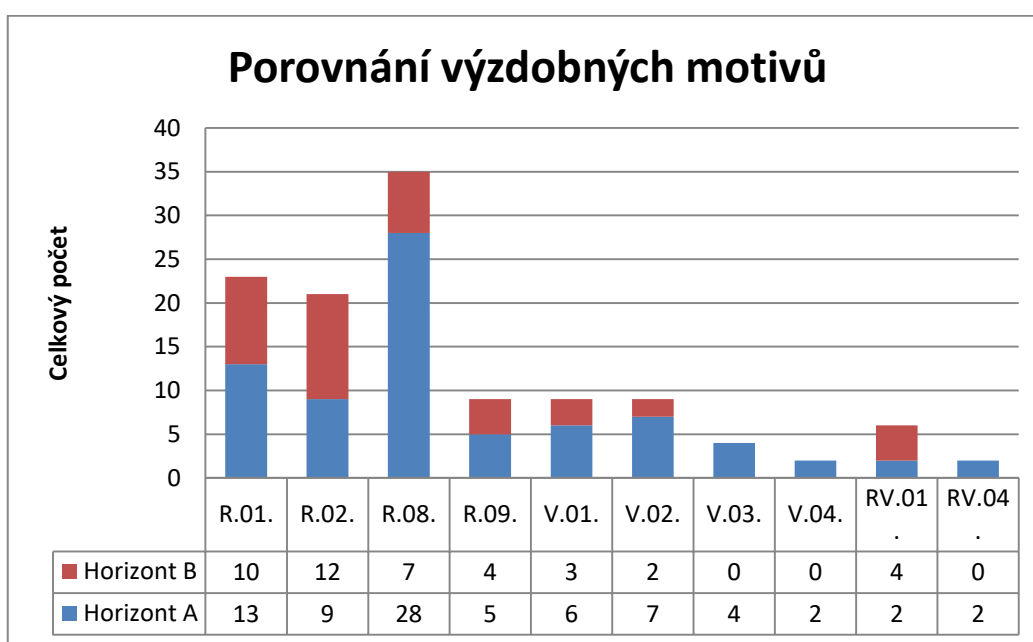
Graf 47.: Zastoupení okrajů ostatních nádob, Strakonice – hrad.

Při srovnání zastoupení keramických tříd obou vyčleněných horizontů (graf 48.) je vidět množstevní podobnost většiny definovaných tříd v rámci horizontů A i B. V obou případech je zřejmá dominance třídy ST3006 a výrazné zastoupení ST3002, ST3005 a ST3008. Velice zřejmý je pak rozdíl v počtu fragmentů ST3007, který je v případě horizontu A výrazný, v horizontu B však zanedbatelný. Zřejmou změnou je pak nárůst mladší keramiky (ST4001 a dál), především v zastoupení keramické třídy ST4001, horizontu B. Jelikož je horizont B mladší, nebyl tento poznatek překvapivím.



Graf 48.: Srovnání zastoupení keramických tříd, Strakonice – hrad.

Komparace všech okrajů je vzhledem k široké škále typů a často velice malému množství zástupců obtížná. Shodu v rozložení fragmentů v obou horizontech je možné vidět pouze v případě okraje H.1.1., který představuje v horizontu A 12 % a v horizontu B 14 %. Rozdíly pak je možné sledovat u typů H.2.1., horizont A 42 %, horizont B 13 %. H.2.2. horizont A 12 %, horizont B 7 %. H.1.4. v horizontu A bez jediného zástupce, horizont B 6 % a H.17.6. horizont A 1.2 %, horizont B 15 %. Komparace výzdobných (graf 49.) motivů ukazuje značný úbytek skupiny vrypů, vseků a vpichů a ryté jednoduché vlnice R.08. v horizontu B. Dále je v případě ryté výzdoby viditelný nárůst rytých linií R.02, zatímco ryté linie R.01. zůstávají zastoupeny téměř stejně.



Graf 49.: Porovnání výzdobných motivů, Strakonice – hrad.

11. Závěr

Strakonický hrad je jednou z nejvýznamnějších jihočeských lokalit středověku. V roce 2006 zde byl proveden rozsáhlý záchranný výzkum na ploše II. hradního nádvoří. V rámci této diplomové práce došlo ke zpracování vybrané části keramického souboru pocházejícího z tohoto výzkumu. Hlavním kritériem pro výběr souboru byly situace pocházející z prostorů zaniklého hradního křídla a jeho okolí, které dříve oddělovalo hrad na část patřící Bavorům a na část patřící řádu svatého Jana Jeruzalémského. Na základě předběžné datace provedené L. Čapkem byly vybrány stratigrafické jednotky obsahující keramický materiál, jehož těžiště spadá do 13. století. Ten pocházel z celkem jedenácti sond. Získané informace byly zaneseny do databáze KLASIKER a následně vyhodnoceny. Byl vytvořen vzorník keramických tříd zde zastoupených, došlo k domalování vybrané části nezdokumentovaných fragmentů nesoucích výzdobný motiv. Dále došlo k vytvoření typáře okrajů a výzdobných motivů, který vycházel z typáře vytvořeného L. Čapkem (2010). Na základě stratigrafického umístění keramického materiálu došlo k vyčlenění dvou horizontů (A, B). Horizont A, datovaný ante quem 1243, kdy mělo dojít k vybudování dnes již zaniklého hradního křídla, a horizont B, odrážející dobu existence tohoto hradního křídla, které bylo strženo po roce 1402. S využitím literatury došlo k nastínění stavební podoby hradu a jeho vývoje. Stranou nezůstala ani historie hradu a jeho majitelů. V obou případech byl kladen důraz na období středověku. Sepsán byl i chronologický seznam archeologických akcí v rámci areálu hradu.

Pro následující léta by bylo určitě vhodné vzít v potaz zpracování a vyhodnocení zbytku keramického souboru získaného výzkumem z roku 2006 a jeho uvedení do kontextu jižních Čech.

12. Použité zkratky

atd. – a tak dále

o.p.s. – obecně prospěšná společnost

ST – Strakonice

EVE – estimated vessel equivalent

cm – centimetr

cm² – centimetr čtvereční

č.p. – číslo popisné

pod. – podobně

SJ – stratigrafická jednotka

č. – číslo

tab. – tabulka

kol. – kolektiv

tzv. – tak zvaný

ČSAV – Československá Akademie Věd

okr. – okres

13. Seznam obrázků

Obrázek 1.: Město Strakonice (vytvoreno pomocí programu Google Earth).

Obr. 2.: Město Strakonice s hradem na počátku 18. století (*Kašička – Nechvátal 2014, 278*).

Obr. 3.: Strakonice hrad. Půdorys přízemí hradních budov v základní stavebně – historické analýze (černá značí konstrukce z 13. století (románské a raně gotické), mřížky (mladší fáze gotické výstavby), mřížky kolmo ke konstrukcím (14. a 15. století), ostatní (renesanční, barokní a stavby z 19. a 20. (*Kašička – Nechvátal 2014, 287*).

Obr. 4.: Strakonice – hrad. Zaniklé hradní křídlo ve vztahu k současné podobě hradu podle J. Valkonyho (*Kašička – Nechvátal 2014, 295*).

Obr. 5.: Záchranný archeologický výzkum Strakonice – hrad. Zvýraznění sond (autor L. Čapek).

Obr. 6.: Strakonice – západní díl hradu, pohled z jihu. Dřevoryt j. Willenberg rok 1602 (*Kašička – Nechvátal 2006, 277*).

Obr. 7.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 15, stratigrafická jednotka SJ 15016 (*kresba P. Týlešová – P. Brůžek*).

Obr. 8.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 51, stratigrafická jednotka SJ 51003 (*kresba P. Týlešová*).

Obr. 9.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 51, stratigrafická jednotka SJ 51006 (*kresba P. Brůžek*).

Obr. 10.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 51, stratigrafická jednotka SJ 51003 (*kresba P. Brůžek*).

Obr. 11.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 55, stratigrafická jednotka SJ 55001 (*kresba P. Týlešová*).

Obr. 12.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 71, stratigrafická jednotka SJ 71017 (*kresba P. Týlešová – P. Brůžek*).

Obr. 13.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 7, stratigrafická jednotka SJ 7013 (*kresba P. Týlešová,*).

Obr. 14.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 7, stratigrafická jednotka SJ 7013 (*kresba P. Brůžek*).

Obr. 15.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 7, stratigrafická jednotka SJ 7013 (*kresba P. Brůžek*).

Obr. 16.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 7, stratigrafická jednotka SJ 7013 (*kresba P. Brůžek*).

Obr. 17.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 52, stratigrafická jednotka SJ 52003 (*kresba P. Týlešová,*).

Obr. 18.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 63, stratigrafická jednotka SJ 63011 (*kresba P. Týlešová – P. Brůžek*).

Obr. 19.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 63, stratigrafická jednotka SJ 63003 (*kresba P. Brůžek*).

Obr. 20.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 9, stratigrafická jednotka SJ 9006 (*kresba P. Týlešová – P. Brůžek*).

Obr. 21.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 9, stratigrafická jednotka SJ 9006 (*kresba P. Brůžek*).

Obr. 22.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 7, stratigrafická jednotka SJ 7016 (*kresba P. Týlešová,*).

Obr. 23.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 7, stratigrafická jednotka SJ 7016 (*kresba P. Brůžek*).

Obr. 24.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 9, stratigrafická jednotka SJ 9008 (*kresba P. Týlešová – P. Brůžek*).

Obr. 25.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 8, stratigrafická jednotka SJ 8029 (*kresba P. Týlešová – P. Brůžek*).

Obr. 26.: Strakonice hrad, středověká keramika, stratigrafická jednotka SJ 7016 - 8029 (*kresba P. Brůžek*).

Obr. 27.: Okraje keramických hrnců, skupina 1.

Obr. 28.: Okraje keramických hrnců, skupina 1.

Obr. 29.: Okraje keramických hrnců, skupina 2.

Obr. 30.: Okraje keramických hrnců, skupina 2.

Obr. 31.: Okraje keramických hrnců, skupina 2.

Obr. 32.: Okraje keramických hrnců, skupina 2 a 3.

Obr. 33.: Okraje keramických hrnců, skupina 3 a 12.

Obr. 34.: Okraje keramických hrnců, skupina 12, 13 a 17.

Obr. 35.: Okraje keramických hrnců, skupina 17; okraje keramických zásobnic skupina 7, 8 a 9.

Obr. 36.: Okraje keramických poklic, skupina 1, 2, 3 a 5.

Obr. 37.: Okraje keramických džbánů, skupina 1, 2 a 5; okraje keramických misek, skupina 1 a 3.

Obr. 38.: Výzdoba.

Obr. 39.: Keramické značky

14. Seznam grafů

Graf 1.: Zastoupení keramických tříd v sondě 15, stratigrafická jednotka SJ 15016.

Graf 2.: Poměr typických a atypických fragmentů v sondě 51, stratigrafická jednotka SJ 51006.

Graf 3.: Zastoupení keramických tříd v sondě 51, stratigrafická jednotka SJ 51006.

Graf 4.: Poměr tvarů nádob fragmentů v sondě 51, stratigrafická jednotka SJ 51006.

Graf 5.: Zastoupení okrajů v sondě 51 stratigrafická jednotka SJ. 51006.

Graf 6.: Poměr keramických tříd v sondě 51, stratigrafická jednotka SJ 51003.

Graf 7.: Zastoupení keramických tříd v sondě 54, stratigrafická jednotka SJ 54003.

Graf 8.: Zastoupení okrajů v sondě 54, stratigrafická jednotka SJ 54003.

Graf 9.: Zastoupení zdobených a nezdobených fragmentů v sondě 51, stratigrafická jednotka SJ 54003.

Graf 10.: Zastoupení keramických tříd, sonda 55, stratigrafická jednotka SJ 55001.

Graf 11.: Zastoupení keramických tříd v sondě 71, stratigrafická jednotka SJ 71017.

Graf 12.: Poměr keramických tříd v sondě 7, stratigrafická jednotka SJ 7013.

Graf 13.: Poměrové zastoupení typů keramických nádob v sondě 7, stratigrafická jednotka SJ 7013.

Graf 14.: Poměrové zastoupení tvarů keramických nádob v sondě 7, stratigrafická jednotka SJ 7013.

Graf 15.: Poměr okrajů nádob v sondě 7, stratigrafická jednotka SJ 7013.

Graf 16.: Poměr výzdobných motivů v sondě 7, stratigrafická jednotka SJ 7013.

Graf 17.: Poměr keramických tříd v sondě 52, stratigrafická jednotka SJ 52003.

Graf 18.: Poměr typických fragmentů v sondě 52, stratigrafická jednotka SJ 52003.

Graf 19.: Poměr typů nádob v sondě 52, stratigrafická jednotka SJ 52003.

Graf 20.: Poměr typů okrajů v sondě 52, stratigrafická jednotka SJ 52003.

Graf 21.: Poměr keramických tříd v sondě 13, stratigrafická jednotka SJ 13005.

Graf 22.: Poměr typických zlomků v sondě 13, stratigrafická jednotka SJ 13005.

Graf 23.: Poměr tvarů nádob v sondě 13, stratigrafická jednotka SJ 13005.

Graf 24.: Poměr typů okrajů v sondě 13, stratigrafická jednotka SJ 13005.

Graf 25.: Poměr keramických tříd v sondě 63, stratigrafická jednotka SJ 63011.

Graf 26.: Poměr keramických tříd v sondě 13, stratigrafická jednotka SJ 13006.

Graf 27.: Poměr keramických tříd v sondě 63, stratigrafická jednotka SJ 63003.

Graf 28.: Poměr keramických tříd v sondě 9, stratigrafická jednotka SJ 9006.

Graf 29.: Poměr typických zlomků v sondě 9, stratigrafická jednotka SJ 9006.

Graf 30.: Poměr tvarů nádob v sondě 9, stratigrafická jednotka SJ 9006.

Graf 31.: Poměr typů okrajů v sondě 9, stratigrafická jednotka SJ 9006.

Graf 32.: Poměr keramických tříd v sondě 7, stratigrafická jednotka SJ 7016.

Graf 33.: Poměr typických zlomků v sondě 7, stratigrafická jednotka SJ 7016.

Graf 34.: Poměr typů okrajů v sondě 7, stratigrafická jednotka SJ 7016.

Graf 35.: Poměr zastoupení výzdobných motivů v sondě 7, stratigrafická jednotka SJ 7016.

Graf 36.: Poměr zastoupení keramických tříd v sondě 9 stratigrafická jednotka SJ 9008.

Graf 37.: Poměr zastoupení keramických tříd v sondě 8, stratigrafická jednotka SJ 8029.

Graf 38.: Poměr okrajů - Horizont A.

Graf 39.: Zastoupení keramických tříd – Horizont A.

Graf 40.: Poměr výzdobných motivů – Horizont A.

Graf 41.: Poměr keramických tříd – Horizont B.

Graf 42.: Poměr typických okrajů – Horizont B.

Graf 43.: Poměr výzdobných motivů – Horizont B.

Graf 44.: Zastoupení keramických tříd, Strakonice – hrad.

Graf 45.: Poměr grafitové keramiky, Strakonice – hrad.

Graf 46.: Zastoupení okrajů hrnců, Strakonice – hrad.

Graf 47.: Zastoupení okrajů ostatních nádob, Strakonice – hrad.

Graf 48.: Srovnání zastoupení keramických tříd, Strakonice – hrad.

Graf 49.: Porovnání výzdobných motivů, Strakonice – hrad.

15. Seznam tabulek

Tabulka 1.: Strakonice hrad, Zastoupení keramických tříd.

Tabulka 2.: Strakonice hrad, zastoupení typů okrajů.

Tabulka 3.: Strakonice hrad, zastoupení značek na dnech.

16. Použitá literatura:

Boháčová, I. 1991: Příspěvek k poznání keramiky v pražském prostředí na počátku vrcholného středověku, Archaeologica Pragensia 11, 115 – 137.

Boháčová, I. 1993: Několik poznámek ke studiu (raně) středověké keramiky. Příspěvek do diskuse. Archeologické rozhledy 45, 508 – 518.

Bháčová, I. 1995: Möglichkeiten und Grenzen eines allgemeinen Konsenses aus dem Gebiet des Studiums fruhmittelalterlicher Keramik – Terminologie, Themen, verschiedene Ebenen des Erkenntnisprozesses – zu den Schlüssen aus der Diskussion auf dem 2. Keramischen Kolloquium in Mikulčice. In: Polaček, Lubomir (Hrsg.): Slawische Keramik in Mitteleuropa vom 8. bis zum 11. Jahrhundert. Terminologie und Beschreibung. Brno: Archaologisches Institut der Akademie der Wissenschaften der Tschechischen Republik. Brno, s. 119 – 126.

Boháčová, I. 2009: Pražsky Hrad a Malá Strana v raném středověku a problémy synchronizace jejich vývoje. In: Moździoch, S. (red.): Stare i nowe w średniowieczu. Pomiędzy innowacją a tradycją. Spotkania bytomskie VI, Wrocław: Wydawnictwo Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk, s. 71 – 98.

BRONITSKY, Gordon (1986): The use of materials science techniques

Bridge, A. 1995: Křížové výpravy, Praha.

Břeň, D. – Kašpar, V. – Vařeka, P. 1995: K problematice počítačového zpracování středověké keramiky (Databáze KLASIFIK). Archeologické fórum 4, 36 – 41.

Bubeník, J. – Meduna, P. 1994: Zur fruhmittelalterlichen Keramik in Nord- -West-Bohmen. In: Staňa, Č. (ed.): Slawische Keramik in Mitteleuropa vom 8. bis 11. Jahrhundert. Internationale Tagungen in Mikulčice I. Brno: Archaologisches Institut der Akademie der Wissenschaften der Tschechischen Republik. Brno, s. 183 – 192.

Čapek, L. – Čekalová, M. – Říha, J. 2013: Středověká keramika z Českých Budějovic a možnosti jejího archeometrického studia, Archeologica historica 38/2, 525 – 542.

Čapek, L. – Militký, J. a kol. 2016: Historická radnice v Českých Budějovicích ve světle archeologických výzkumů a rozboru hmotných pramenů. Plzeň – České Budějovice

Čapek, L. 2010: Depoziční a postdepoziční procesy středověké keramiky na parcelách Českých Budějovic. Západočeská univerzita v Plzni, Filozofická fakulta, Katedra archeologie, s 573.

Čapek, L. 2010: Příspěvek k chronologii vrcholně středověké keramiky z českých budějovic, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 23, 239 – 260.

Čapek, L. 2012: Archeologické transformace v městském prostředí, Plzeň.

Čapel, L. 2015: Okruhy studia (středověké) keramiky aneb keramika jako archeologický pramen, , Acta Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni roč. 7, č.. 2, 13 – 38.

Čiháková, J. 1984: Pražská keramika 11. – 13. století. Archaeologia Pragensia 5, s. 257 – 262.

Čiháková, J. 2001: Raně středověká fortifikace na jižní hranice pražského levobřežního podhradí. In: Čiháková, J. (ed.): Mediaevalia archaeologica 3. Pražsky hrad a Malá Strana. Praha: Archeologický ústav AV ČR, s. 29 – 135.

Čiháková, J. 2012: Otázky chronologie pražské raně středověké keramiky. Staletá Praha, roč. 28, č. 2, s. 91 – 121.

Drda M. – Krajíc R. 1983: K metodice třídění středověké keramiky na Táborsku, Archeologia historica 8, 175 – 187.

Durdík, T – Kašička, F. – Nechvátal, B. 1995: Hrady, hrádky a tvrze na Písecku, Písek.

Frolík, J. 1995: Bemerkung zum Studium fruhmittelalterlicher Keramik aus komplizierten stratigraphischen Situationen. In: Polaček, L. (Hrsg.): Slawische Keramik in Mitteleuropa vom 8. bis zum 11. Jahrhundert. Terminologie und Beschreibung. Brno: Archaologisches Institut der Akademie der Wissenschaften der Tschechischen Republik Brno, s. 107 – 118.

Gabriel, F. – Smetana, J. 1983: K vývoji výrobních okruhů červeně malované keramiky v severních Čechách. Archaeologia historica 8, 119 – 138.

Halada, J. 1992: Lexikon české šlechty: Erby, fakta, osobnosti, sídla a zajímavost 1, Praha.

Hejna, A. 1985: Archeologický výzkum areálu hradu ve Strakonících, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 2, 75 – 93.

Hejna, A. 1986: Archeologický výzkum areálu tvrze ve Volyni, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 3, 105 – 130.

Heroutová, M. – Líbal, D. – Vilímková, M. 1967: Strakonický hrad stavebně historický průzkum, Nepsublikovaná zpráva SÚRPMO.

Hojerová, H. 2013: Raně středověké souvrství hradiště Na Jánu v Netolicích. Analýza keramických nálezů ze sondy S1/2000, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Filozofická fakulta, Archeologický ústav s60.

Hojerová, H. 2016: Netolice, Na Jánu, Analýza raně středověkého keramického souboru, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Filozofická fakulta, Archeologický ústav s98.

Hrdlička, L. 1993: Poznámky ke chronologii pražské středověké keramiky. Archeologické rozhledy 45, 93 – 112.

Hroch, M. – Hrochová, V. 1975: Křižáci v Levantě. Praha.

Chlupáč, I – Brzobohatý, R. – Kovanda, – J. Stráník, Z. 2011: Geologická minulost České republiky. Praha.

Kašička, F. – Nechvátal, B. 2014: Hrady, hrádky a tvrze na Strakonicku, Blatensku a Vodňansku, Strakonice.

Kozák, I. 2009: Atlas půd České republiky, 2. upravené vydání, Praha.

Krajíc, R. 2003: První sídlištní objekt ze 13. století v Bechyni, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 16, 195 – 220.

Kuthan, J. 1985: Středověká architektura v jižních Čechách do poloviny 13. století.

Macháček, J. 2001: Studie k velkomoravské keramice. Metody, analýzy a syntézy, modely. Brno: Ústav archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity.

Mencl, V. 1985: Počátky středověké architektury v jihozápadních Čechách, Zprávy památkové péče 20, Praha.

Menclová, D. 1972: České hrady, Díl druhý. Praha.

Michálek, J. 1986b: Záchraný výzkum ve Vodňanech, okr. Strakonice, část 2 pokračování výzkumu v roce 1981, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 3, 17 – 73.

Michálek, J. – Fröhlich, J. 1988: Mladohradištní pohřebiště ve Strakonících, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 5, 95 – 108.

Michálek, J. 1986a: Záchraný výzkum ve Vodňanech, okr. Strakonice, část 1 Výzkum v roce 1979, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 3, 29 – 53.

Michálek, J. 2006: Pravěké nálezy v areálu NKP strakonický hrad – archeologické výzkumy v letech 1937 – 2006.

Michálek, J. 2008: Pravěké nálezy v areálu národní kulturní památky strakonický hrad, archeologické výzkumy a nálezy v letech 1937 – 2006, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 21, 239 – 260.

Milsimerová, B. 2014: Strakonický hrad – studna, Záchraný archeologický výzkum, Nálezová zpráva o záchraném archeologickém výzkumu v rámci revitalizace strakonického hradu – II. etapa I. Terénní část, Plzeň

Nechvátal, B. 1999: Radomyšl. Raně středověké pohřebiště. Praha.

Nekuda, V. – Reichertová, K. 1968: Středověká keramika v Čechách a na Moravě. Brno.

Nováček, K. – Teour, M. 2003: Možnosti využití databázových systémů pro zpracování keramického materiálu. Formalizovaná deskriptivní databáze KLASIKER, nestránkováno.

Pavlu, I. 1971: Pražská keramika 12. – 13. století. Praha: Univerzita Karlova (Praehistorica 4).

Poláček, L. 1995: Altes Gliederungssystem der Mikulčice Keramik. In: Poláček, L. (ed.): Slawische Keramik im Mitteleuropa vom 8. bis 11. Jahrhundert II. Terminologie und Beschreibung. Brno: Archaeologisches Institut der Akademie der Wissenschaften der Tschechischen Republik Brno, s. 131 – 195.

Poláček, L. ed. 1995: Slawische Keramik im Mitteleuropa vom 8. bis 11. Jahrhundert II. Terminologie und Beschreibung. Brno: Archaeologisches Institut der Akademie der Wissenschaften der Tschechischen Republik Brno.

Procházka, R. – Peška, M. 2007a: Základní rysy vývoje brněnské keramiky ve 12. – 13./14. století. Přehled výzkumů 48, 143 – 232.

- Procházka, R. – Peška, M. 2007: Deskriptivní systém brněnské keramiky. Příloha 1, Přehled výzkumů 48, Brno, 234 – 270.*
- Procházka, R. – Peška, M. 2007a: Základní rysy vývoje brněnské keramiky ve 12.–13./14. století. Přehled výzkumů 48, s. 143 – 232.*
- Richter, M. 1982: Hradištko u Davle, městečko ostrovského kláštera. Praha.*
- Richter, M. – Krajčíc, R. 2011: Sezimovo Ústí – archeologie středověkého poddanského města. 2. Levobřežní předměstí – archeologický výzkum 1962 – 1988. Písek.*
- Salač, V. 1998: Keramika jako archeologický pramen, Archeologické rozhledy L, 7 – 15.*
- Sedláček, A. 1897: Hrady, zámky a tvrze království českého, díl XI (Prácheňsko). Praha*
- Staňa, Č. ed. 1995: Slawische Keramik im Mitteleuropa vom 8. bis 11. Jahrhundert I. Terminologie und Beschreibung. Brno: Archaologisches Institut der Akademie der Wissenschaften der Tschechischen Republik Brno.*
- Svoboda, M. 2010: Páni ze Strakonice, Vládcí Prácheňska a dobrodinci Johanitů, Praha.*
- Valkony, J. 2008: Nová zjištění k vývoji ostrožny strakonického hradu ve středověku, Archeologické výzkumy v jižních Čechách, 21, 303 – 3016*
- Varadzin, L. 2010: Hrnčířská výroba ve východní části střední Evropy 6. – 13. století v archeologických pramenech, Archeologické rozhledy LXII, 17 – 71.*
- Varhaník, J. 1995: Neznámý prostor strakonického hradu, Průzkumy památek II., 77 – 84.*
- Vařeka, P. 1998: Proměny keramické produkce vrcholného a pozdního středověku v Čechách, Archeologické rozhledy L, 123-137.*
- Vlček, V. (ed.) 1984: Zeměpisný lexikon ČSR. Praha.*
- Waldstein-Wartenberg, B. 2008: Řád johanitů ve středověku: kulturní dějiny řádu, Praha.*
- Zápotocký, M. 1978: Středověká keramika ze severočeského Polabí. Morfologie a relativní chronologie. Památky archeologické 69, 171 – 238.*

16.1. Prameny

Milsimerová, B. 2014: Strakonický hrad – studna, Záchranný archeologický výzkum, Nálezová zpráva o záchranném archeologickém výzkumu v rámci revitalizace strakonického hradu – II. etapa I. Terénní část, Plzeň.

Valkony, J. 2006: Zpráva o záchranném archeologickém výzkumu, Strakonice – hrad, Strakonice.

16.2. Internetové zdroje

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Voly%C5%88ka> [citováno 26.1.2017 15:25].

<http://www.strakonice.eu/content/poloha> [citováno 26.1.2017 15:20].

17. Přílohy

17. 1. Popis stratigrafických jednotek

V rámci této kapitoly jsou uvedeny popisy jednotlivých stratigrafických jednotek sond uvedených v předcházející kapitole. Text této kapitoly je převzat z (*Valkony 2006, 16 – 70*). Z důvodu obsáhlosti a zpřehlednění této části došlo k úpravě formátu a řádkování,

Sonda 7

7001

hnědožlutá-středně ulehlá-písek hlinitý-četné kamínky, fragmenty cihel

Mocnost (cm), sklon, hranice: 20, rovný jasná

Interpretace: Svrchní navážka

7002

šedohnědá-středně ulehlá-písek hlinitý-drobné valounky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8, rovný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

7003

Šedobílá-středně ulehlá-písek hlinitý-maltová drť, ostrohranné kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 14, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

7004

šedohnědá-středně ulehlá-písek hlinitý-občasné uhlíky, drobné kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: , mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

7005

šedá-středně ulehlá-písek hlinitý-kamínky, fragmenty cihel, uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 140, strmý, ostrá

Interpretace: výplň mladého liniového výkopu

7007

šedá-kyprá-píscitá hlína-četné kameny, uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 5, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

7008

šedobílá-středně ulehlá-píscitá hlína-fragmenty malty, kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 2, mírná, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

7009

šedohnědá-středně ulehlá-píscitá hlína-četné fragmenty cihel, kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 4-6, rovný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

7010

šedohnědá, bíle probarvená-středně ulehlá-písek hlinitý-drcená malta, uhlíky, kameny četné

Mocnost (cm), sklon, hranice: 32 cm, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

7011

žlutobílá-středně ulehlá-písek hlinitá-kamínky, fragmenty malty

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

7013

černohnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-uhlíky, kamínky, velmi četná keramika

Mocnost (cm), sklon, hranice: 14, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

7016

středně hnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-kameny nad 30%

Mocnost (cm), sklon, hranice: 36, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

7017

šedohnědá-středně ulehlá-písčítý jíl-kameny do 3 cm. uhlíky ojediněle do 0,5 cm

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

7018

žlutohnědá-středně ulehlá-šterk hlinitý-velmi četné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 40, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

7019

světle hnědošedá-středně ulehlá-písčítá hlína- četné kameny, fragmenty cihel, pecky malty

Mocnost (cm), sklon, hranice: 160, strmý, ostrá

Interpretace: výplň výkopu pro vodovod

Sonda 8

8001

okrovošedá-ulehlá-písčítá hlína-četné valounky do 10 cm

Mocnost (cm), sklon, hranice: 10 cm, mírný ostrá

Interpretace: podsyp recentní dlažby

8002

šedá-středně ulehlá-písek hlinitý-fragmenty cihel, kameny, uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 140, strmý, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8003

Šedožlutá-kyprá-písek hlinitý-kameny, ojediněle uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8004

šedočerná-středně ulehlá-písčítá hlína-četné kameny, ojediněle uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8005

šedobílá-středně ulehlá-písčítá hlína- zlomky cihel, kameny do 10 cm, maltová drť

Mocnost (cm), sklon, hranice: 15, mírný, jasná

Interpretace: vyrovnávací vrstva tvořená stavební destrukcí

8006

hnědočerná-středně ulehlá-písčítá hlína-kamínky, velmi četné uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 4, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

8007

žlutobílá-středně ulehlá-písek hlinitý-valounky, maltová drť

Mocnost (cm), sklon, hranice: 32, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8009

tmavě šedočerná-kyprá-písčítá hlína-uhlíky, popel

Mocnost (cm), sklon, hranice: 4, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8011

hnědá-středně ulehlá-písčitý jíł-uhlíky, organické příměši, kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 5, rovný, ostrá

interpretace: kulturní vrstva

8012

žlutobílá-kyprá-písek hlinitý-maltová dř, kameny, uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 15, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8013

šedobílá-středně ulehlá-písčitá hlína-velké bloky malty, kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 36, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8014

hnědá-středně ulehlá-písek hlinitý-kameny do 2 cm, uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: ?, strmý, nejasná

Interpretace: výplň výkopu pro zeď

8016

tmavé hnědá-kyprá-písčitá hlína-uhlíky, kameny do 3 cm

Mocnost (cm), sklon, hranice: 2, rovný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8017

bílá-středně ulehlá-písek hlinitý-vápenná malta, kamínky, uhlíky ojedinělé

Mocnost (cm), sklon, hranice: 10, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8018

černohnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-velmi četné kameny do 20 cm

Mocnost (cm), sklon, hranice: 18, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8019

šedočerná-středně ulehlá-písčítá hlína-četné kameny do 15 cm,

Mocnost (cm), sklon, hranice: 15, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8020

Červená-středně ulehlá-vypálená písčítá hlína-mazanice, uhlíky, kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 4, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

8021

černá-kyprá-písčítá hlína-uhlíky, popel

Mocnost (cm), sklon, hranice: 6-12, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8022

bíločervená-ulehlá-do 3cm-velmi drobné kamínky, rozmočená vypálená hlína

Mocnost (cm), sklon, hranice: do 3, rovný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

8023

bělošedá-středně ulehlá-písčítý jíł-kameny, fragmenty malty

Mocnost (cm), sklon, hranice: 4, rovný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8024

šedohnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-kameny, uhlíky, fragmenty mazanice

Mocnost (cm), sklon, hranice: 18, strmý, ostrá

Interpretace: výplň kůlové jamky

8026

Šedohnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-kameny, uhlíky, fragmenty mazanice

Mocnost (cm), sklon, hranice: 22, strmý, ostrá

Interpretace: výplň kůlové jamky

8029

žlutohnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-četné ostrohranné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 28, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8030

tmavě šedá-středně ulehlá-písčítá hlína-kameny, rozptýlené uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 14, mírný, jasná

Interpretace: vrstva starší než veškeré stavební konstrukce

8031

světle hnědobílá-středně ulehlá-písčítý jíl-drobné proplástky světlejšího jílu

Mocnost (cm), sklon, hranice: 2-4, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

8032

středně hnědá-středně ulehlá-písčítý jíl-četné ostrohranné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 34, mírný, jasná

Interpretace: zahliněné kontaminované podloží

8033

okrovohnědá-pevná-kámen

Mocnost (cm), sklon, hranice: ?

Interpretace: skalní geologické podloží

Sonda 9

9001

žlutošedá-středně ulehlá-písek hlinitý-četné valounky do 10 cm

Mocnost (cm), sklon, hranice: 10, rovný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

9002

šedožlutá-kyprá-písek hlinitý-kameny do 10 cm

Mocnost (cm), sklon, hranice: 20, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

9003

černá-kyprá-písek hlinitý-četné kameny, ojediněle uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8, prudký, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

9004

šedobílá-středně ulehlá-písek hlinitý-četné valounky, maltové pecky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 5-30 cm, mírný, jasná

Interpretace: vyrovnávací vrstva

9005

šedožlutá-středně ulehlá-písek hlinitý-četné valounky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

9006

šedá-středně ulehlá-písek hlinitý-kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

9007

šedozelená-ulehlá-písčítý jíl-úlomky ostrohranných kamenů

Mocnost (cm), sklon, hranice: 16, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

9008

tmavě šedá-středně ulehlá-písčítý jílů-občasně uhlíky, ojediněle kameny do 5 cm

Mocnost (cm), sklon, hranice: 10, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

9009

šedozelená-středně ulehlá-písčítý jíl-ojediněle uhlíky do 1 cm, drobné kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 20, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

9010

středně šedá-středně ulehlá-písčítý jíl-ojediněle uhlíky, nahodile kameny do 10 cm

Mocnost (cm), sklon, hranice: 15, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

9011

žlutohnědá-středně ulehlá-ulehlá-jíl, ostrohranné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: neznámé

Interpretace: geologické podloží

9012

světle šedá-středně ulehlá-písek jílovitý

Mocnost (cm), sklon, hranice: 2-4 cm, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

9014

zelenožlutá-středně ulehlá-písčitý jíl-četné ostrohranné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 10-12, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

9015

žlutohnědá-tvrdá-skála

Mocnost (cm), sklon, hranice: neznámé

Interpretace: skalní geologické podloží

9016

zelená, místy červeně probarvená-ulehlá-písčitý jíl

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

Sonda 13

13001

šedožlutá-středně ulehlá-písek-kameny, fragmenty, cihel

Mocnost (cm), sklon, hranice: 10-20, mírný, jasná

Interpretace: podsyp dlažby

13002

žlutošedá-středně ulehlá-písečité hlína-četné ostrohranné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 22, rovný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

13003

žlutá-kyprá-písek-drobné kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12, rovný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

13004

tmavě šedá-středně ulehlá-písečité hlína-kameny, uhlíky rozptýlené

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8-12, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

13005

šedozelená-středně ulehlá- písčitá hlína-drobné kamínky, rozptýlené uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 38 cm, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

13006

šedá-středně ulehlá-písčitá hlína-kamínky, drobné úlomky cihel

Mocnost (cm), sklon, hranice: 16, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

13007

šedobílá-středně ulehlá-písek hlinitý-četné ostrohranné kameny, maltová dř

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12, rovný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

13008

bílá-středně ulehlá-písek hlinitý-kamínky, úlomky malty

Mocnost (cm), sklon, hranice: 16, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

13009

tmavá-kyprá-písčitá hlína

Mocnost (cm), sklon, hranice: 30, rovný, ostrá

Interpretace: kontaminované zvětralé podloží

13010

šedočerná-kyprá-písčítá hlína

Mocnost (cm), sklon, hranice: neznámé

Interpretace: kulturní vrstva

13011

šedobílá-středně ulehlá-písek hlinitý-kameny ostrohranné

Mocnost (cm), sklon, hranice: neznámé

Interpretace: kulturní vrstva

13012

šedá-středně ulehlá-písčítá hlína-drobné kamínky, rozptýlené uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

13013

tmavě hnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-kamínky, rozptýlené uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 42, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

13014

šedozelená-středně ulehlá-písčítý jíl-kamínky četné

Mocnost (cm), sklon, hranice: 6-30, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

13015

tmavé šedá-středně ulehlá-písek hlinitý-kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 6, rovný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

13016

světle hnědá-středně ulehlá-písek hlinitý-kamínky, rozptýlené uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 30, rovný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

13018

šedobílá-středně ulehlá-písek hlinitý-četné kameny, maltová drť

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12, nejistý, neznámá

Interpretace: kulturní vrstva

13019

Šedobílá-středně ulehlá-písek hlinitý- maltová drť, velmi četné ostrohranné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 4, rovný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

13020

žlutohnědá-středně ulehlá-písčítý jíl-kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: neznámé

Interpretace: kulturní vrstva

13021

černá-kyprá-písek hlinitý-uhlíky, drobné kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 10, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

13022

šedozelená- ulehlá-písčítý jíl-velmi četné ostrohranné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 30, prudký, jasná, místy nejistá

Interpretace: kulturní vrstva

13023

tmavě šedá-středně ulehlá-písčítá hlína

Mocnost (cm), sklon, hranice: 58, neznámý, neznámá

Interpretace: kulturní vrstva

Sonda 15

15001

hnědá-středně ulehlá-písek jílovitý-kameny, fragmenty cihel

Mocnost (cm), sklon, hranice: 30, rovný, jasná

Interpretace: svrchní zašlapaná vrstva

15002

světle šedožlutá-středně ulehlá-písek hlinitý

Mocnost (cm), sklon, hranice: 4-8, rovný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

15003

bělošedá-středně ulehlá-maltová dř, ostrohranné kameny, písek

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

15004

šedá-středně ulehlá-písčítá hlína

Mocnost (cm), sklon, hranice: 2, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

15005

šedobílá-středně ulehlá-písek hlinitý-četné ostrohranné kameny, maltová dř

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12, rovný, jasná Interpretace: kulturní vrstva

15006

šedá-středně ulehlá-písčítý jíł

Mocnost (cm), sklon, hranice: 2, rovný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

15007

bílá-středně ulehlá-písek hlinitý-kamínky, úlomky malty

Mocnost (cm), sklon, hranice: 16, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

15008

tmavě šedá-středně ulehlá-písčítá hlína

Mocnost (cm), sklon, hranice: 58, neznámý, neznámá

Interpretace: kulturní vrstva

15009

žlutohnědá-středně ulehlá-písek jílovitý

Mocnost (cm), sklon, hranice: 30, mírný, ostrá

Interpretace: zvětralé podloží

15010

šedočerná-středně ulehlá-písčítá hlína-četné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8, rovný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

15011

tmavě hnědočerná-ulehlá-písčítá hlína-velmi četná keramika, řídké velké kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8-12, mírný, jasná

Interpretace: zánikový horizont zdi 15013

15012

bíločerno-žlutohnědá, probarvená-středně ulehlá-písčítá hlína-kameny ostrohranné i valony, maltová drť

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12, mírný, jasná

Interpretace: zánikový horizont zdi 15013

15015

zelenohnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-četné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 20, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

15016

tmavě hnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-kameny ojediněle

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

15017

tmavě šedá-středně ulehlá-písek hlinitý-rozptýlené ostrohranné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8, nejistá, nedokopáno

Interpretace: kulturní vrstva

15018

žlutohnědá-středně ulehlá-písek hlinitý

Mocnost (cm), sklon, hranice: 40m, strmý, jasná

Interpretace: základový vkop pro zeď 15013

Sonda 51

51001

šedohnědá-středně ulehlá-písek-valounky, fragmenty cihel

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8 mírný až prudký, jasná

Interpretace: svrchní zašlapaná vrstva

51002

hnědočerná-středně ulehlá-písčítá hlína-kameny, četné větší uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 2, rovný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

51003

světle hnědá-středně ulehlá.-písčítá hlína-četné kameny,

Mocnost (cm), sklon, hranice: 4-20, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

51004

středně hnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-drobné fragmenty cihel, kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 26, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

51005

tmavě černohnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-ostrohranné kameny, uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 16, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

51006

šedobílá-středně ulehlá-písek hlinitý-kameny fragmenty cihel, úlomky malty

Mocnost (cm), sklon, hranice: 50, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

51007

žlutohnědá-pevná-skála

Mocnost (cm), sklon, hranice: neznámé

Interpretace: skalnaté geologické podloží

51008

tmavě hnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-četné kameny, valouny, fragmenty cihle

Mocnost (cm), sklon, hranice: 72, strmý, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

51012

hnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-drobné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 4, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

51013

hnědá-středně ulehlá-písek-valounky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12, mírný, ostrá

Interpretace: výplň výkopu pro vodovodní potrubí

51014

žlutohnědá-pevná-skála

Mocnost (cm), sklon, hranice: neznámé

Interpretace: skalnaté geologické podloží

51015

černohnědá-středně ulehlá-písčité hlína

Mocnost (cm), sklon, hranice: neznámé

Interpretace: kulturní vrstva

Sonda 52

52001

žlutohnědá-středně ulehlá-písek-valounky,

Mocnost (cm), sklon, hranice: 5 mírný až prudký, jasná

Interpretace: svrchní zašlapaná vrstva

52002

světle červenohnědá-středně ulehlá-písčité hlína-kameny, mazanice

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12-24, rovný, jasná

Interpretace: zánikový horizont středověké pece

52003

hnědožlutá-ulehlá-písčité jíly

Mocnost (cm), sklon, hranice: 26, mírný, ostrá

Interpretace: zánikový horizont středověké pece

52004

světle šedohnědá-středně ulehlá-písčité

Mocnost (cm), sklon, hranice: neznámé

Interpretace: kulturní vrstva

52006

šedobílohnědá-ulehlá-písčítá hlína-kameny, fragmenty cihel, uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

Sonda 54

54001

šedohnědá-středně ulehlá-písek-valounky, fragmenty cihel

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8 mírný až prudký, jasná

Interpretace: svrchní zašlapaná vrstva

54002

žlutohnědá-středně ulehlá-písek-valounky, fragmenty cihel

Mocnost (cm), sklon, hranice: 26 mírný až prudký, jasná

54003

černohnědá-kyprá-písčítá hlína-řídce kameny, fragmenty uhlíků

Mocnost (cm), sklon, hranice: 24, mírný, jasná

54004

hnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-kameny, valounky, rozptýlené uhlíky, velmi řídké fragmenty mazanic

Mocnost (cm), sklon, hranice: 14, mírný, ostrá

54005

okrovohnědá-středně ulehlá-šterk hlinitý-četné ostrohranné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 90, strmý, ostrá

Interpretace: výplň liniového výkopu

54007

okrovohnědá-středně ulehlá-šterk hlinitý-četné ostrohranné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 94, strmý, ostrá

Interpretace: výplň liniového výkopu

54010

žlutohnědá-pevná-skála

Mocnost (cm), sklon, hranice: neznámé

Interpretace: skalnaté geologické podloží

54012

šedá- středně ulehlá- písčitohlinitá-velmi četné kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 100, strmý, ostrá

Interpretace: zásyp výkopu pro středověké topeniště

54014

šedohnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-drobné kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 16, strmý, ostrá Interpretace: výplň kúlové jamky

54016

šedohnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-drobné kamínky, uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 18, strmý, ostrá

Interpretace: výplň kůlové jamky

54018

Šedohnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-drobné kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 16, strmý, ostrá

Interpretace: výplň kůlové jamky

Sonda 55

55001

šedohnědá-středně ulehlá-písek-valounky, fragmenty cihel

Mocnost (cm), sklon, hranice: 6, mírný, jasná

Interpretace: svrchní zašlapaná vrstva

55002

hnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 10, mírný, jasná

Interpretace: kulturní vrstva

55003

hnědá, červenooranžově probarvená- ulehlá- písčítá hlína, kamínky, mazanice

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8-10, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

55004

tmavě hnědočerná- středně ulehlá-písčítá hlína-drobné kamínky, uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 5, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

55005

hnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-velmi četné ostrohranné kameny do 10 cm

Mocnost (cm), sklon, hranice: 112 cm, strmý, ostrá

Interpretace: zásyp výkopu pro vodovodní potrubí

55007

zelenookrová-ulehlá-písek hlinitý-drobné kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 4-6, rovný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

55008

tmavě šedočerná-středně ulehlá-písčítá hlína- drobné kousky mazanice, kamínky, valounky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 30-40, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

55009

hnědočervená, probarvená- středně ulehlá- písčítá hlína-uhlíky, řídce kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 20, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

55011

hnědošedá-středně ulehlá-písčítá hlína-kameny, fragmenty mazanice

Mocnost (cm), sklon, hranice: 58, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

55012

šedohnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-kamínky, ojedinělé uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 10-12 cm, rovný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

55014

šedá-středně ulehlá-písčítá hlína-kamínky,

Mocnost (cm), sklon, hranice: 38, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

55015

žlutohnědá-pevná-skála

Mocnost (cm), sklon, hranice: neznámé

Interpretace: skalnaté geologické podloží

55017

šedohnědá-středně ulehlá-písčítá hlína, ostrohranné kameny, uhlíky, bronzovina

Mocnost (cm), sklon, hranice: 56, mírný, ostrá

Interpretace: zánikový horizont středověké pícky

55019

šedá- červeně probarvená-písek hlinitý

Mocnost (cm), sklon, hranice: 2, rovný, ostrá

Interpretace: propálená jílovitá krusta

55020

hnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-velmi četné ostrohranné kameny do 10 cm

Mocnost (cm), sklon, hranice: 112 cm, strmý, ostrá

Interpretace: zásyp výkopu pro vodovodní potrubí

Sonda 63

63001

hnědookrová-středně ulehlá-písčítá hlína-drobné kamínky, uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 6, rovný, jasná

Interpretace: zašlapaná svrchní vrstva

63002

tmavě hnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-četné kamínky, řídce oblázky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 10, mírný, ostrá

Interpretace: kulturní vrstva

63003

Šedobílá-středně ulehlá- písek hlinitý-drcená malta, kameny,

Mocnost (cm), sklon, hranice: 16, mírný, ostrá

Interpretace: zásyp středověké cisterny

63004

tmavě hnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-fragmenty cihel, kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8, mírný, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

63005

žlutookrová-středně ulehlá-písek-drobné valounky

Mocnost (cm), sklon, hranice: do 24, prudký, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

63006

červenohnědá-písečtá hlína-četné prejzy, kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 20, rovný, ostrá

Interpretace: zásyp středověké cisterny

63007

šedohnědá-středně ulehlá-písek hlinitý-drobné valounky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 12-14, rovný, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

63010

šedohnědá-středně ulehlá-šterkopísek hlinitý-kameny, fragmenty malty

Mocnost (cm), sklon, hranice: 24, mírný, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

63011

středně hnědá- středně ulehlá-šterk hlinitý-valouny do 10 cm, velmi řídké uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: ?

Interpretace: zásyp středověké cisterny

63012

hnědá-středně ulehlá-písčítá hlína-velmi četné ostrohranné kameny do 10 cm

Mocnost (cm), sklon, hranice: 112 cm, strmý, ostrá

Interpretace: zásyp výkopu pro vodovodní potrubí

63014

šedá-kyprá-písčítá hlína-kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 14, strmý, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

Sonda 71

71001

hnědookrová-středně ulehlá-písčítá hlína-drobné kamínky, uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 10, rovný, jasná

Interpretace: zašlapaná svrchní vrstva

71003

hnědookrová-středně ulehlá-písčítá hlína-drobné kamínky, uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 14, rovný, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71004

šedobílá-středně ulehlá- písek hlinitý-drcená malta, kameny,

Mocnost (cm), sklon, hranice: 16, mírný, ostrá

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71006

Červenohnědá-písčítá hlína-četné prejzy, kameny

Mocnost (cm), sklon, hranice: 20, rovný, ostrá

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71007

žlutookrová-středně ulehlá-písek,drobné valounky

Mocnost (cm), sklon, hranice: do 24, prudký, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71008

Okrová-středně ulehlá- písek hlinitý, kamínky, maltová drť

Mocnost (cm), sklon, hranice: 2-4, mírný, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71009

šedá-středně ulehlá-písčítá hlína-kamínky uhlík

Mocnost (cm), sklon, hranice: 18, mírný, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71010

žlutookrová-kyprá-písek-valounky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 8, mírný, ostrá

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71011

šedá-středně ulehlá-písčítá hlína-kameny, malta

Mocnost (cm), sklon, hranice: 14, mírný, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71013

středně hnědá- středně ulehlá-štěrk hlinitý-valouny do 10 cm, velmi řídké uhlíky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 52, mírný, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71014

šedá-kyprá-písčítá hlína-kamínky

Mocnost (cm), sklon, hranice: 14, strmý jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71015

šedá-kyprá-písčítá hlína-kamínky (hrubozrnější než 71014)

Mocnost (cm), sklon, hranice: 30, rovný, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71016

šedohnědá-středně ulehlá-štěrkopísek

Mocnost (cm), sklon, hranice: 16-18, rovný, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71017

středně hnědá-středně ulehlá-jílovitý štěrkopísek-četné kameny do 12 cm

Mocnost (cm), sklon, hranice: 52, ostrý, jasná

Interpretace: zásyp středověké cisterny

71018

žlutohnědá-pevná-skála

Mocnost (cm), sklon, hranice: neznámé

Interpretace: geologické podloží

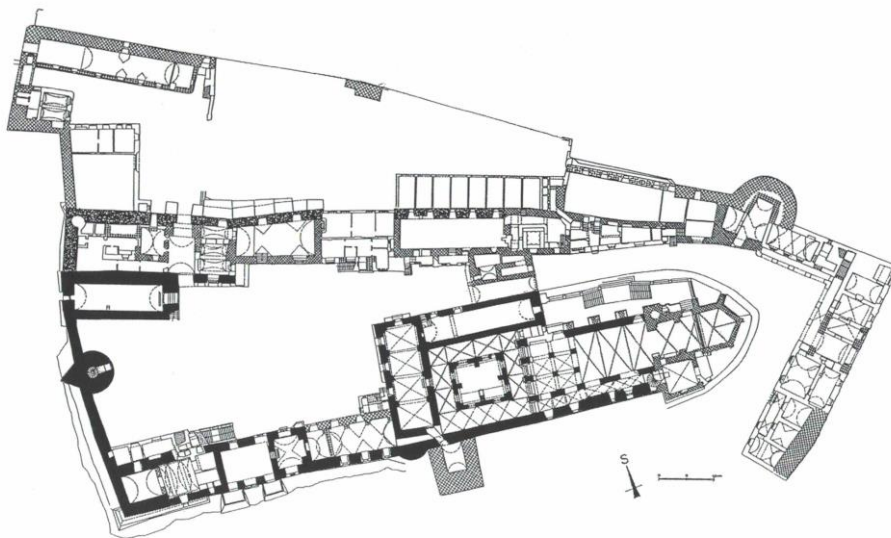
17.2. Obrazová příloha



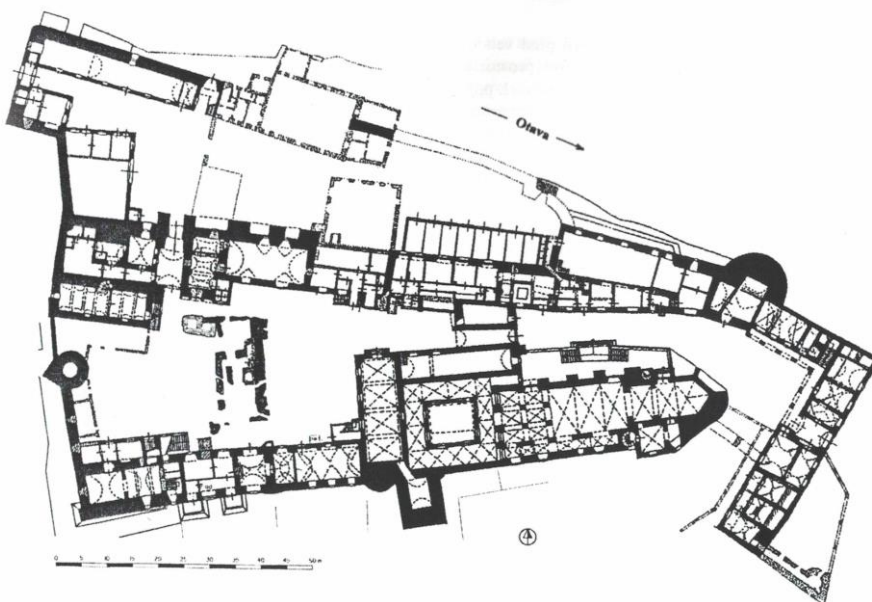
Obrázek 1.: Město Strakonice (vytvoreno pomocí programu Google Earth).



Obr. 2.: Město Strakonice s hradem na počátku 18. století (Kašička – Nechvátal 2014, 278).



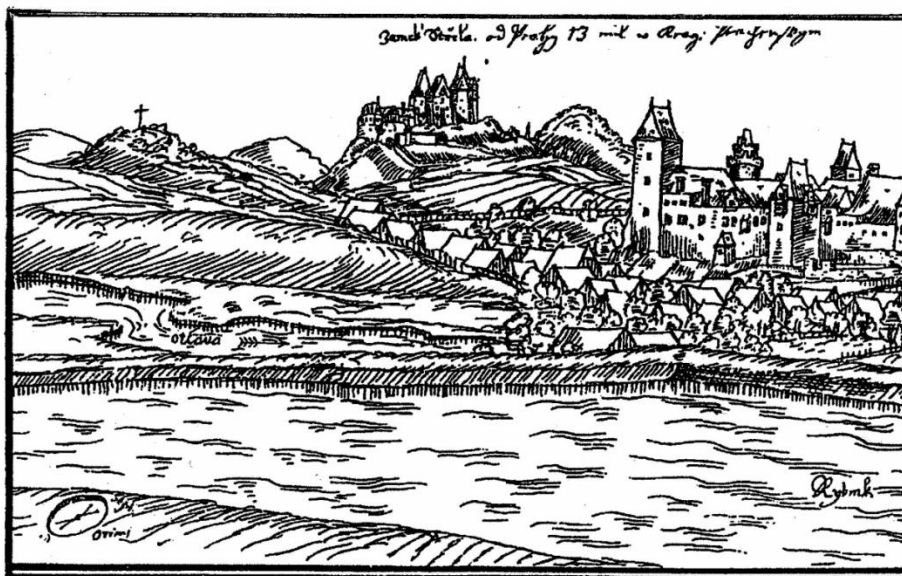
Obr. 3.: Strakonice hrad. Půdorys přízemí hradních budov v základní stavebně – historické analýze (černá značí konstrukce z 13. století (románské a raně gotické), mřížky (mladší fáze gotické výstavby), mřížky kolmo ke konstrukcím (14. a 15. století), ostatní (renesanční, barokní a stavby z 19. a 20. (Kašička – Nechvátal 2014, 287).



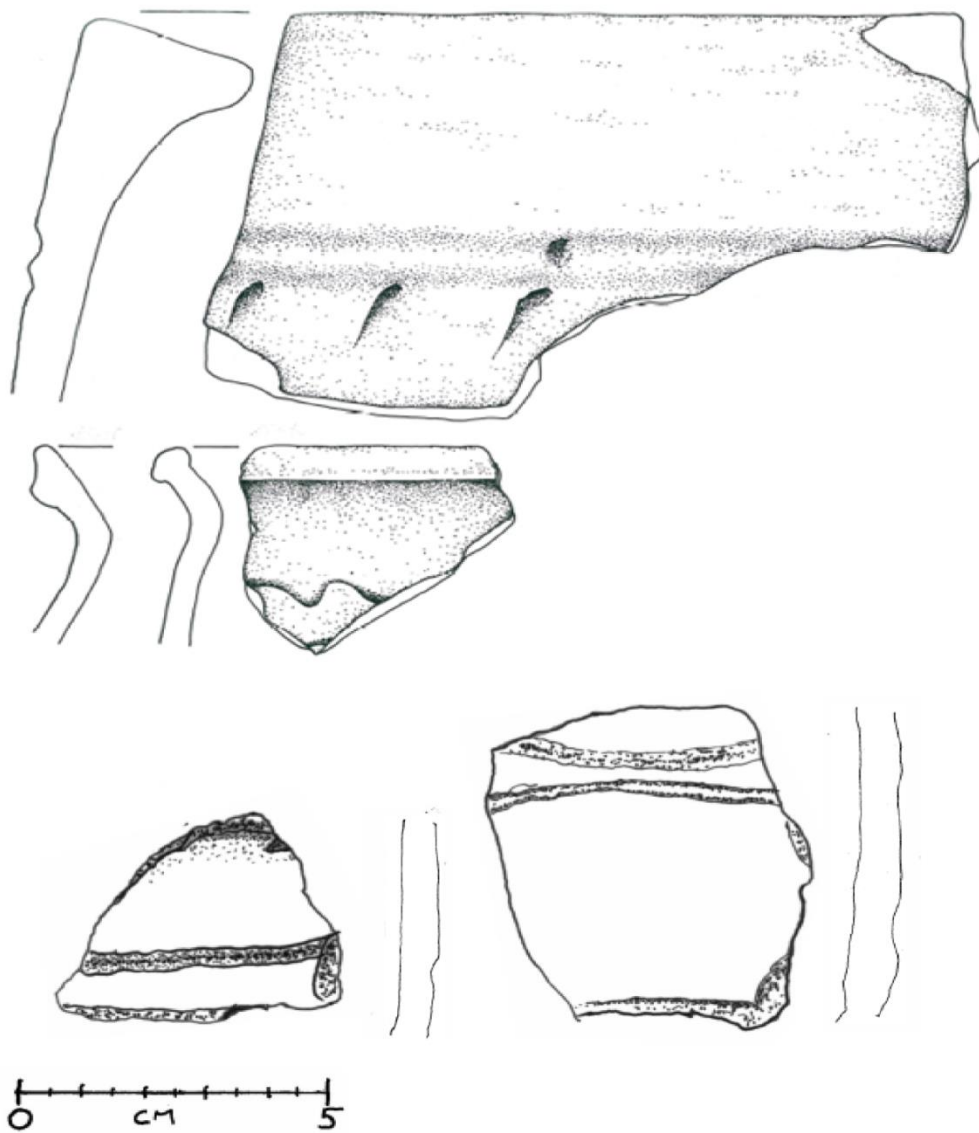
Obr. 4.: Strakonice – hrad. Zaniklé hradní křídlo ve vztahu k současné podobě hradu podle J. Valkonyho (Kašička – Nechvátal 2014, 295).



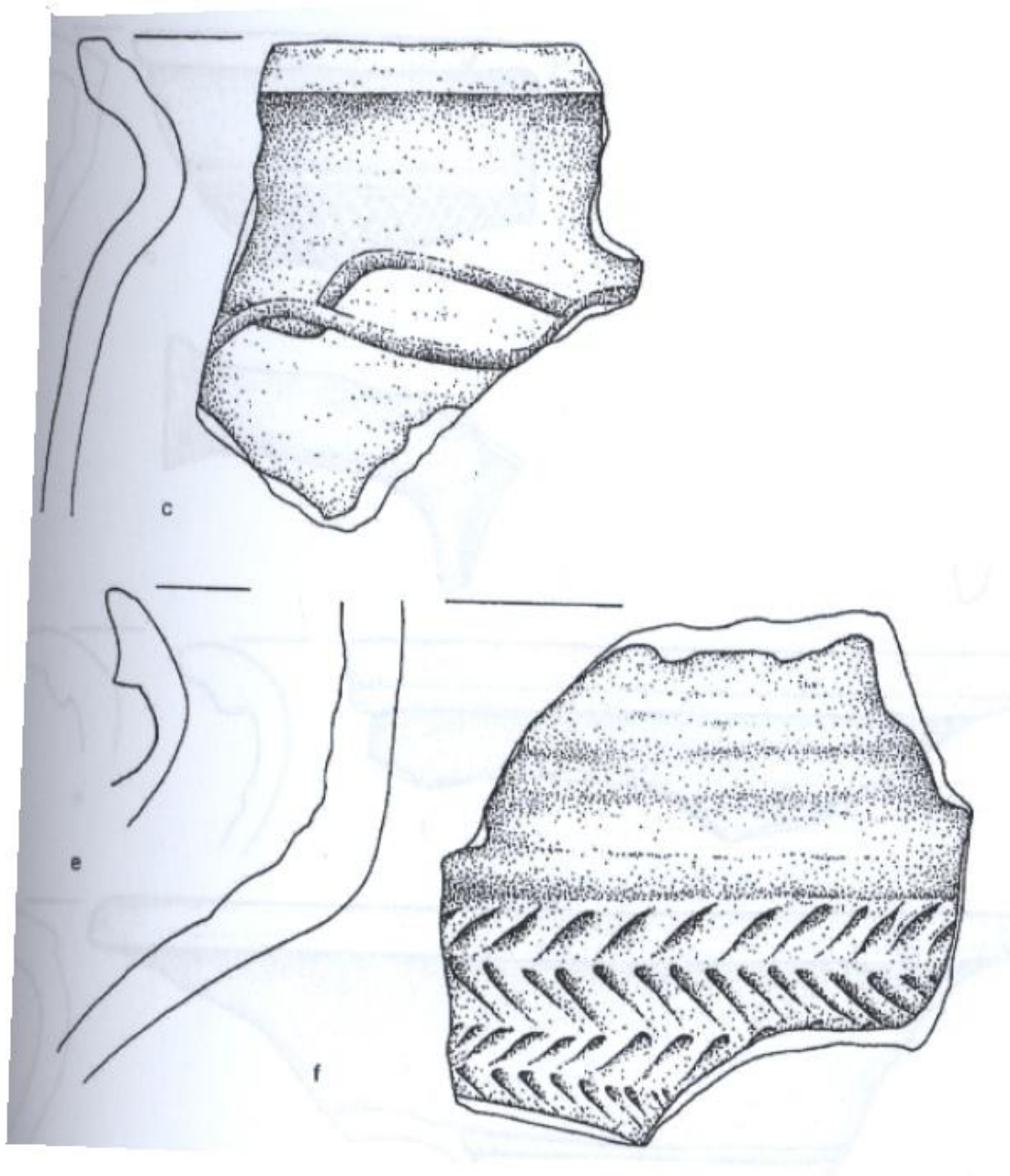
Obr. 5.: Záchranný archeologický výzkum Strakonice – hrad. Zvýraznění sond (autor L. Čapek).



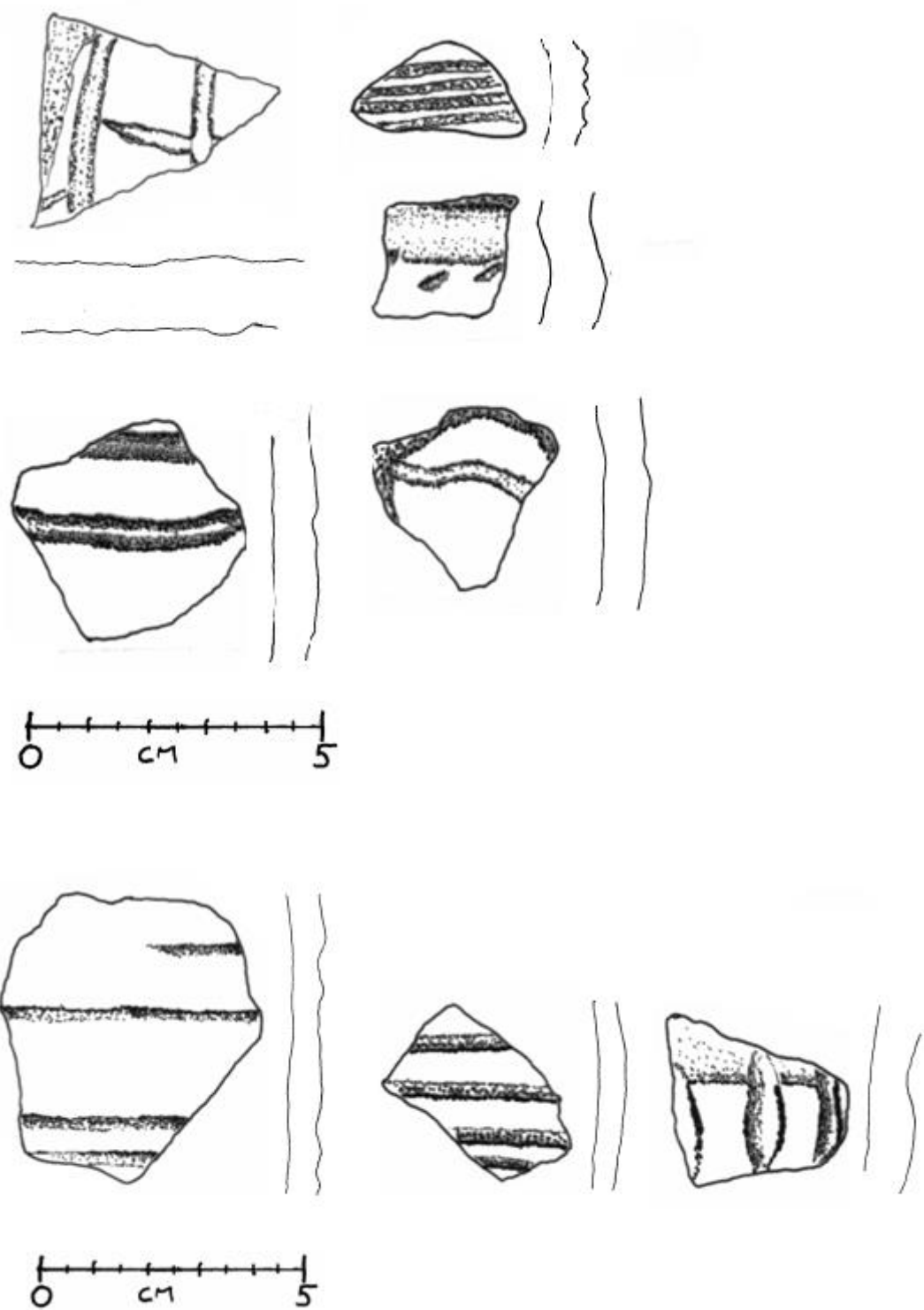
Obr. 6.: Strakonice – západní díl hradu, pohled z jihu. Dřevoryt j. Willenberg rok 1602 (Kašička – Nechvátal 2006, 277).



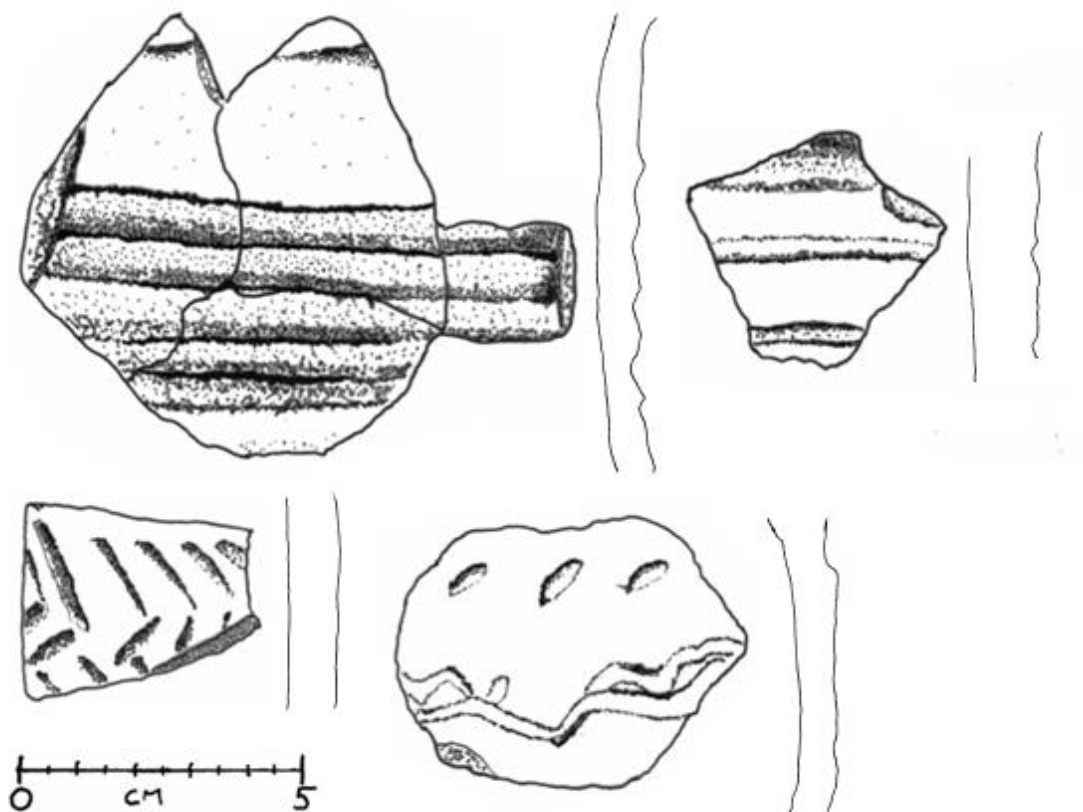
Obr. 7.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 15, stratigrafická jednotka SJ 15016 (kresba P. Týlešová – P. Brůžek).



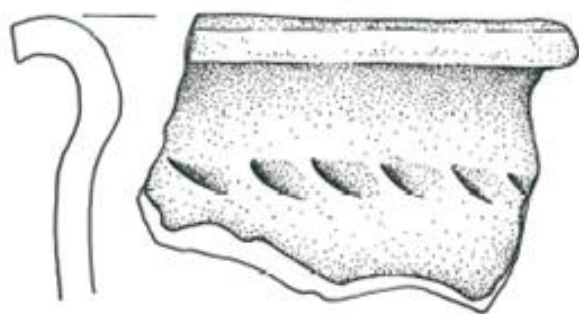
Obr. 8.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 51, stratigrafická jednotka SJ 51003 (kresba P. Týlešová).



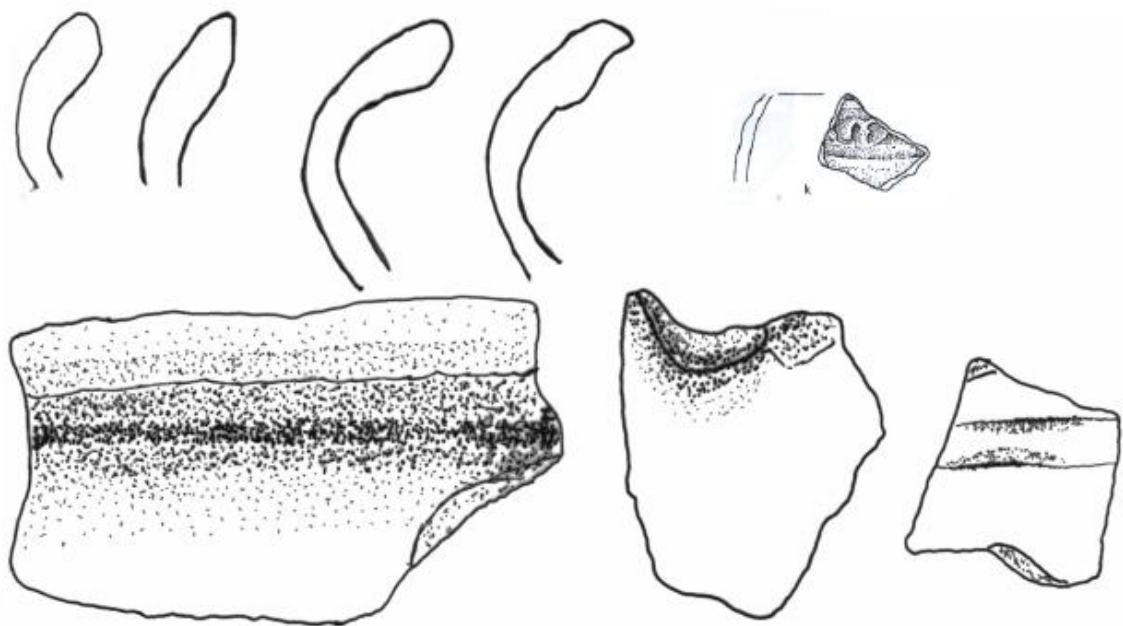
Obr. 9.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 51, stratigrafická jednotka SJ 51006 (kresba P. Brůžek).



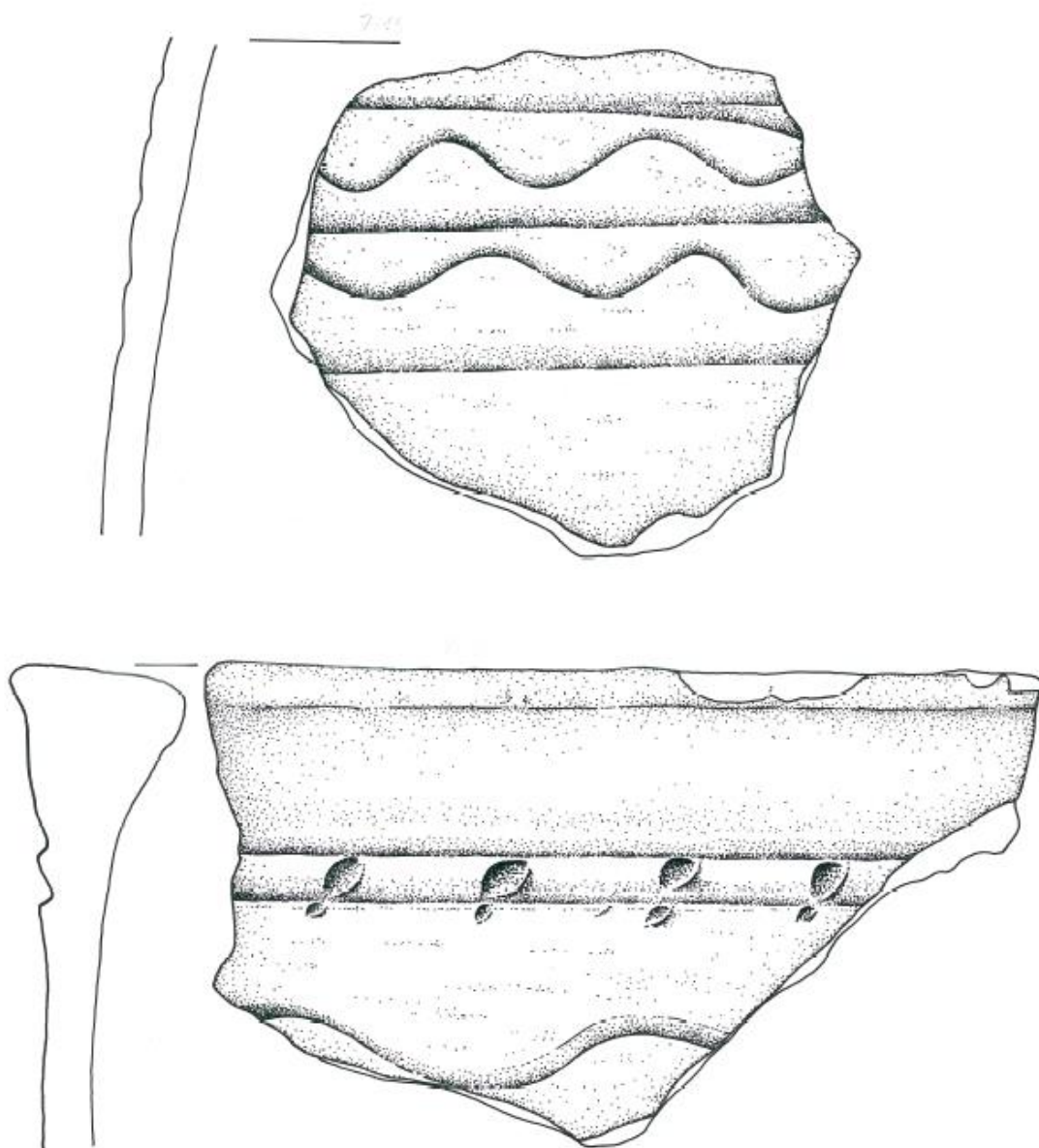
Obr. 10.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 51, stratigrafická jednotka SJ 51003 (kresba P. Brůžek).



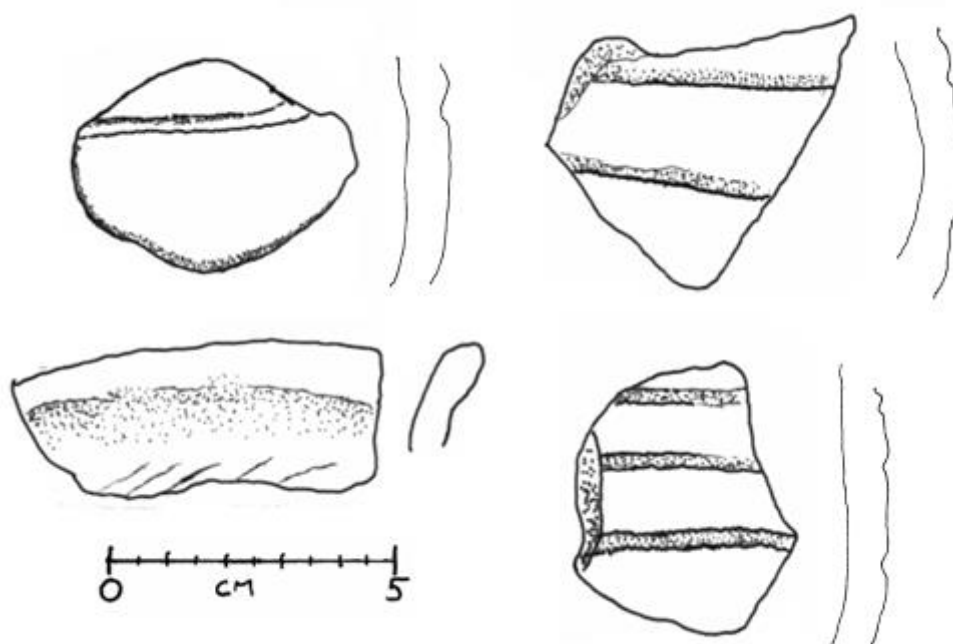
Obr. 11.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 55, stratigrafická jednotka SJ 55001 (kresba P. Týlešová).



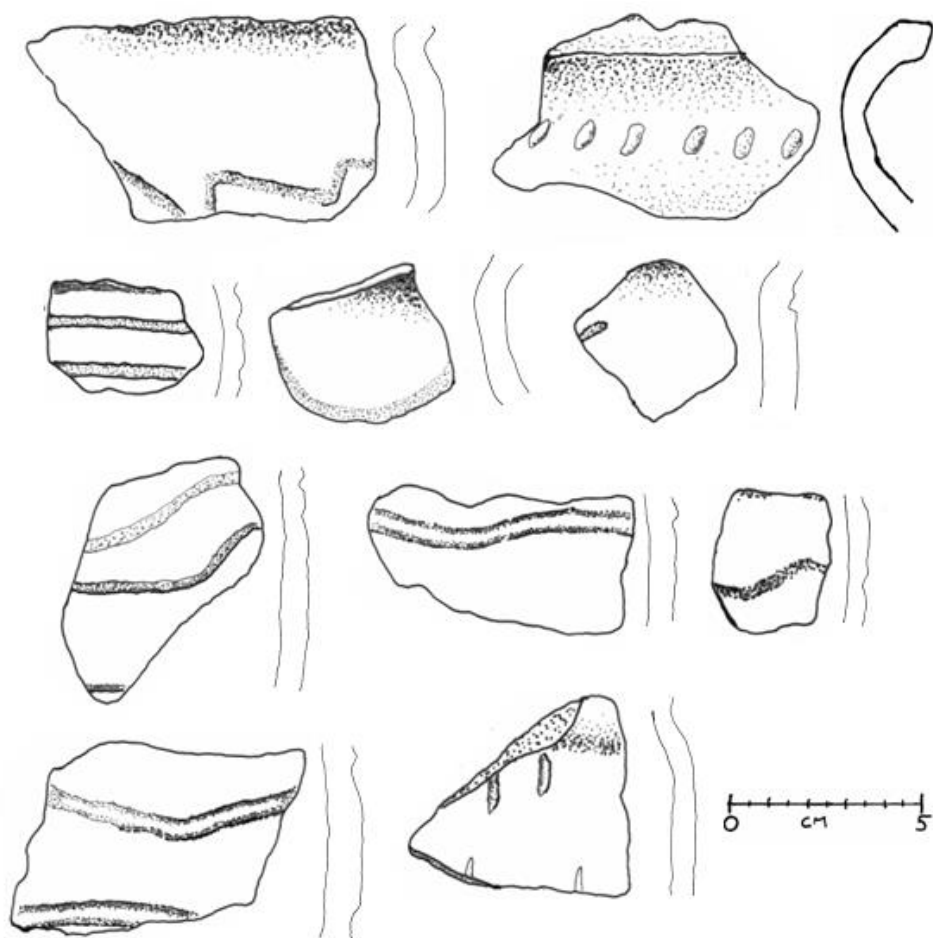
Obr. 12.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 71, stratigrafická jednotka SJ 71017 (kresba P. Týlešová – P. Brůžek).



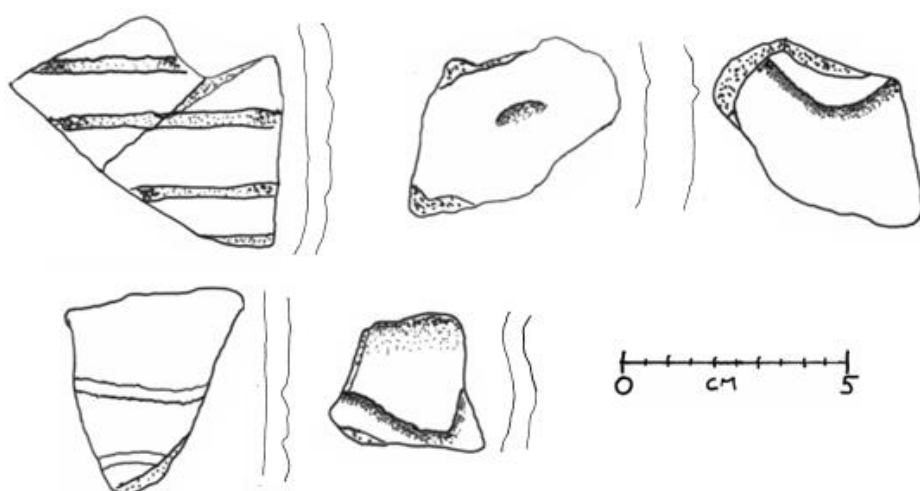
Obr. 13.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 7, stratigrafická jednotka SJ 7013 (kresba P. Týlešová,).



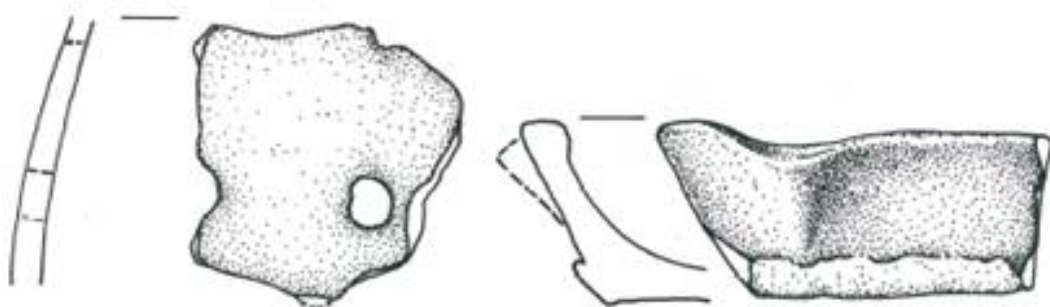
Obr. 14.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 7, stratigrafická jednotka SJ 7013 (*kresba P. Brůžek*).



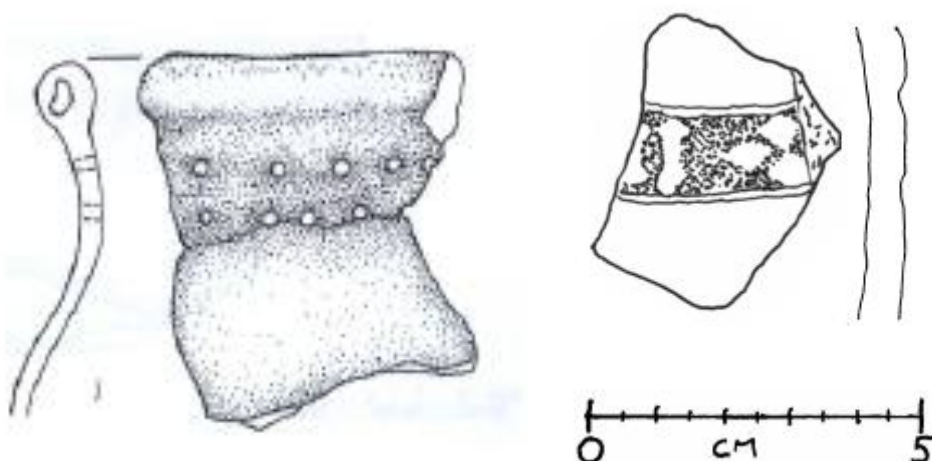
Obr. 15.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 7, stratigrafická jednotka SJ 7013 (kresba P. Brůžek).



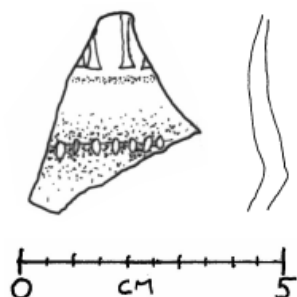
Obr. 16.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 7, stratigrafická jednotka SJ 7013 (kresba P. Brůžek).



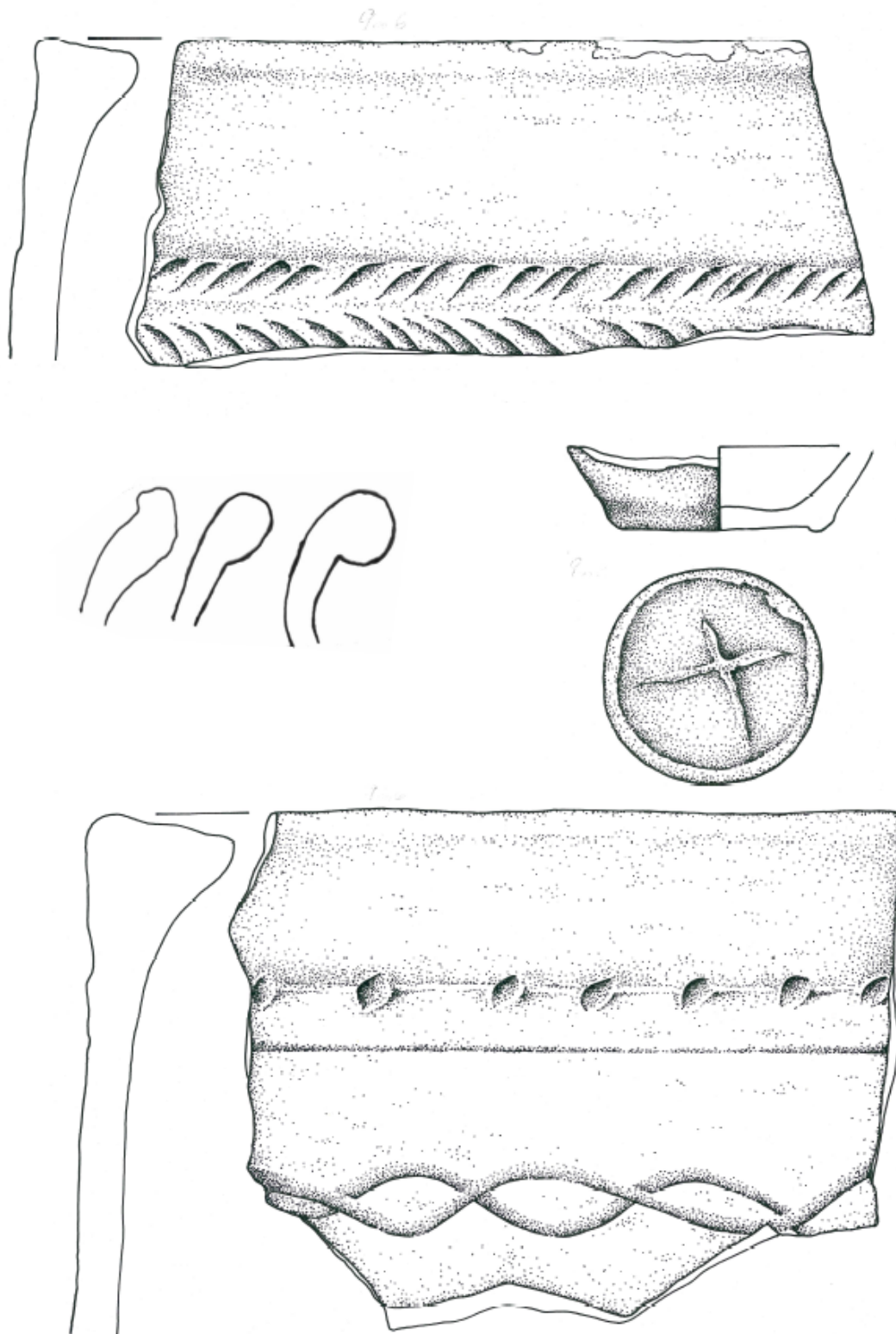
Obr. 17.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 52, stratigrafická jednotka SJ 52003 (kresba P. Týlešová.).



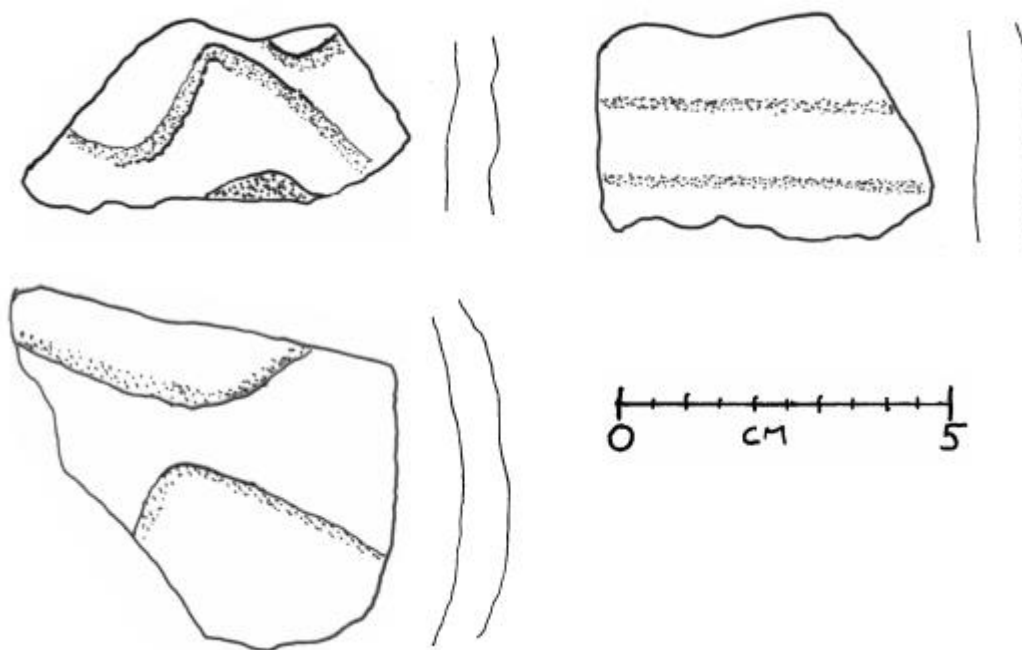
Obr. 18.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 63, stratigrafická jednotka SJ 63011 (kresba P. Týlešová – P. Brůžek).



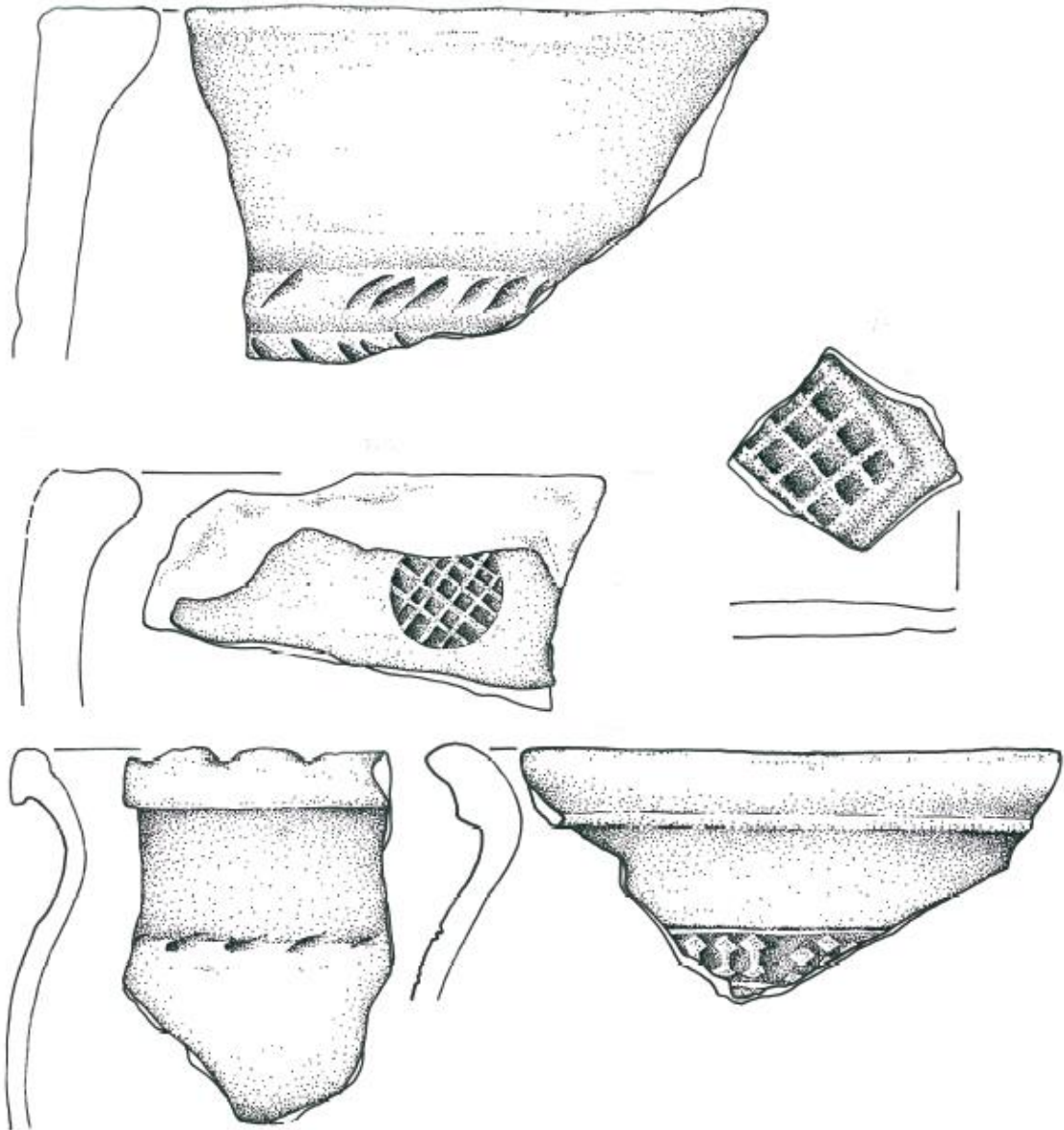
Obr. 19.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 63, stratigrafická jednotka SJ 63003 (kresba P. Brůžek).



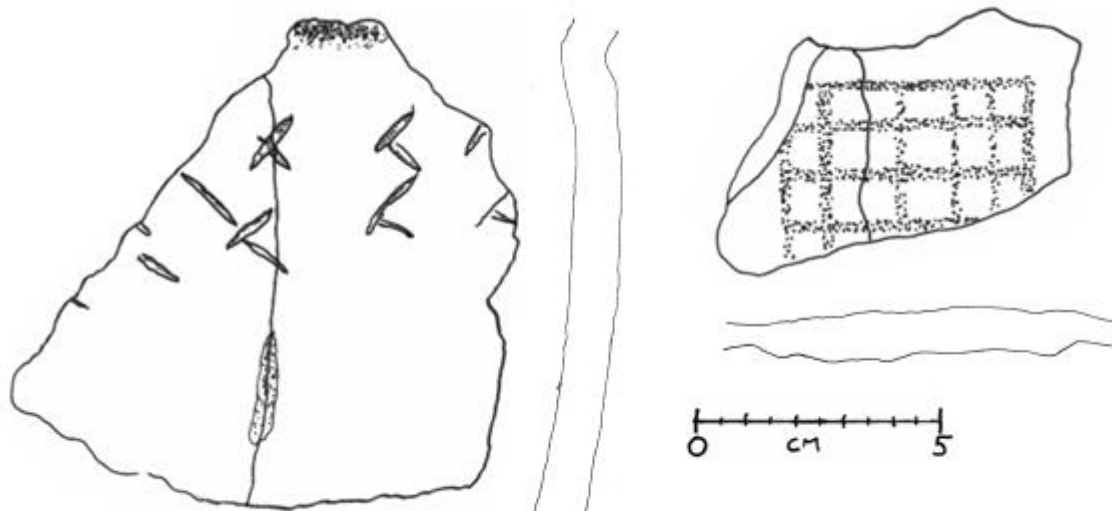
Obr. 20.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 9, stratigrafická jednotka SJ 9006 (kresba P. Týlešová – P. Brůžek).



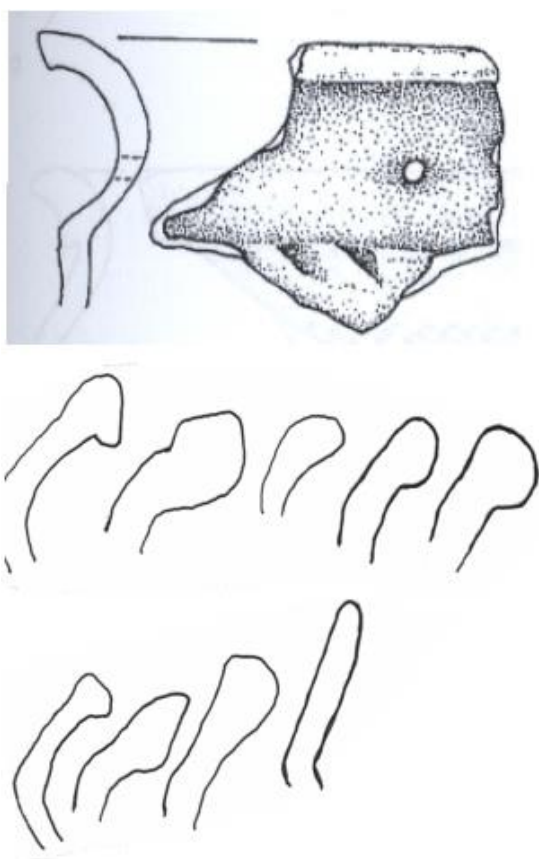
Obr. 21.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 9, stratigrafická jednotka SJ 9006 (*kresba P. Brůžek*).



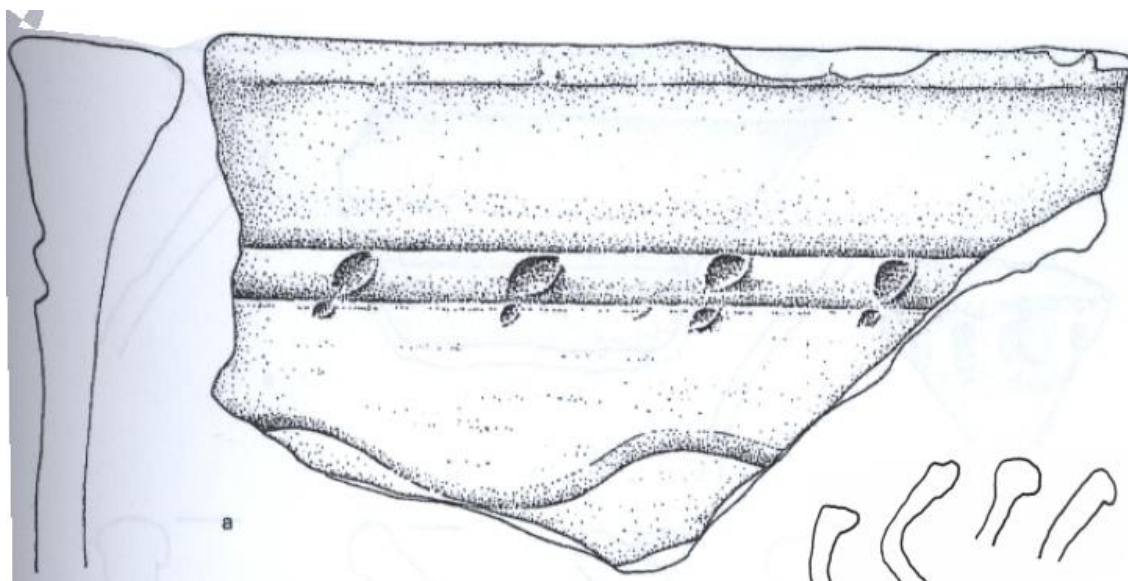
Obr. 22.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 7, stratigrafická jednotka SJ 7016 (kresba P. Týlešová).



Obr. 23.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 7, stratigrafická jednotka SJ 7016 (kresba P. Brůžek).



Obr. 24.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 9, stratigrafická jednotka SJ 9008 (kresba P. Týlešová – P. Brůžek).

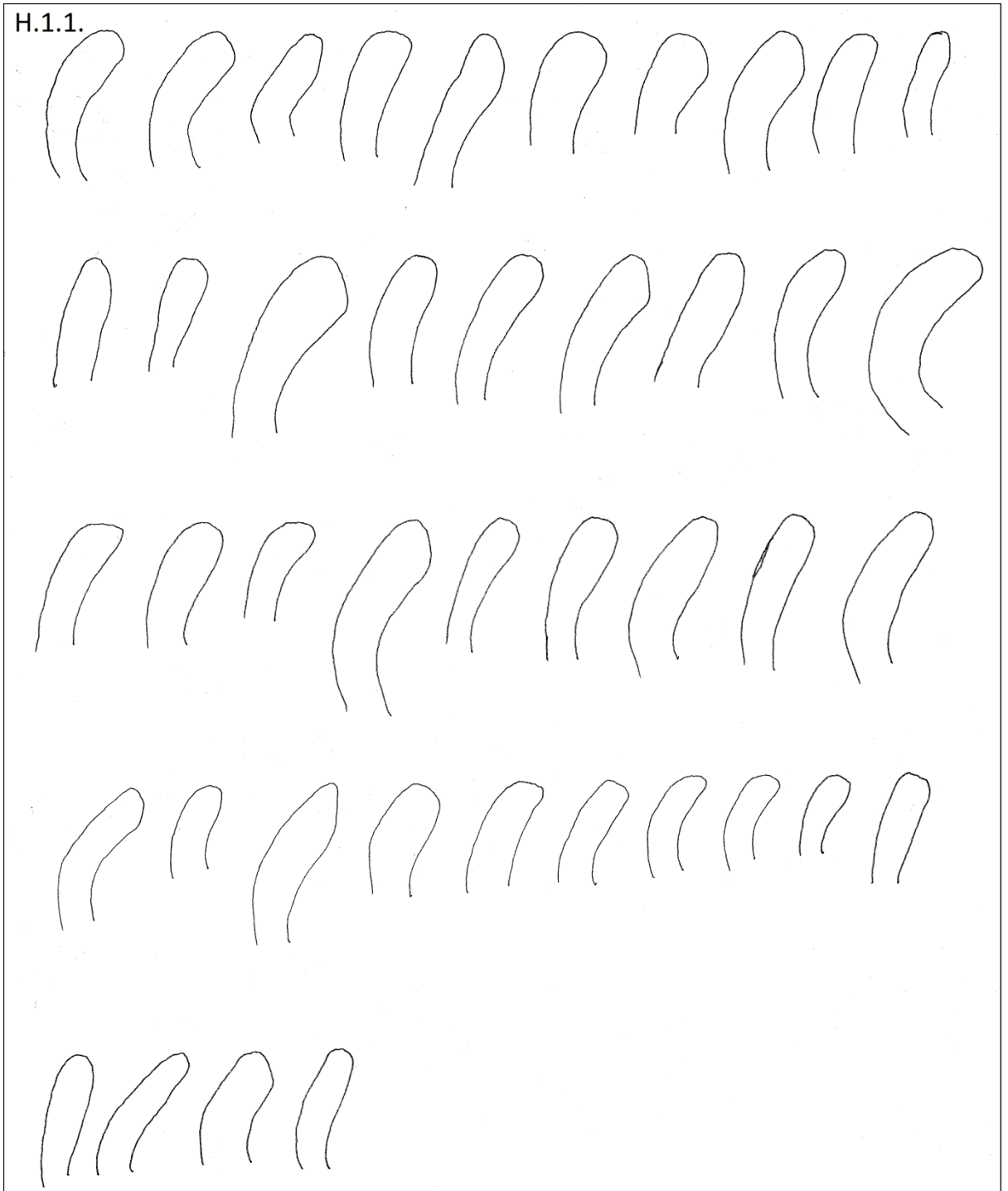


Obr. 25.: Strakonice hrad, středověká keramika, sonda č. 8, stratigrafická jednotka SJ 8029 (kresba P. Týlešová – P. Brůžek).

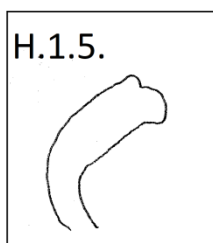
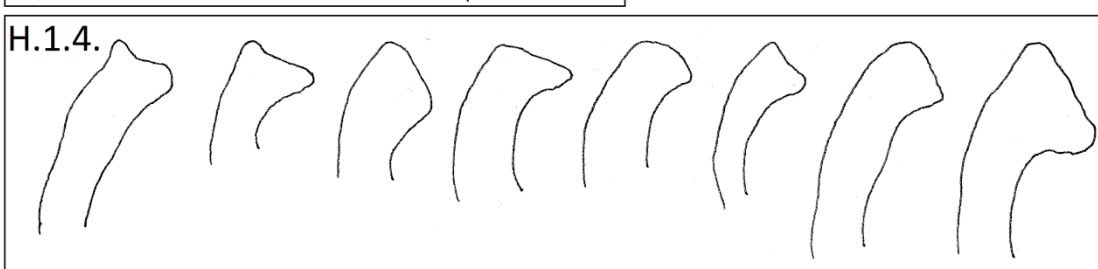
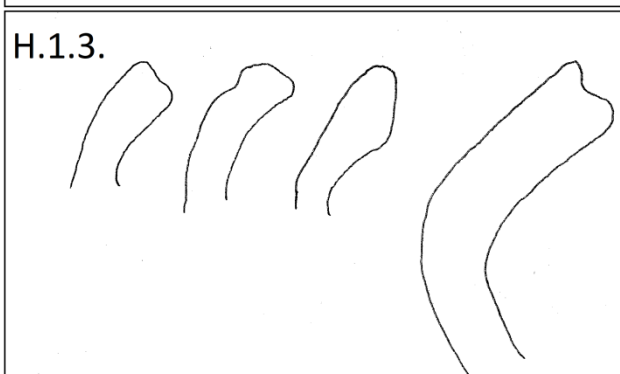
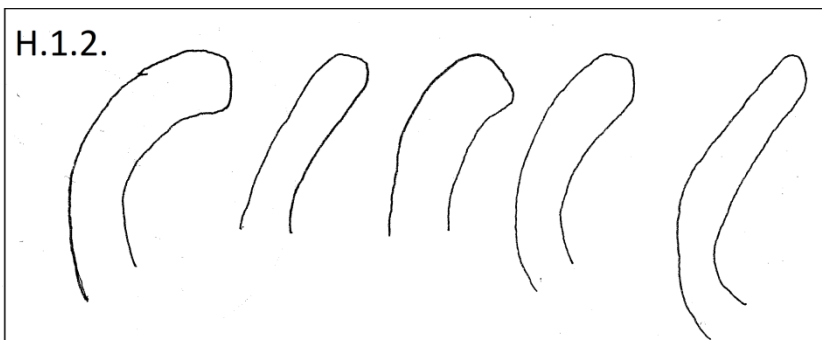


Obr. 26.: Strakonice hrad, středověká keramika, stratigrafická jednotka SJ 7016 - 8029 (kresba P. Brůžek).

H.1.1.

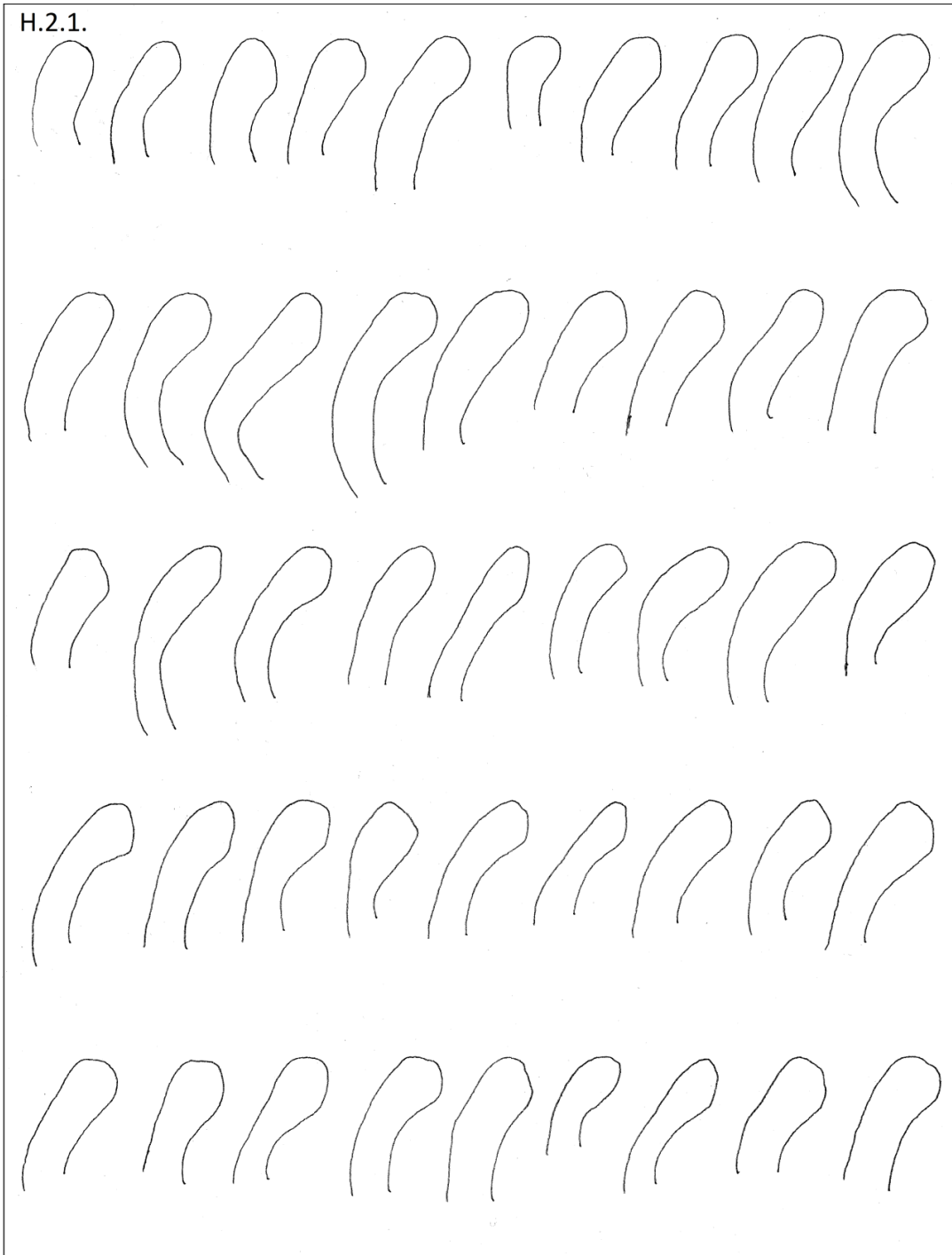


Obr. 27.: Okraje keramických hrnců, skupina 1.



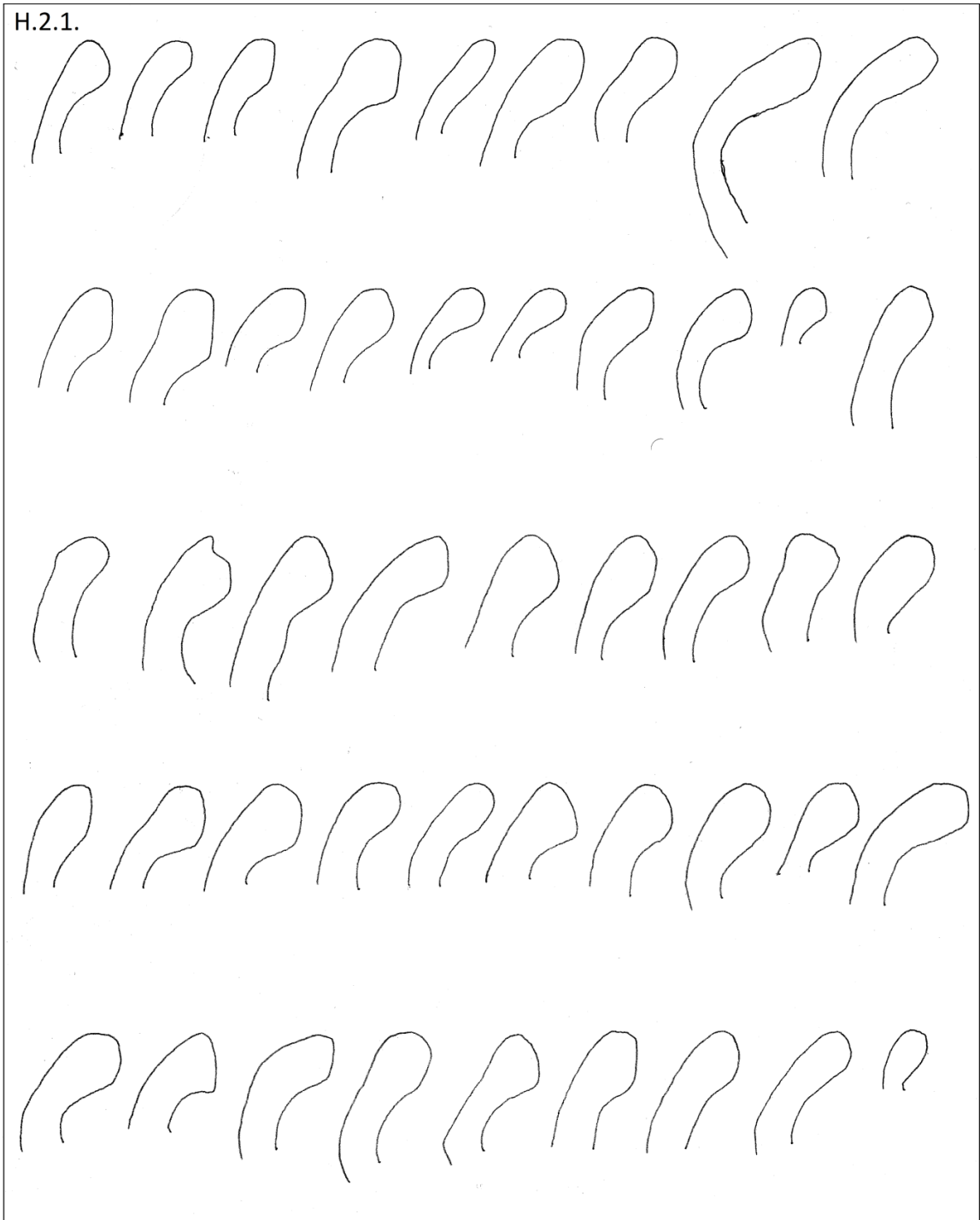
Obr. 28.: Okraje keramických hrnců, skupina 1.

H.2.1.

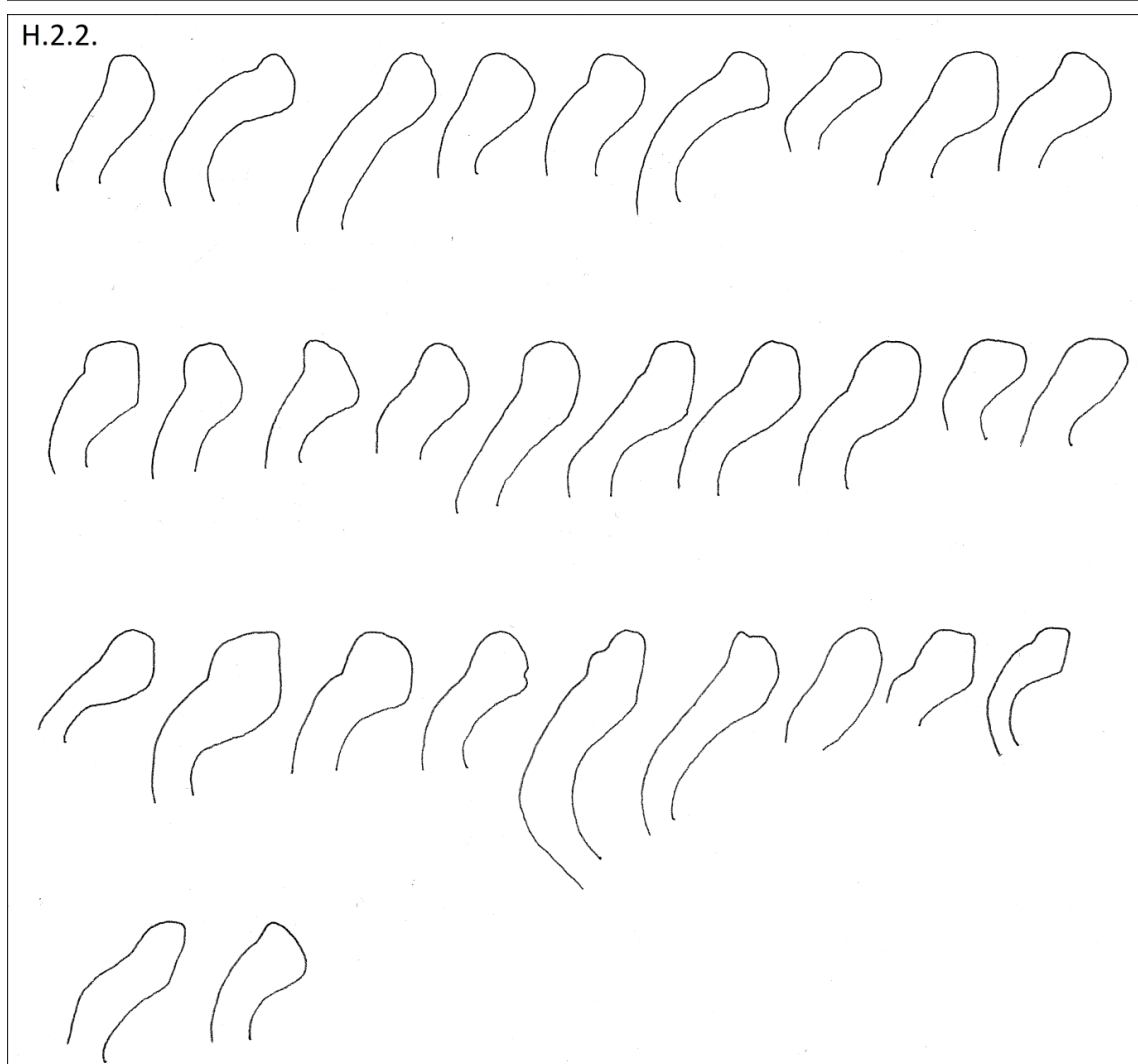
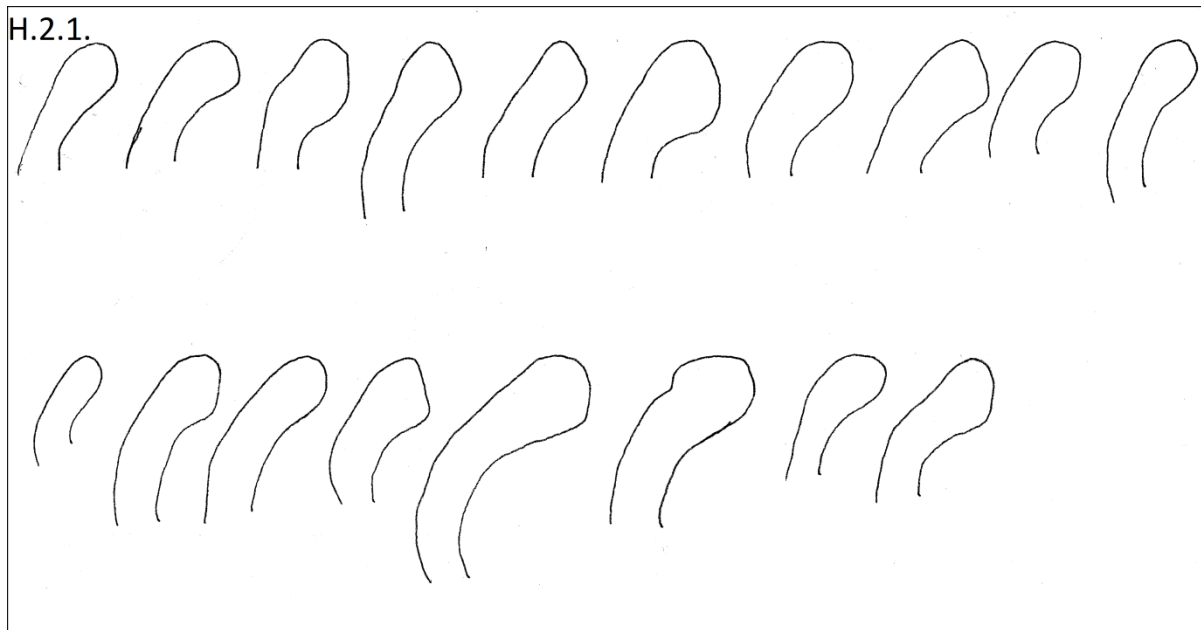


Obr. 29.: Okraje keramických hrnců, skupina 2.

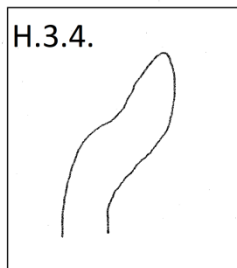
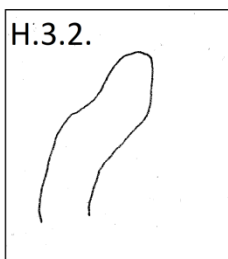
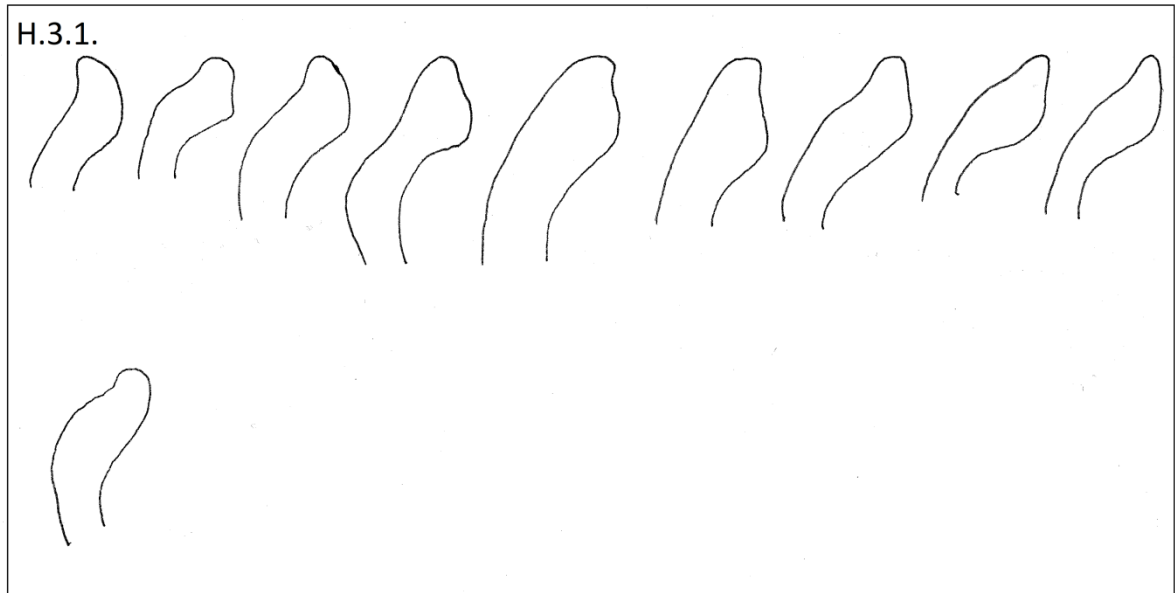
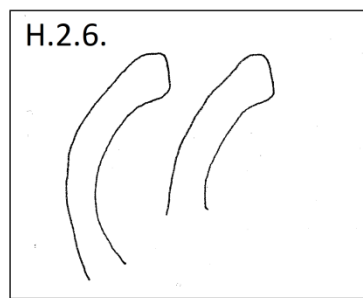
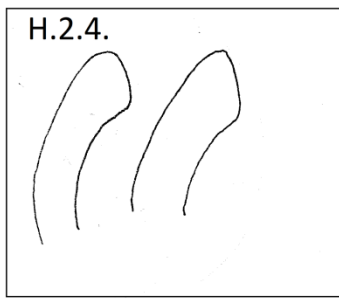
H.2.1.



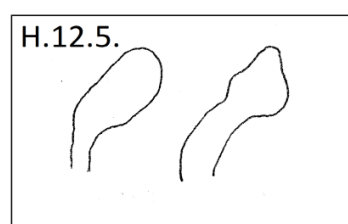
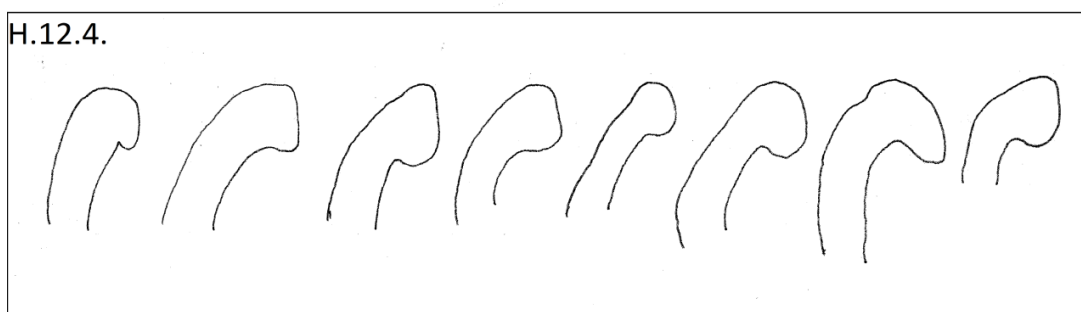
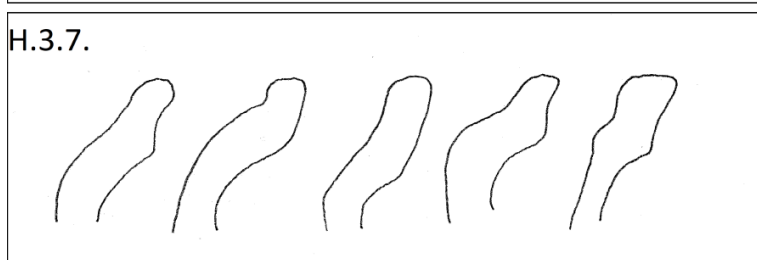
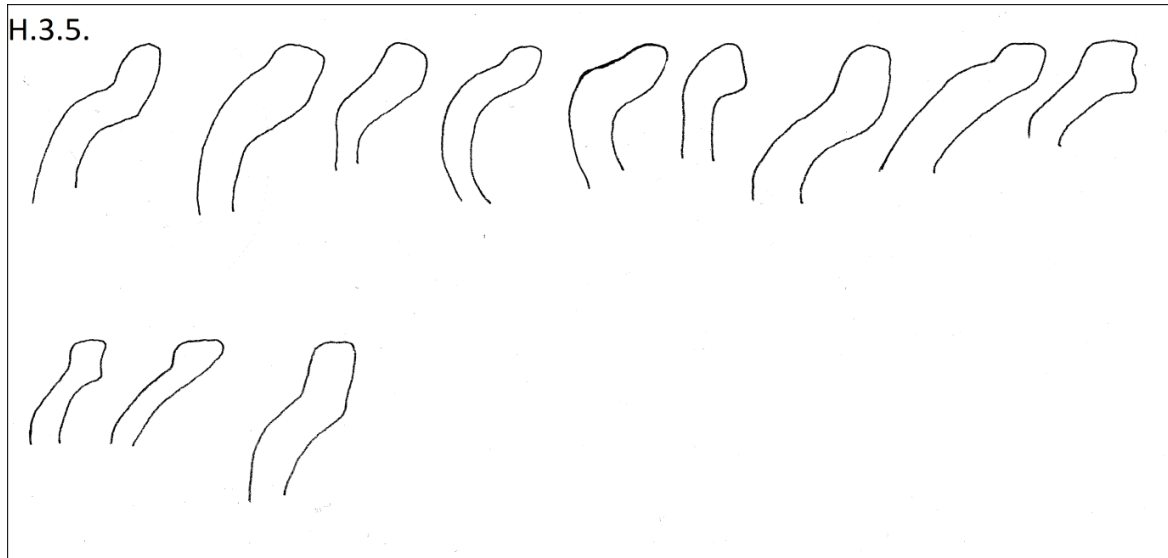
Obr. 30.:Okraje keramických hrnců, skupina 2.



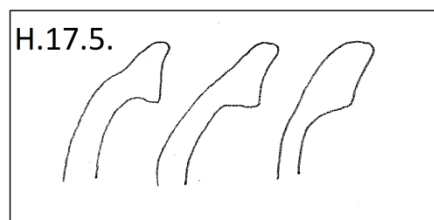
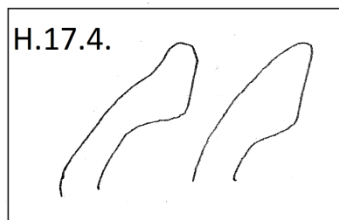
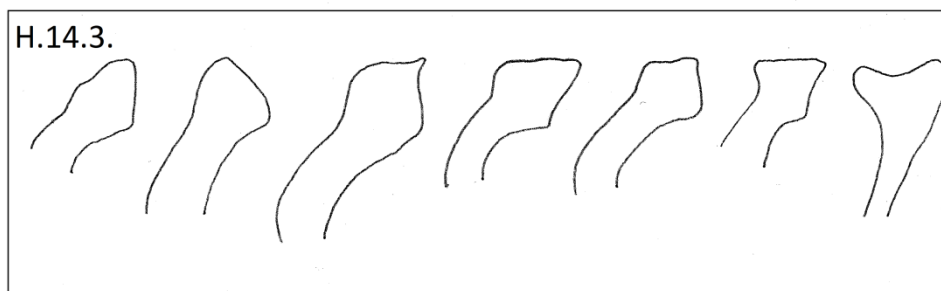
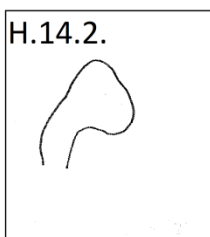
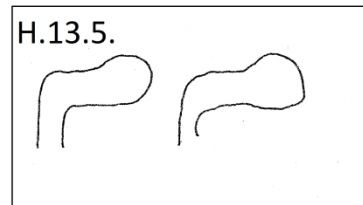
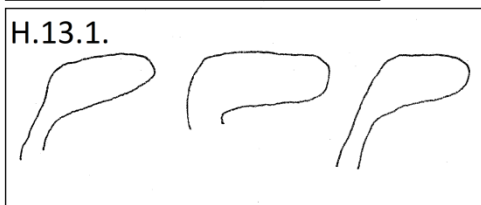
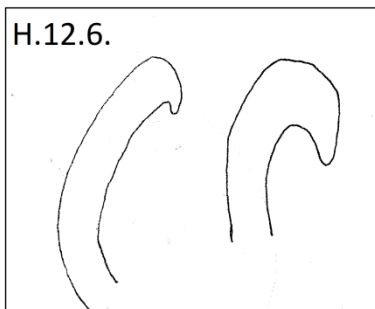
Obr. 31.: Okraje keramických hrnců, skupina 2.



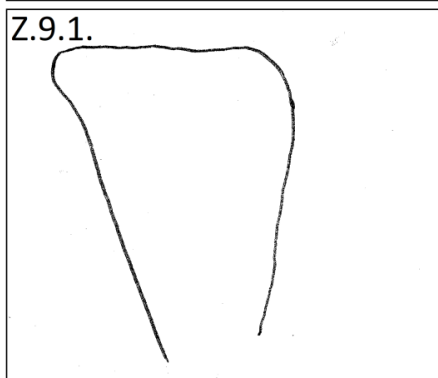
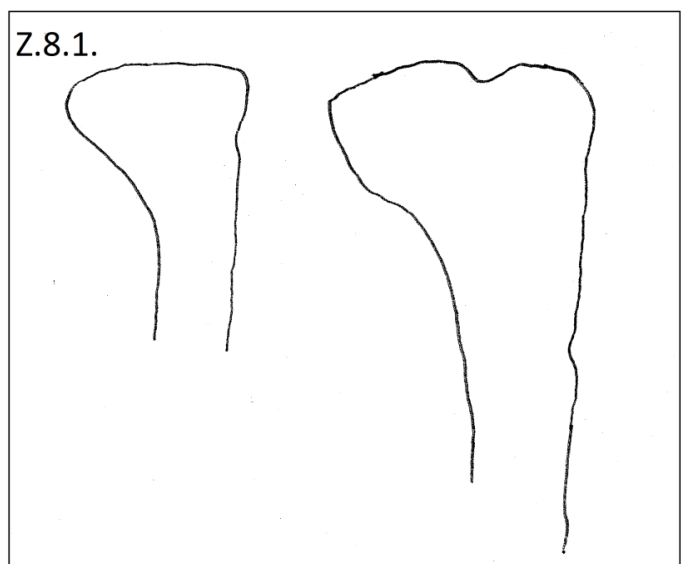
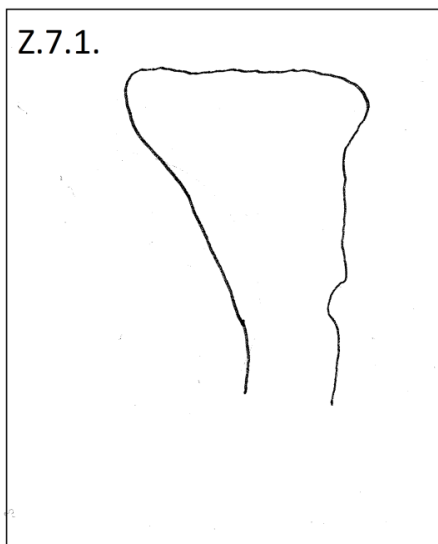
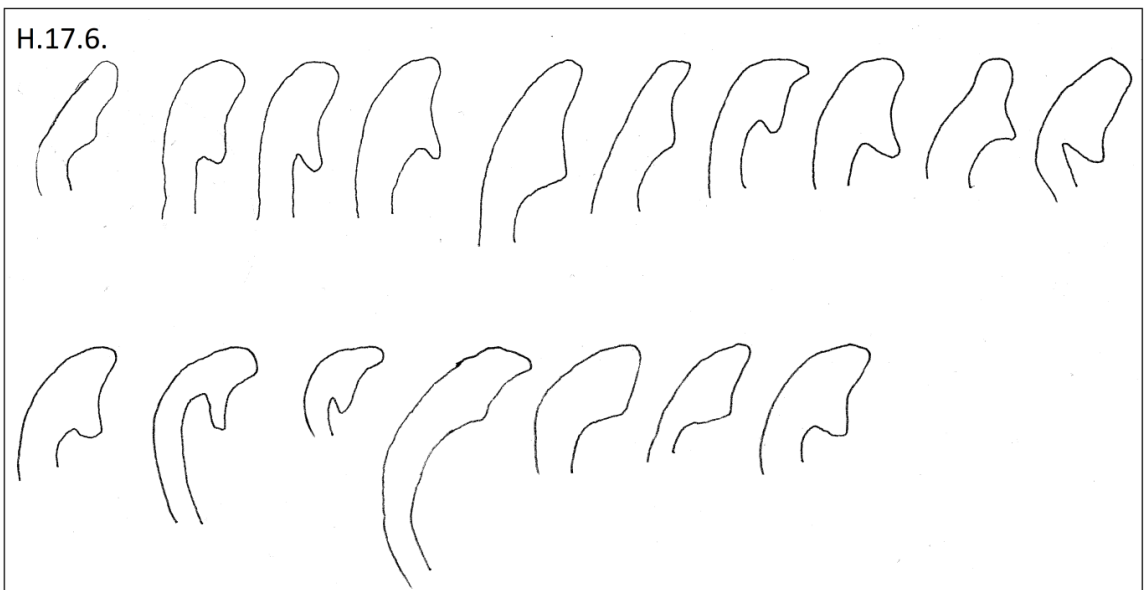
Obr. 32.: Okraje keramických hrnců, skupina 2 a 3.



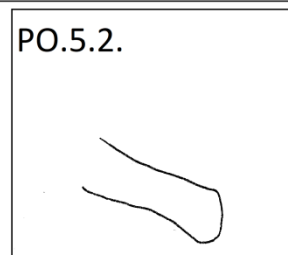
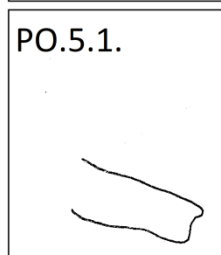
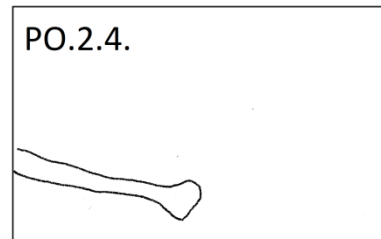
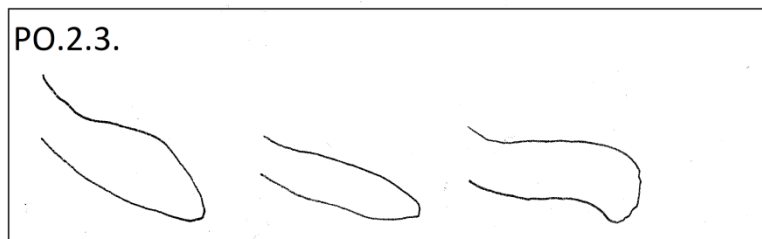
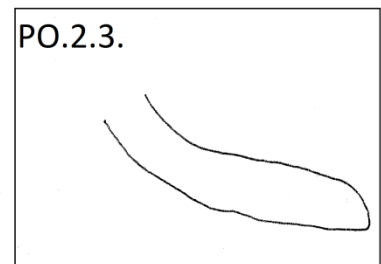
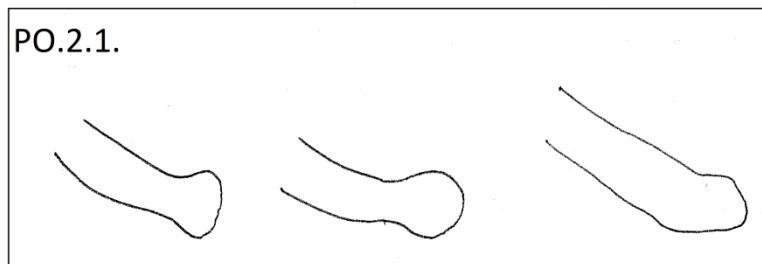
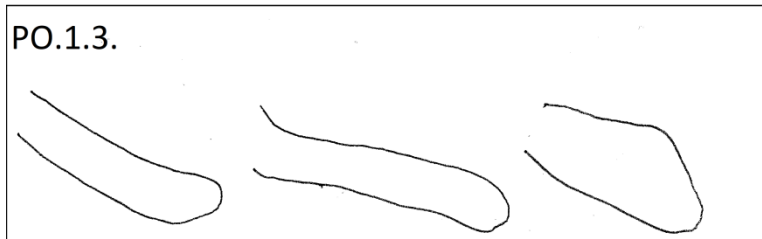
Obr. 33.: Okraje keramických hrnců, skupina 3 a 12.



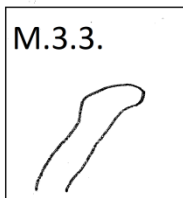
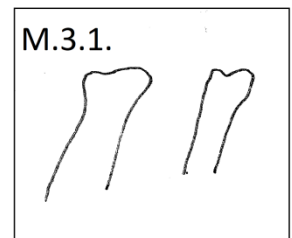
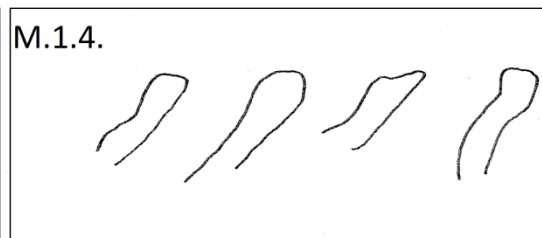
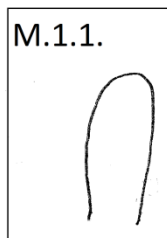
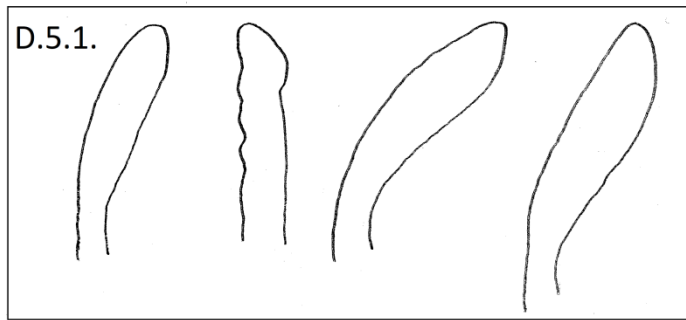
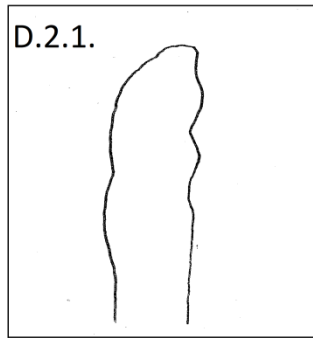
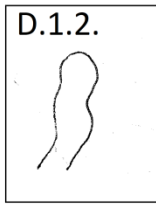
Obr. 34.: Okraje keramických hrnců, skupina 12, 13 a 17.



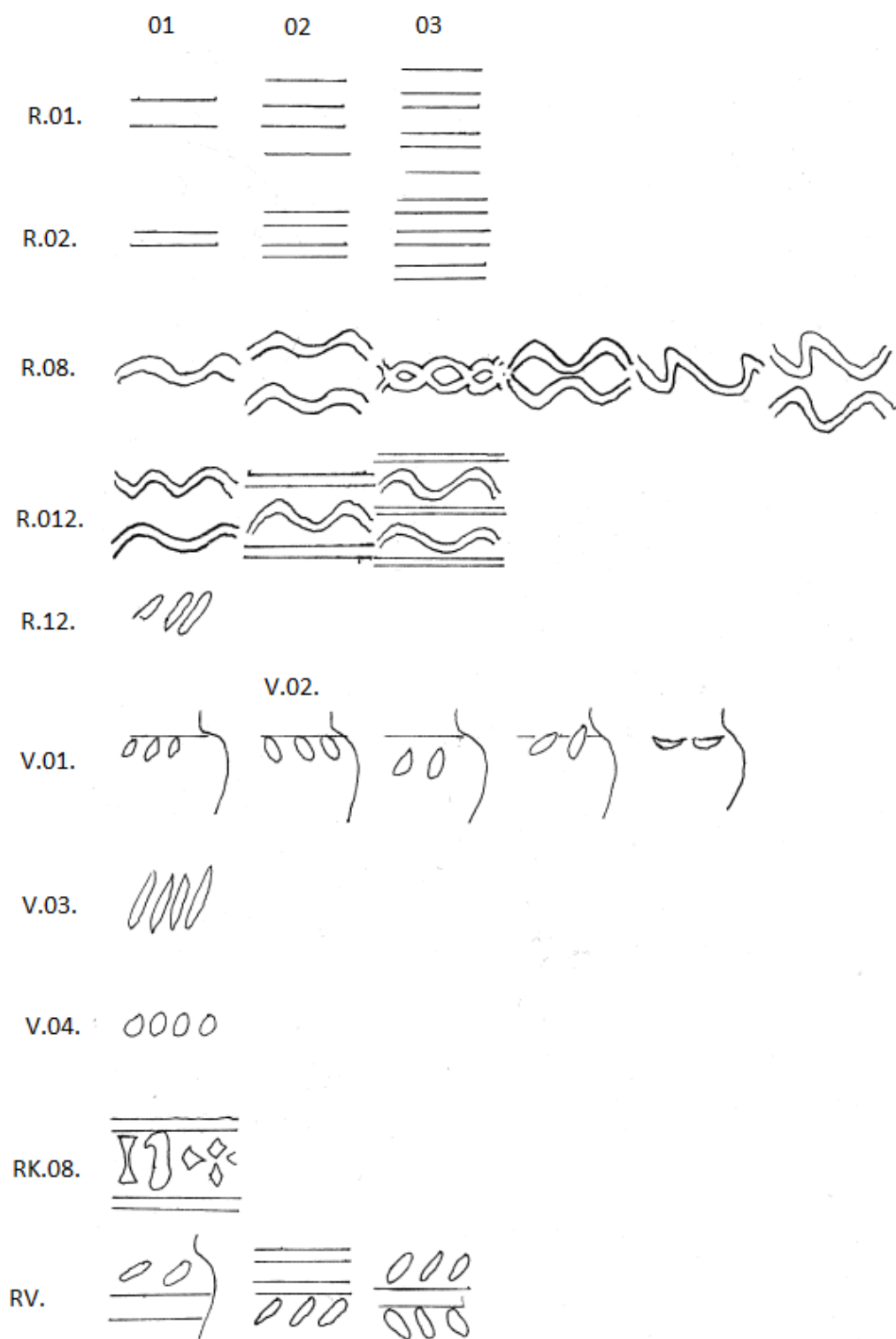
Obr. 35.: Okraje keramických hrců, skupina 17; okraje keramických zásobnic skupina 7, 8 a 9.



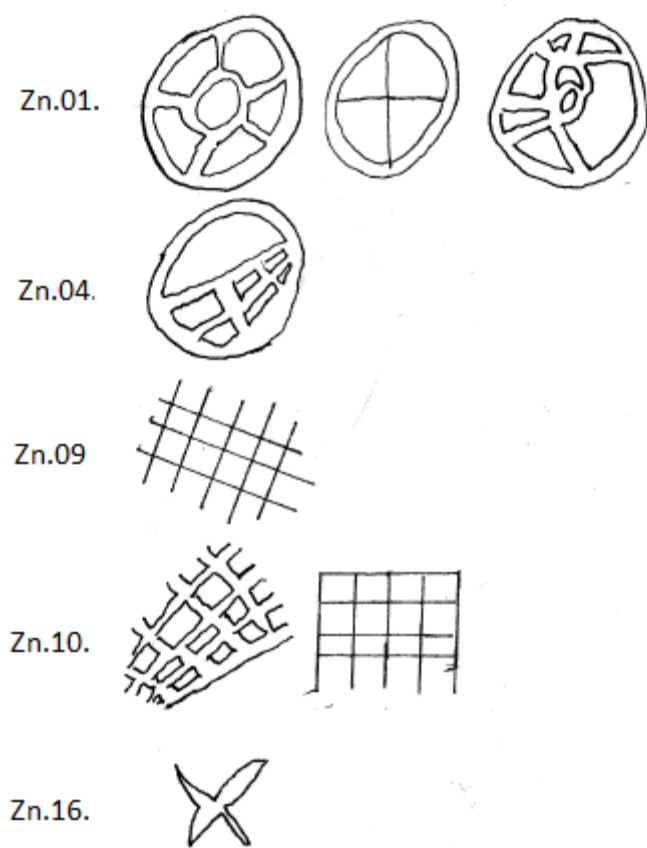
Obr. 36.: Okraje keramických poklic, skupina 1, 2, 3 a 5.



Obr. 37.: Okraje keramických džbánů, skupina 1, 2 a 5; okraje keramických misek, skupina 1 a 3.



Obr. 38.:Výzdoba.



Obr. 39.: Keramické značky.

17.3. Tabulky

Keramická třída	Počet fragmentů
ST3001	62
ST3002	222
ST3003	58
ST3004	20
ST3005	215
ST3006	1052
ST3007	494
ST3008	387
ST3009	61
ST3012	101
ST3014	57
ST3017	19
ST3019	41
ST3020	48
ST4001	56
ST4002	34
ST4003	38
ST4004	22
ST4005	25
ST4007	4
ST4009	2
ST4010	19
ST5001	1

Tabulka 1.: Strakonice hrad, zastoupení keramických tříd.

Typ okraje	Počet fragmentů
H.1.1.	51
H.1.2.	5
H.1.3.	3
H.1.4.	7
H.1.5.	1
H.2.1.	132
H.2.2.	41
H.2.3.	2
H.2.4.	2
H.2.5.	1
H.2.6.	2
H.3.1.	11
H.3.2.	1
H.3.4.	1
H.3.5.	15
H.3.7.	5
H.12.4.	10
H.12.5.	2
H.12.6.	2
H.13.1.	3
H.13.5.	2
H.14.2.	1
H.14.3.	11
H.17.3.	2
H.17.4.	2
H.17.5.	3
H.16.6.	21
H.21.1.	1
D.1.2.	1
D.2.1.	1
D.5.1.	5
M.1.1.	1
M.1.4.	4
M.3.1.	3
M.3.3.	1
M.4.1.	5
PO.1.1.	5
PO.1.3.	6
PO.2.1.	3
PO.2.2.	2
PO.2.3.	1
PO.2.4.	2
PO.3.1.	5
PO.5.1.	1
PO.5.2.	2
Z.8.1.	5
Z.9.1.	6

Tabulka 2.: Strakonice hrad, zastoupení typů okrajů.

Značka	Počet
Zn,01,01	1
Zn,01,06	1
Zn,01,07	1
Zn,04,02	1
Zn,09,02	4
Zn,10,04	1
Zn,10,06	2
Zn,16,01	1

Tabulka 3.: Strakonice hrad, zastoupení značek na dnech.